

نظام جدید انسانی

دفترچه شماره ۱

دفترچه عمومی

ویژه کنکور ۹۹

آزمون ۲۴ مرداد (جامع ۴) - سال ۱۳۹۹

آزمون عمومی
گروه آزمایشی علوم انسانی

مدت پاسخ‌گویی: ۷۵ دقیقه

تعداد سؤال: ۱۰۰

عنوان مواد امتحانی آزمون عمومی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سؤالات و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	زمان پاسخ‌گویی
۱	زبان و ادبیات فارسی	۲۵	۱	۲۵	۱۸
۲	زبان عربی	۲۵	۲۶	۵۰	۲۰
۳	فرهنگ و معارف اسلامی	۲۵	۵۱	۷۵	۱۷
۴	زبان انگلیسی	۲۵	۷۶	۱۰۰	۲۰

۱- معنای چند واژه در مقابل آن درست آمده است؟

(خلنگ: نوعی درخت)، (سودا: اندیشه)، (دمان: هولناک)، (سنان: خنجر)، (دولت: دارایی)، (خور: زمین پست)، (طاس: کاسه مسی)، (سپردن: طی کردن)

(۱) سه (۲) چهار (۳) پنج (۴) شش

۲- در کدام گزینه معانی مقابل همه واژه‌ها درست است؟

(۱) (غضنفر: هژبر)، (چله: کمان)، (اثر: رد پا)
 (۲) (مجرد: صرف)، (تپیدن: از جای رستن)، (مطلق: آزاد)
 (۳) (وقیعت: ملامت)، (نهیب: هراس)، (ملول: پست)
 (۴) (عارضه: علت)، (رای: اندیشه)، (سیادت: سرور)

۳- معنی مقابل کدام واژه‌ها، همگی درست است؟

(معارض: رقیب)، (گرم رو: کوشا)، (نمط: بساط شطرنج)، (قسیم: دارای نشان پیامبری)، (گربت: جور)، (عفاف: پارسایی)، (هشیوار: هوشیارانه)، (باسق: برتر)
 (۱) معارض، گربت، گرمرو
 (۲) عفاف، قسیم، گرمرو
 (۳) هشیوار، معارض، نمط
 (۴) گرمرو، باسق، هشیوار

۴- در کدام گزینه غلط املایی، می‌یابید؟

(۱) کمند شصت خم، حیثیت مرگ، پیمودن مراحل مضغ و تحلیل
 (۲) دست تناول به مال رعیت، حزین‌ترین لهن، سریر ملک عطا
 (۳) لگه‌دویدن از فرط هیجان، معونت و مظاهرت، منسوب بودن به تحیر
 (۴) وقب و غارب، مقریان قرآن، مجتہز به سلاح

۵- در همه گزینه‌ها غلط املایی یافت می‌شود، به جز .....

(۱) آن‌که در اهمال سعی خدمتش بی‌گاه و گاه
 (۲) جمع با زینت نگردد جوهر مردانگی
 (۳) حاصل فرمانروایی نیست جز وذر و وبال
 (۴) بود بی‌بالش تو صدر وزارت خالی
 عمرها گه جنگ با من داشتی، گاهی عتاب
 از برش آری بود گر سازی از زر تیغ را
 بی‌حسابی می‌کند هر کس حسابش بر من است
 بود بی‌حشمت تو کار ممالک محمل

۶- در عبارت زیر چند غلط املایی وجود دارد؟

«فایده تقرّب به ملوک، رفعت منزلت است و مقرب کردن دوستان و قهر دشمنان؛ از قلت مرّوت باشد. و از آن، مخوف‌تر خدمت و غربت سلاطین باشد و نیز شاید بود که هنر من سبب این تعب گشته است و درخت نیکو بارور را از خوشی میوه‌ها شاخ‌ها شکسته شود و جمال دم طلووس او را پراکنده و بال گسسته گزارد.»

(۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار

۷- کدام آثار «همگی» به «نظم» است؟

(۱) لیلی و مجنون، حمله حیدری، روضه خلد
 (۲) فرهاد و شیرین، روزها، تحفة الاحرار
 (۳) اسرار التوحید، بهارستان، هم‌صدا با حلق اسماعیل
 (۴) تحفة الاحرار، بوستان، ماه نو و مرغان آواره

۸- آرایه‌های بیت زیر در کدام گزینه به درستی آمده است؟

«از فروغ لاله و گل آب می‌گردد به چشم / زین سبب باشند دائم ابرها گوهرنثار»

(۱) مراعات نظیر، استعاره، حسن تعلیل، کنایه
 (۲) تلمیح، تشبیه، تشخیص، تناقض
 (۳) استعاره، تناسب، واج‌آرایی، اسلوب معادله
 (۴) اغراق، کنایه، پارادوکس، مجاز

۹- تعداد «تشبیه» در همه گزینه‌ها یکسان است؛ به جز:

(۱) شراب معنی رخشان چو طلعت یوسف
 (۲) مس وجود دهی کیمیای عشق بری
 (۳) چون تویی نرگس باغ نظر ای چشم و چراغ
 (۴) افسرده آتش مهر، کانون سینه‌ها را
 نمود از دل جام جهان‌نمای حروف
 بیا بگو که در این ره که را زبان کردند
 سر چرا بر من دل‌خسته‌گران می‌داری
 یاران عجب نباشد با یک‌دگر نجوشند

۱۰- آرایه‌های مقابل کدام بیت درست آمده است؟

(۱) هیچ دانی که چرا پسته چنان می‌خندد
 (۲) یک سر موی تو گر ز آنکه به صد جان عزیز
 (۳) چند خیزی که قیامت ز قیامت برخاست
 (۴) دل ما بردی و گویی که خبر نیست مرا
 ز آنکه گفتم که بدان پسته دهن می‌مانی (حسن‌تعلیل، اسلوب معادله)
 هم‌چو یوسف بفروشد هنوز ارزانی (ایهام، تلمیح)
 چه بود گر بنشینی و بلا بنشانی (جناس، حس‌آمیزی)
 پرده اکنون که دریدی ز چه می‌پوشانی (کنایه، تناقض)

۱۱- ترتیب آرایه‌های «حسن تعلیل، تناقض، اسلوب معادله، ایهام تناسب» در ابیات زیر کدام است؟

الف) به امیدی که بیابم ز تو پروانه وصل	تنم از آتش دل، شمع صفت یافت گداز
ب) حسن گفتار نگهبان حیات ابد است	شمع از تیززبانی است که سر می‌بازد
ج) چرخ نه تو، سر بوسیدن پایت دارد	پشت چون موی سر زلفش از آن روی دوتااست
د) ز بس شکستگی از صفحه جهان شد محو	صدا درست ز جام شکسته می آید
- (۱) ج، الف، ب، د
(۲) الف، د، ج، ب
(۳) ج، د، ب، الف
(۴) ب، ج، د، الف

۱۲- در همه ابیات به‌جز ..... نقش دستوری «مسند» وجود دارد.

۱) قوتی دارد ز رایش زان بلند آمد فلک	نسبتی دارد ز لفظش زان عزیز آمد گهر
۲) با این همه هر آن که نه خواری کشید از او	هر جا که رفت هیچ کسش محترم نداشت
۳) می‌گفت دگر باره به خوابم بینی	پنداشت که بعد از آن مرا خوابی هست
۴) واندر نور آن چه از نقصان و پستی یافتند	عرش نامیدند و زان کرسی فروتر داشتند

۱۳- در متن زیر چند ترکیب «وصفی» و «اضافی» می‌یابید؟

«در این ایام که جلال‌الدین، روزها به شغل تدریس می‌گذرانید و شاگردان و پیروان بسیاری از حضورش بهره می‌بردند و مردم روزگار بر تقوا و زهد او متفق بودند، ناگهان آفتاب عشق و شمس حقیقت در برابرش نمایان شد.»

۱) سه، هشت	۲) چهار، هفت
۳) سه، هفت	۴) چهار، شش

۱۴- نمودار «وابسته وابسته» در کدام گزینه متفاوت است؟

۱) خار این وادی مکرر برق را در پا نشست	۲) دل هر کس شود از تیغ ملامت صدچاک
۳) گل ز سودای رخت افتاده در بازارها	۴) در خون صد بهار روم تا خزان کنم
- ۱۵- ترتیب توالی ابیات به لحاظ داشتن «نقش تبعی، واو ربط، حذف فعل و شیوه بلاغی» در کدام گزینه درست آمده است؟

الف) سبزه خوابیده را بیدار سازد آب و من	چون شوم مست از شراب ناب خوابم می‌برد
ب) هر که بیفتاد به تیرت نخاست	وانکه درآمد به کمندت نجست
ج) فرمان عشق و عقل به یک جای نشوند	غوغا بود دو پادشاه اندر ولایتی
د) گناه کردن پنهان به از عبادت فاش	اگر خدای پرستی هواپرست مباحث
- (۱) ج، الف، د، ب
(۲) الف، ج، ب، د
(۳) الف، ج، د، ب
(۴) ج، الف، ب، د

۱۶- مفهوم ردیف در کدام گزینه متفاوت است؟

۱) باز شد از شش جهت بر روی من هر در که بود	تا از این درهای بی‌حاصل به یک در ساختم
۲) می‌شمارند اهل درد از بی‌غمانم گرچه من	داغ خود را خوش‌نمک از شور محشر ساختم
۳) شوق من از نامه پردازی به دیدارش فزود	چشم خود را حلقه پای کبوتر ساختم
۴) آفتاب معرفت می‌خواست میدان وسیع	دامن خود را به جای دیده من تر ساختم

۱۷- بیت زیر با همه ابیات به‌جز بیت ..... قرابت معنایی دارد.

«دوران روزگار به ما بگذرد بسی

۱) سبزه دمید و خشک شد و گل شکفت و ریخت	لبلب ضرورت است که نوبت دهد به زاغ
۲) به یک خزان مکن از حُسن خویش قطع امید	که گلستان تو را نوبهار بسیار است
۳) باغی است تازه باغ عذارش که بی‌گزاف	صد فصل در میان خزان و بهار اوست
۴) در بهار از من مرنج ای باغبان گاهی اگر	یاد از بی‌برگی فصل خزان آرم تو را

۱۸- مفهوم کدام بیت با سایر ابیات تفاوت دارد؟

۱) گرچه دشوار بود کار و برومندی	همّت و کارشناسی کند آسانش
۲) در همّت مردانه اگر کوتاهی نیست	مگریز از آن کار که دشوار نماید
۳) سالک راه به منزل برسد آخر کار	همّت پیر طریقت اگرش همراه است
۴) شبنم خود را به همّت می‌برم بر آسمان	در کمین جذبه خورشید تابان نیستم

۱۹- زمينهٔ حماسه در کدام بيت، با ساير ابیات متفاوت است؟

(۱) تهمتن گز اندر کمان راند زود	بران سان که سيمرغ فرموده بود
(۲) به نام است سهراب گُرد دلير	نه از ديو پيچد نه از پيل و شير
(۳) ز ششصد همانا فزون است سال	که تا من جدا گشتم از پشت زال
(۴) گرفتيم کمر بند ديو سپيد	زدم بر زمين هم چو یک شاخ بيد

۲۰- بيت «بيد مجنون در تمام عمر سر بالا نکرد / حاصل بی حاصلی نبود به جز شرمندگی» با کدام گزینه قرابت معنایی دارد؟

(۱) بی حاصلی ز سنگ ملامت بود حصار	چون سرو و بيد از ثمر آزاد کن مرا
(۲) میوهٔ شیرین اگر پیدا شود در سرو و بيد	عافیت پیدا در این فیروزه گلشن می شود
(۳) سرکشی با زيردستان شاهد بی حاصلی است	می گذارد شاخ های پرثمر سر بر زمين
(۴) نيست جز خجلت از احباب تهی دستان را	بيد را جز عرق بيد نباشد ثمری

۲۱- مفهوم بيت زیر از کدام بيت، دریافت می شود؟

«بزن زخم، اين مرهم عاشق است»	که بی زخم مردن، غم عاشق است»
(۱) زخم هجرش به دلم مرهم وصلش بر روی	خوشم آيد که مرا زخم ازو مرهم ازوست
(۲) طبیباً زحمت بیجا مکش اندر علاج من	که زخم سينهٔ عاشق به از مرهم نخواهد شد
(۳) مرهم از زخم دل خون جگر سوختگان	درد می چيد و دل از غیرت مرهم می سوخت
(۴) نمی دانم کم از مکتوب، پیغام زبانی را	نمک بر زخم عاشق مرهم کافور می باشد

۲۲- مفهوم کدام بيت با ساير ابیات تفاوت دارد؟

(۱) بند بر پای توقف چه کند گر نکند	شرط عشق است بلا دیدن و پای افشردن
(۲) ترسم کزین چمن نبری آستین گل	کز گلشنش تحمل خاری نمی کنی
(۳) بی نگهبان چو شود حسن خطرها دارد	خسار را دور ز گلزار نمی باید کرد
(۴) هر روز به هشیاری، نو نو دلم آزاری	مست آبی و عذر آری، آزار چنین خوش تر

۲۳- عبارت «هر عصب و فکر به منبع بی شائبهٔ ايمان وصل بود که خوب و بد را به عنوان مشیت الهی می پذیرفت.» با کدام گزینه هم مفهوم

نیست؟	(۱) گر دوست بنده را بکشد یا بپرورد
(۲) دست دعا بود سپر ناوک قضا	در کار خیر صرف کن اقبال خویش را
(۳) نبض تسلیم و قضا را گر به دست آرد کسی	تیر دل دوز قضا از نی شکر شیرین تر است
(۴) گر تاج می دهی غرض ما قبول تو	ور تیغ می زنی طلب ما رضای توست

۲۴- کدام ابیات با هم تناسب معنایی دارند؟

(الف) عشق پلنگ خو شناسد جوان ز پیر	گل را به بزم شعله ز خار امتیاز نیست
(ب) درویشم و گدا و برابر نمی کنم	پشمین کلاه خویش به صد تاج خسروی
(ج) خواجه نبرد ره به سراپردهٔ وصلت	درویش کجا خیمه زند در حرم شاه
(د) بنامزم به بزم محبت که آن جا	گدایی به شاهي مقابل نشیند

(۱) الف، ب	(۲) ب، ج
(۳) ج، د	(۴) الف، د

۲۵- مفهوم مقابل شعر زیر، در کدام گزینه مشهود است؟

«بر لبها تلخی دانایی / شهر تو در جای دگر / ره می بر پای دگر»

(۱) بگذر از عقل و در آویز به موج یم عشق	که در آن جوی تنک ماهه گهر پیدا نیست
(۲) ای که داری سر سودای تجارت بی نفع	هیچ سرمایه به از جوهر دانایی نیست
(۳) اگر عاقل به از نادان و گر دانا به از شیدا	شدم با عقل و دانایی، غلام عشق و شیدایی
(۴) دار و گیر عقل بر من زندگی را تلخ ساخت	بدتر است از لشکر بیگانه سرداری چنین

■ عَيْنُ الْأَصْحَحِ وَالْأَدَقِّ فِي الْجَوَابِ لِلتَّرْجُمَةِ أَوْ الْمَفْهُومِ مِنْ أَوْ إِلَى الْعَرَبِيَّةِ (۲۶ - ۳۵)

۲۶- ﴿فِيمَا رَحْمَةً مِنَ اللَّهِ لَنْتَ لَهُمْ وَ لَوْ كُنْتَ فَظًّا غَلِيظَ الْقَلْبِ لَا نَفَضُوا مِنْ حَوْلِكَ﴾:

پس به [واسطه] رحمتی از جانب خداوند با آن‌ها ...

(۱) نرم‌خو شدی، و اگر تندخویی می‌کردی و سنگدل بودی، از اطراف تو پراکنده می‌شدند!

(۲) نرمی کردی، چرا که اگر بداخلاق سنگدل بودی، از پیرامونت فرار می‌کردند!

(۳) نرم شدی، و اگر تندخوی سنگدل بودی، قطعاً از اطرافت پراکنده می‌شدند!

(۴) مهربان شدی، و در صورتی که تندخوی سنگدل بودی، بی‌تردید از پیرامونت فراریشان می‌دادی!

۲۷- «إِلَهِي، لَا تَعَامَلْنَا إِلَّا بِفَضْلِكَ الْكَثِيرِ نَادِمِينَ مِنْ سَيِّئَاتِ أَكْثَرْنَا فِيهَا!»: خدایا ...

(۱) با ما جز با لطف فراوانت عمل نکن زیرا ما پشیمانیم از زشتی‌های بسیاری که در آنیم!

(۲) با ما تنها با بخشایش بسیار رفتار کن در حالی که ما از زشتی‌هایی که در آن زیاده‌روی کردیم پشیمانیم!

(۳) با ما رفتار نکن مگر با فضل بسیاری که داری چه ما پشیمانیم از گناهایی که بسیار انجام دادیم!

(۴) با ما فقط با لطف و کرم بسیار رفتار کن که ما پشیمانیم از زشتی‌هایی که در آن زیاده‌روی می‌کنیم!

۲۸- «أَنْصَحُ صَدِيقَكَ مَنْ قَصِدَ فِي النَّصِيحَةِ وَ آثَرَ عَلَى نَفْسِهِ وَ زَادَكَ عِلْمًا!»:

(۱) دوست خیرخواه تو کسی است که قصد در نصیحتت دارد و تو را بر خودش برگزیند و علم تو را زیاد کند!

(۲) خیرخواه‌ترین دوست تو کسی است که در نصیحت میانه‌روی کند و تو را بر خویش برگزیده و علمت را افزایش دهد!

(۳) خیرخواه‌ترین دوستان آن است که در اندرز دادن اعتدال کرده و تو را بر خود انتخاب کرده و موجب افزایش علم شود!

(۴) نصیحت می‌کنم دوستت را که قصد نصیحتت دارد و تو را بر خودش برگزیده و علمت را زیاد کرده است!

۲۹- «كُنْتُ أَفْكَرَ فِي نَفْسِي هَلْ يُمَكِّنُ أَنْ يُعَوِّضَ هَذَا الْمُخْتَرِعُ خَسَائِرَ اخْتِرَاعِهِ قَبْلَ أَنْ يَمُوتَ خَاسِرًا!»:

(۱) با خویشتن فکر می‌کنم آیا ممکن است این مخترع زیان‌های اختراعاتش را قبل از آن که زیانکار بمیرد، جبران کند!

(۲) با خودم فکر می‌کردم آیا ممکن است این مخترع خسارت‌های اختراعاتش را جبران کند پیش از این که زیانکار بمیرد!

(۳) با خودم می‌اندیشیدم آیا این مخترع می‌تواند اختراع خویش را جبران خسارت نماید پیش از این که خسارت‌زده بمیرد!

(۴) با خود فکر کرده بودم آیا امکان دارد ضررهای اختراع این مخترع جبران گردد پیش از این که خسارت‌زده از دنیا برود!

۳۰- «كَانَتْ لِهَوَالَاءِ الرِّجَالِ الْمُؤْمِنِينَ خُصَالٌ حَسَنَةٌ تُعْجِبُنِي حَقًّا فَإِنِّي لَمْ أَرَ أَجُودَ مِنْهُمْ فِي حَيَاتِي!»:

(۱) اینان مردان مؤمنی هستند که خصلت‌های نیکشان مرا واقعاً شگفت زده می‌کند و من در زندگی‌ام کریم‌تر از آنان ندیده‌ام!

(۲) این مردان با ایمان خصلت‌های نیکویی داشتند که حقیقتاً آن‌ها را می‌پسندیدم بی‌گمان من بخشنده‌تر از ایشان در زندگی‌ام ندیدم!

(۳) واقعاً خوشم می‌آمد از این مردان مؤمنی که خصلت‌های نیکویی داشتند زیرا بدون شک من در عمرم سخاوتمندتر از ایشان ندیدم!

(۴) برای این مردان با ایمان خصلت‌های نیکویی بود که بسیار شگفت‌زده‌ام می‌کند و من واقعاً در زندگی خود بخشنده‌تر از آنان نخواهم دید!

۳۱- «إيران بطبيعتها الخلابة و معالمها التاريخية تُعدّ من مناطق الجذب السياحيّ و يُشجّع السّائحون إلى السّفر إليها!»:

(۱) ایران با طبیعت دلربا و آثار تاریخی اش از مناطق جذب گردشگر به شمار می آید و گردشگران را تشویق به سفر به آن می کند!

(۲) طبیعت دلربای ایران و آثار تاریخی اش از مناطق جذب گردشگران شمرده شده و گردشگران به مسافرت به آن تشویق می شوند!

(۳) ایران با طبیعت جذاب و آثار تاریخی خود از مناطق جذب گردشگری شمرده می شود و گردشگران به سفر به آن تشویق می شوند!

(۴) ایران با طبیعت دلربایش و آثار تاریخی از مناطق جذب گردشگری به شمار می آمد و گردشگران ترغیب به سفر به آن می شدند!

۳۲- عین الصّحيح:

(۱) إنّ المؤمنین لا یغترّوا بما لا دوام له!: مؤمنان فریب چیزی را که دوام ندارد، نمی خورند!

(۲) جاء ضیوفٌ کثیرون لاحتفل بهذا الیوم!: مهمان های زیادی آمدند تا این روز را جشن بگیرند!

(۳) لن نُجالس هؤلاء الجهالَ إلاّ لإرشادهم!: با این افراد نادان فقط برای ارشادشان هم نشینی خواهیم کرد!

(۴) تُصنع من ثمرة هذه الشجرة موادّ تُستعمل في الصناعات!: از میوه این درخت موادی کاربردی در صنایع ساخته می شود!

۳۳- عین الخطأ:

(۱) لَنْ أنسى أصدقائي و ذکریات المدرسة أبداً!: من هرگز دوستانم و خاطرات مدرسه را فراموش نخواهم کرد!

(۲) الإلتزام بالصدق یمنع کلّ انسانٍ من ارتکاب الخطیئة!: پایبندی به راستی، هر انسانی را از ارتکاب خطا باز می دارد!

(۳) ولدي! الصّدیق النّاهي عن السّوء خیرٌ من شاتمک!: پسر من! دوست بازدارنده از بدی بهتر از دشنامگوی توست!

(۴) یحاول بعض الطّلاب ضیعی زملائهم أو أكثر!: برخی دانش آموزان، بیشتر از همکلاسی های ضعیف خود تلاش می کنند!

۳۴- «به مردم دشنام ندهید زیرا دشمنی را در میان آنان به دست می آورید!»:

(۱) علیکم أن لا تسبّوا النّاس لأتکم تحصلون علی العدوان بینهم!

(۲) لا تسبّوا النّاس لأتکم تحصلون علی عداوتهم!

(۳) لا تسبّون النّاس فتحصلوا علی العدوان بینهم!

(۴) لا تسبّوا النّاس فتکتسبوا العداوة بینهم!

۳۵- عین ما لا یستعمل علی الموعظة الأخلاقیة:

(۱) إنّ الله لا یحبّ کلّ مُعجّب بنفسه!

(۲) لا تُصعّر حدّک للنّاس و لا تمشّ فی الأرض مرحاً!

(۳) اللّهمّ كما حسّنت خلقی، فحسّن خلقی!

(۴) دَع شاتمک مهاناً تُرض الرّحمن!

■ إقرأ النَّصَّ التَّالِيَّ ثُمَّ أَجِبْ عَنِ الْأَسْئَلَةِ (٣٦ - ٤٢) بِمَا يُنَاسِبُ النَّصَّ:

البلدان الإسلامية في عصرنا الحاضر أشدَّ احتياجاً إلى العمل و الاجتهاد، لأنهم قد ابتعدوا عن المبادئ القرآنية التي تُشجّعهم على الجهد و الثبات. هذه فكرة قرآنية بأن التّقدّم و المجد و العزّة لا تنزل من السّماء حاضرة و لا تتحقّق بالتّمنّي و الدّعاء فقط.

إنّ التّقدّم يحتاج إلى الجُهد و التّضحية. معالي الأمور تشبه القمّة المرتفعة، تراها العين قريبة و لكنّ الوصول إليها أمر صعب يستلزم السّير على الأشواك و الصّخور. في حركتنا نحو التّقدّم علينا أن لا نقع في المهلكة التي وقع فيها الغرب و هي الاندفاع نحو التّكاثر الماديّ و نسيان المعنويّات للإنسان. فنرى الثّقافة الغربيّة اليوم تقوم على الإنتاج و الاستهلاك و ليس هناك اهتمام بارز بالقيم الأخلاقيّة و الإنسانيّة!

٣٦- عيّن الخطأ:

- ١) المكان الذي يتوقّف الغرب عليه مهلك!
- ٢) تقدّم البلاد يحتاج إلى السّعي و التّضحية!
- ٣) الوصول إلى التّقدّم يتحقّق بالتّمنّي و الدّعاء!
- ٤) ابتعدت البلدان الإسلاميّة اليوم عن المبادئ القرآنيّة!

٣٧- عيّن العبارة التي لا يتكلّم النَّصَّ عنها:

- ١) علينا أن نتحمّل بعض المصاعب للحصول على المجد!
- ٢) يقع العالم الغربيّ في المهلكة لأنّه قد نسي المعنويّات!
- ٣) الغربُ يريد أن يجزّ الأمم الأخرى إلى التّبعيّة!
- ٤) قد بعدّ الغرب عن القيم الأخلاقيّة و الإنسانيّة!

٣٨- عيّن الأنسب لعنوان النَّص:

- ١) الأمور الصّعبة التي تقيّدنا!
- ٢) تأثير الماديّات و المعنويّات في العالم الغربيّ!
- ٣) الثّقافة الغربيّة و تأثيرها على البلدان الإسلاميّة!
- ٤) العمل و الجهد و الاقتراب من المبادئ القرآنيّة للتّقدّم!

٣٩- عيّن الصّحيح: قد شبّه النَّصَّ معالي الأمور بـ ...!

- ١) عين قريبة   ٢) قمّة عالية   ٣) أمر صعب   ٤) الأشواك و الصّخور

■ عَيْنُ الصَّحِيحِ فِي الإِعْرَابِ وَ التَّحْلِيلِ الصَّرْفِيِّ (٤٠-٤٢)

٤٠- «تَشَجَّعَ»:

- (١) مضارع - مزيد ثلاثي (ماضيه: تَشَجَّعَ) / فعل و مع فاعله جملة فعلية
  - (٢) مضارع - مزيد ثلاثي (من وزن «يَفْعَلُ») - مجهول / فعلٌ و فاعله محذوف
  - (٣) للغائب - مزيد ثلاثي (مصدره: تشجيع، من وزن تفعيل) - متعدّ / فعل و مع فاعله جملة فعلية
  - (٤) مزيد ثلاثي (حروفه الأصلية: ش ج ع) - معلوم / فعلٌ و الجملة فعلية، و ضمير «هم» مفعوله
- ٤١- «يستلزم»:

- (١) فعل مضارع- مزيد ثلاثي (من وزن «افتعل») / فعلٌ و فاعلٌ؛ الجملة فعلية
  - (٢) للغائب- مزيد ثلاثي (من وزن «افتعل») - معلوم/ فعل و مع فاعله جملة فعلية و وصفيّة
  - (٣) مضارع- للغائب- حروفه الأصلية «ل ز م» و مصدره «استلزم» / فعل و مع فاعله جملة فعلية
  - (٤) للغائب- مزيد ثلاثي (ماضيه: استلزم، مصدره: استلزم، على وزن «افتعال») // جملة فعلية و وصفيّة
- ٤٢- «المرتفعة»:

- (١) مفرد مؤنث - اسم فاعل (فعله: رفع) / صفة للموصوف «القمة»
- (٢) اسم - اسم فاعل (مصدره: إرتفاع) - معرب / صفة للموصوف «القمة»
- (٣) اسم - مفرد مؤنث - معرفة (علم) - اسم مفعول / صفة، و الموصوف: «القمة»
- (٤) مفرد مؤنث - معرّف بأل - اسم فاعل (من الفعل المجرّد الثلاثي) - معرب / مفعول لفعل «تشبه»

٤٣- عَيْنُ الخُطَأِ فِي ضَبْطِ حَرَكَاتِ الكَلِمَاتِ:

(١) يَمُدُّ السَّمَكُ الطَّائِرُ رَعَانِفَهُ الكَبِيرَةَ كَثِيرًا!

(٢) الصَّنَاعَاتُ اليَدَوِيَّةُ تَجْذِبُ السَّائِحِينَ مِنْ كُلِّ العَالَمِ!

(٣) البائعُ عازِمٌ و المُشْتَرِي مُتَرَدِّدٌ فِي شِرَاءِ البِضَاعَةِ!

(٤) إِنَّ هَذِهِ الطِّفْلَةَ تَحْضُنُ أُمُّهَا و تُثْلَعِبُهَا!

■ عَيْنُ المُنَاسِبِ لِجَوَابِ عَنِ الأَسْئَلَةِ التَّالِيَةِ (٤٤-٥٠)

٤٤- عَيْنُ الخُطَأِ:

- (١) يمكن مشاهدة السفن إلى جنبه!: ميناء
- (٢) الذي يبدأ بالحركة نحو الشيء!: سائر
- (٣) عندما يخفي الإنسان شيئاً عن الآخرين!: مُضْمِر
- (٤) يُسْتخدَم لحفظ الإنسان أمام التزولات الجوية!: مِظْلَةٌ

٤٥- عَيْن الموصوف مجروراً:

- (١) إِنَّ الدَّوْلَةَ الإِسْلَامِيَّةَ ستقوم بأعمال مصححة!
- (٢) يبدأ الفصل الدَّرَاسِيَّ في الخريف و الطَّلَاب مشتاقون!
- (٣) نريد أن نؤلف كتاباً عظيماً لإحصاء مناطق الجذب!
- (٤) خطر نقل النقط عبر الأنايب قليل جداً!

٤٦- عَيْن اسم فاعل يكون صفة للخبر:

- (١) يرى بعض السَّائِحِينَ إيران بلداً مُمتازاً!
- (٢) النقط سائل أسود تُصنَع أشياء كثيرة منه!
- (٣) هناك أمر هام أريد أن أذكره في الجلسة!
- (٤) صديقي تلميذٌ ساعٍ يجتهد كثيراً في طريق التَّقَدُّم!

٤٧- عَيْن الماضي ليس شرطاً:

- (١) ما تعلّمت من العلوم المختلفة أكثر زادت استفادتك منها!
- (٢) مَنْ تحدّث معك و أخبرك أن لاتعود إليه أبداً!
- (٣) إن حاول التلميذان في دروسهما فيقبل النجاح عليهما!
- (٤) إذا كان لك فكرٌ قادرٌ، تستطيع به أن تفهم ما تقرأ!

٤٨- عَيْن جملة تصف المضاف إليه نكرة:

- (١) أحب أهالي قرية يساعدون بعضهم بعضاً بالإشفاق!
- (٢) لا قيمة لعلوم كثيرة لا ينتفع الناس بها!
- (٣) اليوم نقوم بتصليح سيارة توقفت جنب المسجد!
- (٤) إذا سمعت نداء مظلوم فأسرع لمساعدته!

٤٩- عَيْن مفعولاً ذُكرت حالته:

- (١) شجّع اللاعبون فائزين في المباراة!
- (٢) أعتق النبيّ (ص) الأسراء معرّزين!
- (٣) رأيت فقراء مكرمين عند النبيّ (ص)!
- (٤) أسلمت أخت النبيّ (ص) مختارة راضية!

٥٠- عَيْن ما ليس فيه المفعول المطلق:

- (١) إِنَّ هذا الرَّجُل ناداني نداء مظلوم للمساعدة!
- (٢) إن أحسنتم إلى الآخرين إحسان المخلصين فلكم أجر كثير!
- (٣) لا يستطيع أحد أن يُجيب عن أسئلة المعلم إجابة هذا الرّميل السّاعي!
- (٤) حين يقفز السّنجاب من شجرة إلى شجرة أخرى يُشاهد قفز سنجاب آخر!

داوطلبان اقلیت‌های مذهبی می‌توانند سؤال‌های ویژهٔ خود را از مسئولین موزه دریافت کنند.

۵۱- مبنای قرآنی این مصراع شعر زیبا از مولوی که می‌گوید: «چون که صد آمد نود هم پیش ماست» کدام است؟

۱) «هر کس نعمت و پاداش دنیا را بخواهد، نعمت و پاداش دنیا و آخرت نزد خداست.»

۲) «آن کس که سرای آخرت را بطلبد و برای آن سعی و کوشش کند، پاداش داده خواهد شد.»

۳) «ما آسمان‌ها و زمین و آنچه بین آنهاست را بیهوده نیافریدیم.»

۴) «ما راه را به او نشان دادیم یا سپاسگزار خواهد بود و یا ناسپاس.»

۵۲- انسانی که ایمان ضعیفی دارد، در صورتی که ایمان خود را تقویت نکند و به گناه آلوده شود، گرفتار کدام آفت می‌شود و نتیجهٔ آن به بیان

قرآنی چیست؟

۱) انکار گناه - «أَنْ كَذَّبُوا بِآيَاتِ اللَّهِ»

۲) عادت به گناه - «أَنْ كَذَّبُوا بِآيَاتِ اللَّهِ»

۳) عادت به گناه - «أَنْ تَمِيلُوا مِيلًا عَظِيمًا»

۴) انکار گناه - «أَنْ تَمِيلُوا مِيلًا عَظِيمًا»

۵۳- بت جدید انسان‌های امروزی چیست و کدام عامل موجب شده است که جایی برای خلوت انس با خدا و درک معنویت نیایش با او باقی نماند؟

۱) وارد نکردن دین و دستورات خدا به زندگی روزمره - فزونی یافتن شهوات در دل‌ها

۲) هوی و هوس و آنچه و آن کس که آنها را به هوس‌هایشان می‌رساند. - غفلت از یاد خدا و آخرت

۳) هوی و هوس و آنچه و آن کس که آنها را به هوس‌هایشان می‌رساند. - فزونی یافتن شهوات در دل‌ها

۴) وارد نکردن دین و دستورات خدا به زندگی روزمره - غفلت از یاد خدا و آخرت

۵۴- این که خدا مالک حقیقی جهان است، معلول چیست و مأذون بودن رسول خدا (ص) در شفای بیماران، مؤید کدام مرتبه از توحید است؟

۱) مخلوقات جهان همه از خدا هستند - خالقیت

۲) خلوقات جهان همه از خدا هستند - ربوبیت

۳) جهان از آن خداست - خالقیت

۴) جهان از آن خداست - ربوبیت

۵۵- اقرار و سوگند شیطان رجیم، به ترتیب در کدام گزینه به درستی آمده است؟

۱) ناتوانی در فریب مؤمنان مخلص - فریب فرزندان آدم

۲) بازداشتن انسان از پیروی از عقل - فریب فرزندان آدم

۳) ناتوانی در فریب مؤمنان مخلص - خلف وعده در نجات آدمی

۴) بازداشتن انسان از پیروی از عقل - خلف وعده در نجات آدمی

۵۶- با توجه به آیهٔ ۹۶ سورهٔ اعراف، مسبب نزول برکات الهی چیست و با استناد به تعالیم معصومین (ع) کدام حسنه به کثرت عمر می‌انجامد؟

۱) دادن صدقه و احسان به والدین - امانت‌داری

۲) تقوا و ایمان واقعی - امانت‌داری

۳) تقوا و ایمان واقعی - دادن صدقه

۴) دادن صدقه و احسان به والدین - دادن صدقه

۵۷- پندار غلط برخی دربارهٔ قضا و قدر الهی چیست؟

۱) تقدیر همان قانونمندی و نظم جهان است.

۲) تقدیر ورای قانونمندی و نظم جهان است.

۳) جهان آفرینش مملو از قضا و قدر الهی است.

۴) قضا و قدر الهی با اختیار انسان منافاتی ندارد.

۵۸- به بیان امام علی (ع) متوکلان درگاه الهی به هنگام گرفتار شدن به مصائب دنیا چه می‌کنند و این رفتار آنان به علت علم به کدام گزاره قرآنی است؟

- ۱) «به تو پناه آورند و روی به درگاه تو دارند» - «إِنَّ اللَّهَ بِأَلْبَعِ أَمْرِهِ»
- ۲) «یاد تو آنان را آرام سازد» - «إِنَّ اللَّهَ بِأَلْبَعِ أَمْرِهِ»
- ۳) «یاد تو آنان را آرام سازد» - «أَلَيْسَ اللَّهُ بِكَافٍ عَبْدَهُ»
- ۴) «به تو پناه آورند و روی به درگاه تو دارند» - «أَلَيْسَ اللَّهُ بِكَافٍ عَبْدَهُ»

۵۹- از کدام یک از تعبیرات قرآنی، می‌توان برای بیان مصادیق دارالسلام بودن بهشت جاوید کمک گرفت؟

- ۱) «وَ إِنْ الدَّارَ الْآخِرَةَ لَهِيَ الْحَيَوَانُ»
- ۲) «فَعِنْدَ اللَّهِ ثَوَابُ الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةِ»
- ۳) «فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَ لَا هُمْ يَحْزَنُونَ»
- ۴) «مَا هِيَ إِلَّا حَيَاتِنَا الدُّنْيَا نَمُوتُ وَ نَحْيَا»

۶۰- دلیل آفریده شدن استعدادها و سرمایه‌ها در وجود انسان و رابطه آن با وقوع معاد در کدام آیه بیان شده است؟

- ۱) «مَنْ كَانَ يُرِيدُ ثَوَابَ الدُّنْيَا فَعِنْدَ اللَّهِ ثَوَابُ الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةِ»
- ۲) «أَفَحَسِبْتُمْ أَنَّمَا خَلَقْنَاكُمْ عَبَثًا وَ أَنَّكُمْ إِلَيْنَا لَا تُرْجَعُونَ»
- ۳) «أَمْ نَجْعَلُ الَّذِينَ آمَنُوا وَ عَمِلُوا الصَّالِحَاتِ كَالْمُفْسِدِينَ فِي الْأَرْضِ أَمْ نَجْعَلُ الْمُتَّقِينَ كَالْفُجَّارِ»
- ۴) «اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ لِيَجْمَعَنَّكُمْ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ لَا رَيْبَ فِيهِ»

۶۱- پیام کدام آیه شریفه، بیانگر آن است که در قیامت، خلافتی مجرمان به آنان تفهیم می‌گردد؟

- ۱) «قَالَ رَبِّ ارْجِعُونِ لَعَلِّي أَعْمَلُ صَالِحًا فِيمَا تَرَكْتُ كَلَّا إِنَّهَا كَلِمَةٌ هُوَ قَائِلُهَا»
- ۲) «يُنَبِّئُوا الْإِنْسَانَ يَوْمَئِذٍ بِمَا قَدَّمَ وَ آخَرَ»
- ۳) «إِنَّ الَّذِينَ يَأْكُلُونَ أَمْوَالَ الْيَتَامَى ظُلْمًا إِنَّمَا يَأْكُلُونَ فِي بُطُونِهِمْ نَارًا»
- ۴) «أَمْ نَجْعَلُ الَّذِينَ آمَنُوا وَ عَمِلُوا الصَّالِحَاتِ كَالْمُفْسِدِينَ فِي الْأَرْضِ»

۶۲- براساس آیات قرآن، تکریم در باغ‌های بهشتی در گرو چیست و پرهیزکارانی که قرآن از آنان می‌خواهد برای رسیدن به آموزش پروردگارشان تسریع کنند، کدام ویژگی را دارند؟

- ۱) درگذشتن از اشتباه مردم - مواظبت بر نماز
- ۲) درگذشتن از اشتباه مردم - انفاق هنگام توانگری و تنگدستی
- ۳) ادای راستین شهادت - انفاق هنگام توانگری و تنگدستی
- ۴) ادای راستین شهادت - مواظبت بر نماز

۶۳- به ترتیب «ماندگاری و پایایی یک پیام» و «تکرار دعوت انبیا برای ابلاغ تعلیمات اصیل و صحیح» نتیجه کدام علل تجدید یافتن نبوت است؟

- ۱) استمرار و پیوستگی در دعوت - حفظ قرآن کریم از تحریف
- ۲) آمادگی جامعه بشری برای دریافت برنامه کامل زندگی - حفظ قرآن کریم از تحریف
- ۳) استمرار و پیوستگی در دعوت - تحریف تعلیمات پیامبران پیشین
- ۴) آمادگی جامعه بشری برای دریافت برنامه کامل زندگی - تحریف تعلیمات پیامبران پیشین

۶۴- خداوند متعال در کدام آیه شریفه، وضعیت مسلمانان را در زمان جاهلیت توصیف می‌کند؟

- ۱) «وَ مَا مُحَمَّدٌ إِلَّا رَسُولٌ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِ الرُّسُلُ أَفَإِنْ مَاتَ ...»
- ۲) «وَ مَا كُنْتُمْ تَنَلُّوْنَ مِنْ قَبْلِهِ مِنْ كِتَابٍ وَ لَا تَخْطُطُ بِيَمِينِكُمْ ...»
- ۳) «لَقَدْ مَنَّ اللَّهُ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ إِذْ بَعَثَ فِيهِمْ رَسُولًا مِنْ أَنْفُسِهِمْ ...»
- ۴) «أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ يَزْعُمُونَ أَنَّهُمْ آمَنُوا بِمَا أَنْزَلَ إِلَيْكَ وَ مَا أَنْزَلَ مِنْ قَبْلِكَ ...»

۶۵- علت اینکه بنی‌امیه توانستند دنیای اسلام را تا حد زیادی به دوران جاهلیت بازگردانند و بر مردم حاکمیت یابند، چه بود؟

(۱) عدم توجه مسلمانان به هشدارهای امیرالمؤمنین

(۲) تفرقه به‌وجود آمده بین مسلمانان

(۳) اهمیت ندادن به احکام اسلامی

(۴) سستی و ضعف مسلمانان و روی آوردن آنان به ثروت‌های نامشروع

۶۶- با توجه به آیه شریفه «و ما محمدٌ الا رسولٌ قد خلت من قبله الرسل افان مات او قتل انقلبتم على اعقابكم و من ينقلب على عقبيه فلن يضر الله شيئاً و سيجزي الله الشاكرين»، خداوند چه هشداري به مردم زمان پیامبر می‌دهد و «الشاكرين» چه کسانی هستند؟

(۱) «انقلبتم على اعقابكم» - قبول‌کنندگان پیوستگی رسالت انبیا (۲) «فلن يضر الله شيئاً» - قبول‌کنندگان پیوستگی رسالت انبیا

(۳) «فلن يضر الله شيئاً» - ثابت‌قدمان در برابر سختی‌های راه (۴) «انقلبتم على اعقابكم» - ثابت‌قدمان در برابر سختی‌های راه

۶۷- تحقق عینی وعده الهی در آیه شریفه «ليمكنن لهم دينهم الذي ارتضى...» وعده قطعی و تخلف‌ناپذیر الهی به چه کسانی است؟

(۱) «الذين استضعفوا في الارض» (۲) «امنوا منكم و عملوا الصالحات»

(۳) «عبادي الصالحون» (۴) «لمن كان يرجو الله و اليوم الآخر و ذكر الله كثيراً»

۶۸- پایه و اساس پیشرفت در نظام و حکومت اسلامی چیست و سهولت هدایت جامعه به سمت وظایف الهی توسط رهبری، چگونه محقق می‌گردد؟

(۱) نظارت همگانی با انجام دادن وظیفه امر به معروف و نهی از منکر - مشارکت و همراهی مردم

(۲) ساده‌زیستی - استقامت و پایداری در برابر مشکلات

(۳) مشارکت و همراهی مردم - نظارت همگانی با انجام دادن وظیفه امر به معروف و نهی از منکر

(۴) استقامت و پایداری در برابر مشکلات - ساده‌زیستی

۶۹- این سخن گهربار امام باقر (ع) که می‌فرماید: «خداوند آن چه را که امت تا روز قیامت به آن احتیاج دارد، در کتابش [قرآن] آورده است» مربوط به کدام یک از ویژگی‌های اعجاز محتوایی قرآن کریم بوده و منظور آن حضرت، پاسخ قرآن کریم به کدام یک از نیازهای انسان می‌باشد؟

(۱) جامعیت و همه‌جانبه بودن - نیازهای بنیادین

(۲) جامعیت و همه‌جانبه بودن - نیازهای طبیعی

(۳) انسجام درونی در عین نزول تدریجی - نیازهای بنیادین

(۴) انسجام درونی در عین نزول تدریجی - نیازهای طبیعی

۷۰- وحدت بین مسلمین، ایجاب می‌کند که از نزاع و ناسزاگویی خودداری کنند؛ برای این منظور باید مسلمانان به کدام شایستگی مزین شوند؟

(۱) ارتقای بخشی به اعتقادات با دانش و استدلال

(۲) تلاش برای رهایی عموم مسلمانان از ظلم

(۳) دفاع از مظلومان جهان با روش‌های درست

(۴) شناخت مسلمانان ظاهری از مسلمانان واقعی

۷۱- با امعان نظر به آیات قرآنی، چه زمانی غبار ذلت بر چهره انسان مستولی می‌گردد و کدام آیه، نشانگر این موضوع است؟

- (۱) نشناختن جایگاه خویش - «... اقبالباطل يؤمنون و بِنِعْمَةِ اللَّهِ هُمْ يَكْفُرُونَ»
- (۲) نشناختن جایگاه خویش - «و الَّذِينَ كَسَبُوا السَّيِّئَاتِ جَزَاءُ سَيِّئَةٍ يَمْثِلُهَا»
- (۳) تسلیم شدن در برابر هوی و هوس - «و الَّذِينَ كَسَبُوا السَّيِّئَاتِ جَزَاءُ سَيِّئَةٍ يَمْثِلُهَا»
- (۴) تسلیم شدن در برابر هوی و هوس - «... اقبالباطل يؤمنون و بِنِعْمَةِ اللَّهِ هُمْ يَكْفُرُونَ»

۷۲- تأکید قرآن کریم بر عفت حضرت مریم (س) در معبدی که همگان برای پرستش خدا می‌آمدند و ستودن ایشان، نشان از ناسازگار بودن

کدام دیدگاه با نگاه قرآن کریم است؟

- (۱) حجاب، اختصاص به مسلمانان دارد.
- (۲) حجاب زنان، موجب سلب آزادی و کاهش حضور آنان در جامعه است.
- (۳) دین اسلام، شکل و چگونگی پوشش را معین نکرده است.
- (۴) در قرآن کریم، دستور خاصی درباره عفاف و پوشیدگی وجود ندارد.

۷۳- قرآن کریم صفت «رُحَمَاءُ بَيْنَهُمْ» را برای چه کسانی بیان می‌دارد و ثمره چنین دیدگاهی چیست؟

- (۱) «و الَّذِينَ مَعَهُ» - تحول در روابط بین‌المللی
- (۲) «مَنْ تَابَ مَعَكَ» - تحول در روابط بین‌المللی
- (۳) «و الَّذِينَ مَعَهُ» - انقلابی عظیم در جایگاه خانواده
- (۴) «مَنْ تَابَ مَعَكَ» - انقلابی عظیم در جایگاه خانواده

۷۴- سخیف نشمردن نماز، چه اثری بر اعمال انسان خواهد گذاشت و مردار یک حیوان در چه صورت نجس است؟

- (۱) نه تنها از گناهان که حتی از برخی مکروهات هم به تدریج دور می‌شویم. - خون چهنده داشته باشد.
- (۲) نه تنها از گناهان که حتی از برخی مکروهات هم به تدریج دور می‌شویم. - حرام‌گوشت باشد.
- (۳) از آلودگی‌های ظاهری و باطنی دور می‌شویم و به تسلط بر خود می‌رسیم. - حرام‌گوشت باشد.
- (۴) از آلودگی‌های ظاهری و باطنی دور می‌شویم و به تسلط بر خود می‌رسیم. - خون چهنده داشته باشد.

۷۵- با استناد به فتوای مقام معظم رهبری، حکم ایجاد پایگاه‌های اینترنتی و شبکه‌های اجتماعی در فضای مجازی به منظور اشاعه فرهنگ و

معارف اسلامی و مقابله با اندیشه‌های کفرآمیز و ابتذال اخلاقی چیست؟

- (۱) مستحب و در مواردی واجب
- (۲) واجب عینی
- (۳) جایز و حلال
- (۴) مکروه

داوطلبان زبان‌های خارجی غیرانگلیسی می‌توانند سؤال‌های ویژه فود را از مسئولین حوزه دریافت کنند.

PART A: Grammar and Vocabulary

Directions: Choose the word or phrase (1), (2), (3), or (4) that best completes each sentence. Then mark the correct choice on your answer sheet.

- 76- Since my father bought the energy saving lamps and the new air conditioner for his office, far less electricity ... .
1) has been consumed
2) was consumed
3) has consumed
4) was going to consume
- 77- He ... the football match on TV at home when suddenly his little brother started crying.
1) have watched
2) watched
3) was watching
4) watches
- 78- Mr. James thinks that people would take part in the charity event if they were rich enough to meet their essential needs, ...?
1) wouldn't they
2) weren't they
3) doesn't he
4) don't you
- 79- Aunt Charlotte, who has already visited Iran, believes very ... cities anywhere in Asia can match the cultural richness of Shiraz.
1) much
2) few
3) little
4) many
- 80- When we travel to a foreign country, we should respect people's ... and be careful about our behavior.
1) culture
2) range
3) vacation
4) pilgrim
- 81- Robert Frost wrote many novels, and his ... of stories were very popular among the teenagers in the first decade of the 20th century.
1) collections
2) definitions
3) explanations
4) conversations
- 82- Greenhouse gases have been ... formed for over 100 years, largely as a result of humankind's use of fossil fuels, such as coal and oil, to provide energy.
1) gradually
2) originally
3) powerfully
4) economically
- 83- Many of the people who want to go abroad have no idea about the difficulties they will ... once they reach their destination.
1) share
2) face
3) value
4) believe
- 84- Although you are not still fluent in our native language, I ... your serious attempt to learn its basic grammar during your stay.
1) communicate
2) reflect
3) appreciate
4) expect
- 85- We are fortunate to have such highly skilled and ... teachers who spend hours preparing standardized tests and developing creative techniques.
1) available
2) dedicated
3) ancient
4) complicated
- 86- The head of the company emphasized that the ... markets have been completely filled with our company's products.
1) healthy
2) domestic
3) balanced
4) unique
- 87- On his doctor's advice, George wisely decided to avoid junk food and eat more fruit and veggies to add ... to his diet.
1) proportion
2) respect
3) serving
4) variety

PART B: Cloze Test

Directions: Read the following passage and decide which choice (1), (2), (3), or (4) best fits each space. Then mark the correct choice on your answer sheet.

Bacteria are larger than viruses. Unlike viruses, bacteria do not need to attach to cells to ...**(88)**... . They can multiply on their own. Bacteria were one of the first life forms to ...**(89)**... on the earth billions of years ago. They are very tough germs. Some can live in boiling hot temperatures or freezing cold temperatures. ...**(90)**..., most like it best where it is pleasantly warm and moist. This is why they love to live on and in your body. In fact, every surface of your body has bacteria ...**(91)**... there. The harmless bacteria are called *normal flora*. There are many other bacteria that cause disease. Strep throat ...**(92)**... by bacteria. Eating food that has harmful bacteria growing in it may cause food poisoning.

88- 1) replace	2) distinguish	3) reproduce	4) combine
89- 1) remind	2) appear	3) generate	4) arrange
90- 1) Because	2) But	3) Whereas	4) However
91- 1) which live	2) that lived	3) that lives	4) which has lived
92- 1) caused	2) is caused	3) had caused	4) was caused

PART C: Reading Comprehension

Directions: Read the following passages and answer the questions by choosing the best choice (1), (2), (3), or (4). Then mark the correct choice on your answer sheet.

Passage 1

Two runners stand side by side at the starting line of a race. Both look very strong and fast. But one runner speeds ahead and wins the race. The other falls behind. Some athletes can reach great goals such as receiving an Olympic gold medal. Others never live up to their promises. What kind of preparation before a race or other events makes the difference?

Everyone knows that athletes work out to strengthen their bodies. But a recent research shows that strengthening the mind may be just as important. The study indicates that some athletes win partly because they think they can win. Positive thinking seems to give the edge for success in sports. People who tell themselves repeatedly, "I know I can do this," often find they have the advantage to win.

One procedure that helps many athletes is creating pictures in their mind. They are told to think of each move they must make to win. Some use more fanciful pictures. One skater liked to imagine a star bursting inside her, filling her with energy. Another athlete who wanted to feel calm pictured himself as a bird floating in the air.

Next time you want to do something well, try training your mind to help you. Perhaps a teacher or an instructor can help you plan your training. If you imagine yourself doing better, you may soon see improvement in what you really can do.

93- Which of the following can be the best title for the passage?

1) Sports and Athletes	2) Mind and Body
3) Achievement and Improvement	4) Positive and Negative Thinking

94- The main idea of paragraph 2 is that ... .

- 1) athletes can achieve what they want only by physical exercises
- 2) emotional preparation is the most important factor to win a race
- 3) receiving an Olympic medal can be a result of both exercising and positive thinking
- 4) athletes can live up to their promises by just thinking positively

95- Creating pictures in mind is ... .

- 1) a procedure that helps many athletes to win
- 2) a great help to the instructors
- 3) a physical procedure which helps athletes think positively
- 4) a big help to both trainers and athletes

96- According to the writer, an important aspect of winning seems to be ... .

1) positive thinking	2) a good instructor
3) self-training	4) an Olympic gold medal

Passage 2

Have you ever heard someone use the phrase “once in a blue moon?” People use this expression to describe something that they do not do very often. For example, someone might say that he tries to avoid eating sweets because they are unhealthy, but will eat chocolate “once in a blue moon.” Or someone who does not usually like to go to the beach might say “I visit the shore once in a blue moon.” While many people use this phrase, not everyone knows the meaning behind it.

The first thing to know is that the moon itself is never actually blue. This is just an expression. The phrase “blue moon” actually has to do with the shape of the moon, not the color.

As the moon travels around the earth, it appears to change shape. We associate certain names with certain shapes of the moon. For example, when we can see a small part of the moon, it is called a crescent moon. A crescent is a shape that looks like the tip of a fingernail. When we cannot see the moon at all, it is called a new moon. When we can see the entire moon, it is called a full moon. Usually, there is only one full moon every month. Sometimes, however, there will be two full moons in one month. When this happens, the second full moon is called a “blue moon.”

Over the next 20 years, there will only be 15 blue moons. As you can see, a blue moon is a very rare event. This fact has led people to use the expression “once in a blue moon” to describe very rare events in their lives.

97- When does a blue moon happen in nature?

- 1) when there are two full moons in one month
- 2) when the moon has a blue color
- 3) when we cannot see the moon at all
- 4) when we can only see a small part of the moon

98- As described in paragraph 3, what is another example of something that has a crescent shape?

- 1) your thumb
- 2) a distant star
- 3) the letter “C”
- 4) the letter “H”

99- In the final paragraph, the author states: “Over the next 20 years, there will only be 15 blue moons.” This means that over the next 20 years, a blue moon will happen ... .

- 1) once a year
- 2) less than once a year
- 3) more than once a year
- 4) not enough information is provided

100- In the final paragraph the author writes, “As you can see, a blue moon is a very rare event.” The purpose of this statement is to ... .

- 1) answer an earlier question
- 2) provide an example
- 3) support an upcoming conclusion
- 4) challenge a previous statement

نظام جدید انسانی

دفترچه شماره ۲

دفترچه اختصاصی

ویژه کنکور ۹۹

آزمون ۲۴ مرداد (جامع ۴) - سال ۱۳۹۹

آزمون اختصاصی
گروه آزمایشی علوم انسانی

مدت پاسخ‌گویی: ۱۶۵ دقیقه

تعداد سؤال: ۱۸۰

عنوان مواد امتحانی آزمون اختصاصی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سؤالات و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	زمان پاسخ‌گویی
۱	ریاضی	۲۰	۱۰۱	۱۲۰	۲۵
۲	اقتصاد	۱۵	۱۲۱	۱۳۵	۱۰
۳	زبان و ادبیات فارسی (اختصاصی)	۳۰	۱۳۶	۱۶۵	۳۰
۴	زبان عربی (اختصاصی)	۲۰	۱۶۶	۱۸۵	۲۰
۵	تاریخ	۱۵	۱۸۶	۲۰۰	۲۵
۶	جغرافیا	۱۵	۲۰۱	۲۱۵	۲۵
۷	علوم اجتماعی	۲۰	۲۱۶	۲۳۵	۱۵
۸	فلسفه و منطق	۲۵	۲۳۶	۲۶۰	۲۵
۹	روان‌شناسی	۲۰	۲۶۱	۲۸۰	۱۵

۱۰۱- حاصل عبارت $(x^2 - 1)(x^2 + x^2 + 1)$ کدام است؟

- (۱) x^4 (۲) $x^4 - 1$ (۳) x^6 (۴) $x^6 - 1$

۱۰۲- یک شرکت برای تولید x کالا، $C(x) = 6000 + 40x$ تومان هزینه می‌کند و هر کالا را ۸۰ تومان می‌فروشد. این شرکت حداقل چه تعداد از این کالا را باید بفروشد تا سوددهی آغاز شود؟

- (۱) ۱۴۸ (۲) ۱۴۹ (۳) ۱۵۰ (۴) ۱۵۱

۱۰۳- در تابع خطی $f(x) = ax + b$ ، اگر $f(2) = 5$ ، $f(k) = -22$ و $f(-4) = 14$ باشد، k کدام است؟

- (۱) ۱۶ (۲) ۱۸ (۳) ۲۰ (۴) ۲۲

۱۰۴- رأس سهمی به معادله $y = (m-1)x^2 - 2x + 3$ روی محور x ها قرار دارد، مقدار m کدام است؟

- (۱) $\frac{1}{3}$ (۲) $\frac{4}{3}$ (۳) $\frac{2}{3}$ (۴) $-\frac{2}{3}$

۱۰۵- کدام متغیر زیر، کمی فاصله‌ای است؟

(۱) زمان شروع شیوع بیماری کرونا در کشورها

(۲) مساحت خانه‌های یک آپارتمان

(۳) تعداد خانه‌های یک آپارتمان

(۴) گروه خونی افراد

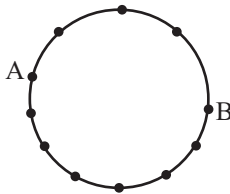
۱۰۶- اگر واریانس داده‌های $a, b, c, 4$ برابر صفر باشد، آن‌گاه انحراف معیار داده‌های $a+1, b+2, c+3, 8, 9$ چقدر است؟

- (۱) $\sqrt{2}$ (۲) ۲ (۳) ۴ (۴) ۱

۱۰۷- در یک نمودار راداری زاویه بین دو شعاع متوالی 60° درجه است. این نمودار برای نمایش چند متغیر به کار رفته است؟

- (۱) ۷ (۲) ۸ (۳) ۵ (۴) ۶

۱۰۸- روی محیط دایره‌ای ۱۱ نقطه مطابق شکل قرار دارد. چند چهارضلعی محدب می‌توان ساخت به طوری که AB یک ضلع این چهارضلعی باشد؟

(۱) ۱۸

(۲) ۲۰

(۳) ۲۱

(۴) ۲۲

۱۰۹- دو تاس را با هم پرتاب می‌کنیم. با چه احتمالی اعداد هر دو تاس متفاوت و مضرب ۳ ظاهر می‌شوند؟

- (۱) $\frac{1}{3}$ (۲) $\frac{1}{6}$ (۳) $\frac{1}{18}$ (۴) $\frac{1}{12}$

۱۱۰- از ظرفی شامل ۷ مهره سیاه و ۵ مهره سفید، ۳ مهره به تصادف انتخاب می‌کنیم. احتمال آن‌که حداقل یک مهره سیاه باشد، چقدر است؟

- (۱) $\frac{21}{22}$ (۲) $\frac{32}{33}$ (۳) $\frac{29}{33}$ (۴) $\frac{19}{22}$

۱۱۱- حاصل ضرب ۱۰ جمله اول دنباله با جمله عمومی $a_n = (-1)^{n+1} \times \frac{n}{n+1}$ کدام است؟

- (۱) $\frac{1}{10}$ (۲) $-\frac{1}{10}$ (۳) $\frac{1}{11}$ (۴) $-\frac{1}{11}$

۱۱۲- بین دو عدد ۲۴ و ۱۲۴، n عدد به‌گونه‌ای قرار می‌دهیم که یک دنباله حسابی با اختلاف مشترک d تشکیل دهند که از ۲۴ شروع و به ۱۲۴ ختم می‌شود. اگر اختلاف کوچک‌ترین و بزرگ‌ترین آن n عدد برابر ۸۰ باشد، آن‌گاه مقدار $\frac{n}{d}$ کدام است؟

- (۱) $0/8$ (۲) $0/7$ (۳) $0/9$ (۴) $0/6$

۱۱۳- در یک دنباله هندسی اگر $a_7 - a_6 = -48$ و $a_7 - a_8 = -240$ باشد، آن‌گاه $\frac{a_{n+4}}{a_n}$ کدام است؟

- (۱) ۸ (۲) ۴ (۳) ۱۶ (۴) ۲

۱۱۴- در یک دنباله حسابی جمله چهارم برابر ۳ و جمله ششم برابر ۹ است. چندمین جمله این دنباله حسابی صفر است؟

- (۱) اول (۲) دوم (۳) سوم (۴) پنجم

۱۱۵- اگر گزاره p : « $\sqrt{3}$ عددی گویا است.» و گزاره q : «معادله $x^2 + 25 = 0$ ریشه حقیقی ندارد.» باشد، آن گاه ارزش گزاره‌های $(\sim p \Rightarrow q)$ و

$p \Leftrightarrow q$ به ترتیب از راست به چپ کدام است؟

- (۱) F - F (۲) F - T (۳) T - T (۴) T - F

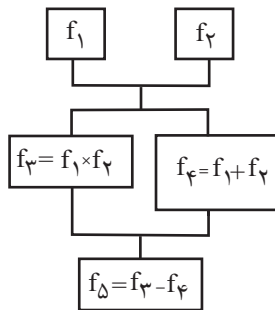
۱۱۶- نمودار تابع چند ضابطه‌ای $f(x) = \begin{cases} x-1, & x \geq 0 \\ -x^2, & x < 0 \end{cases}$ در چند نقطه با نمودار تابع علامت (تابع sign) برخورد دارد؟

- (۱) ۱ (۲) ۲ (۳) ۳ (۴) ۴

۱۱۷- اگر $f(x) = [x]$ و $g(x) = |x| + 1$ باشند، حاصل $A = \frac{f(-\sqrt{2})}{g(-2)}$ کدام است؟ $[ ]$ ، نماد جزء صحیح است.

- (۱) -۱ (۲) $-\frac{2}{3}$ (۳) $-\frac{1}{2}$ (۴) $\frac{1}{2}$

۱۱۸- اگر $f_1(x) = x - 2$ و $f_2(x) = x + 2$ باشد، با توجه به نمودار روبه‌رو، ضابطه f_Δ کدام است؟

(۱) x^2

(۲) $x^2 + 4x$

(۳) $x^2 - 8$

(۴) $x^2 - 2x - 4$

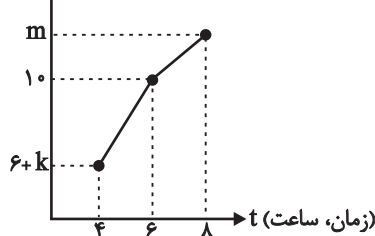
۱۱۹- اگر درآمد ماهانه ۷ خانواده تک نفره برحسب میلیون تومان به صورت $3, 4, 5, 2, 5, 2, 2, x$ و خط فقر (برحسب میانگین) $1/5$ میلیون

تومان باشد، مقدار x برحسب میلیون تومان کدام است؟

- (۱) ۱ (۲) ۲ (۳) ۳ (۴) ۴

۱۲۰- اگر در نمودار سری زمانی زیر، معادله درون‌یابی برای یافتن تعداد مراجعه‌کنندگان در ساعت $t = 5$ ، $y = t + 2k$ باشد، تعداد مراجعه‌کنندگان

y (تعداد مراجعه‌کنندگان)

(y) در ساعت ۴ کدام است؟

(۱) ۲

(۲) ۶

(۳) ۷

(۴) ۸

۱۲۱- کدام گزینه دربرگیرنده پاسخ درست و کامل سؤال‌های زیر است؟

- (الف) اگر انسان در رفع نیازهای طبیعی خود، مراتب نیازها را به خوبی طی نکند و در یک مرتبه متوقف بماند، چه خواهد شد؟
 (ب) در سطح جهان، سازمان‌های اقتصادی بین‌المللی و جهانی چه وظایفی برعهده دارند؟
 (ج) به ترتیب هر یک از موارد «پرورش و تکثیر ماهی - بهره‌برداری از زمین‌های بایر - نساجی - فعالیت‌های مشاوره‌ای» جزء کدام یک از انواع تولید است؟

(د) عبارات کدام گزینه در خصوص عوامل انسانی نادرست است؟

(۱) الف) احساس بی‌نیازی به او دست می‌دهد و سیری‌ناپذیری به نوعی کمال‌جویی تبدیل می‌شود. (ب) ایجاد نظم و انضباط و نظارت بر عملکرد اقتصاد و تأمین برخی نیازهای عمومی، (ج) حیا - احیا - خدمات - صنعت، (د) عوامل مولد انسانی شامل نیروی کار، کارفرما، مدیر، متخصص و کارآفرین است.

(۲) الف) به خلق نیازهای کاذب برای خود اقدام می‌کند تا حس کمال‌جویی خود را سیراب کند. (ب) رونق بیشتر روابط اقتصادی بین کشورها و حفظ حقوق همه طرف‌های درگیر در تجارت جهانی، (ج) احیا - حیا - خدمات - صنعت، (د) گاهی از کارفرما و کارآفرین به عنوان سرمایه انسانی یاد می‌شود.

(۳) الف) احساس بی‌نیازی به او دست می‌دهد و سیری‌ناپذیری به نوعی کمال‌جویی تبدیل می‌شود. (ب) ایجاد نظم و انضباط و نظارت بر عملکرد اقتصاد و تأمین برخی نیازهای عمومی، (ج) احیا - حیا - خدمات - صنعت، (د) سرمایه‌های اجتماعی (مثل دین و اعتقادات) و سرمایه معنوی (شامل اخلاق، وفای به عهد و ...) از دیگر انواع سرمایه به‌شمار می‌رود.

(۴) الف) به خلق نیازهای کاذب برای خود اقدام می‌کند تا حس کمال‌جویی خود را سیراب کند. (ب) رونق بیشتر روابط اقتصادی بین کشورها و حفظ حقوق همه طرف‌های درگیر در تجارت جهانی، (ج) حیا - احیا - خدمات - صنعت، (د) عوامل انسانی به عنوان برترین عامل تولید به‌شمار می‌رود.

۱۲۲- با توجه به اطلاعات مندرج در جدول زیر که بیانگر میزان تولید کالاها و خدمات در محدوده مرزهای جغرافیایی یک کشور است، به ترتیب تولید

خالص داخلی سرانه و تولید ناخالص داخلی کدام است؟

ارزش مواد غذایی	۶ تن از قرار هر تن ۲,۰۰۰,۰۰۰ دلار
ارزش ماشین‌آلات	۲۰۵ دستگاه از قرار هر دستگاه ۴,۰۰۰,۰۰۰ دلار
ارزش خدمات ارائه شده	$\frac{1}{3}$ ارزش مواد غذایی
استهلاک سرمایه ثابت	۴۰ درصد ارزش ماشین‌آلات
جمعیت کشور	۴ میلیون نفر

(۲) ۱۲۷ دلار - ۹۳۶ میلیون دلار

(۱) ۸۳۶ دلار - ۹۶۸ میلیون دلار

(۴) ۱۲۷ دلار - ۸۳۶ میلیون دلار

(۳) ۵۰۸ دلار - ۸۳۶ میلیون دلار

۱۲۳- عبارات کدام گزینه بیانگر پاسخ صحیح سه پرسش زیر است؟

الف) زمانی که اقتصاد کشور دچار رکود می‌شود، برای حل مشکل در بلندمدت چه سیاست‌هایی باید در پیش گرفته شود؟

ب) عبارات کدام گزینه در مورد درآمدهای دولت، صحیح است؟

ج) کدام یک از موارد ذکر شده در گزینه‌ها، از جمله پرداخت‌های انتقالی دولت نیست؟

۱) الف) سیاست پولی انبساطی (مانند خرید اوراق مشارکت)، ب) تمامی درآمدهای حاصل از فروش کالا و خدمات شرکت‌های دولتی مانند بانک‌ها، بیمه‌های دولتی و سازمان‌های توسعه‌ای به حساب‌های معرفی شده از سوی خزانه‌داری کل کشور واریز می‌شود. ج) پرداخت‌های دولت برای حمایت از تولیدکننده تحت عنوان یارانه تولید

۲) الف) سیاست‌های جانب عرضه (مثل بهبود بهره‌وری، افزایش سرمایه‌گذاری و بهبود فضای کسب و کار)، ب) استقراض برای تأمین هزینه‌های جاری، کار معقولی است و بهترین راه استقراض، قرض گرفتن از بانک مرکزی است. ج) سرمایه‌گذاری در آموزش و پرورش و آموزش عالی

۳) الف) سیاست‌های جانب عرضه (مثل بهبود بهره‌وری، افزایش سرمایه‌گذاری و بهبود فضای کسب و کار)، ب) یکی از منابع درآمد دولت، بهای بعضی از کالاها و خدماتی است که به مردم ارائه می‌دهد. ج) پرداخت‌های دولت برای حمایت از نخبگان یا آسیب دیدگان ناشی از حوادث طبیعی

۴) الف) سیاست‌های جانب عرضه (مثل بهبود بهره‌وری، افزایش سرمایه‌گذاری و بهبود فضای کسب و کار)، ب) امروزه مالیات‌ها در بیشتر کشورهای جهان یکی از ابزارهای مؤثر کسب درآمد برای دولت‌هاست. ج) حقوق و مزایای تمام کارکنان و کارمندان ادارات دولتی و سایر سازمان‌ها و نهادهای کشوری و لشکری

۱۲۴- با توجه به اطلاعات ارائه شده در جدول زیر، نتیجه عملکرد سالیانه یک بنگاه اقتصادی با ۱۱ نفر کارمند و تولید سالیانه ۵۵۰ دستگاه هر کدام به ارزش ۸۰۰,۰۰۰ ریال کدام است؟

۱	حقوق متوسط ماهیانه هر فرد کارمند	۸۵۰,۰۰۰ ریال
۲	اجاره‌بهای ماهیانه کارگاه تولیدی	۱۲,۰۰۰,۰۰۰ ریال
۳	هزینه سالیانه خرید مواد اولیه	$\frac{۳}{۴}$ حقوق سالیانه کارمندان
۴	هزینه استهلاک سالیانه ماشین‌های تولیدی	۲۰ درصد هزینه سالیانه خرید مواد اولیه

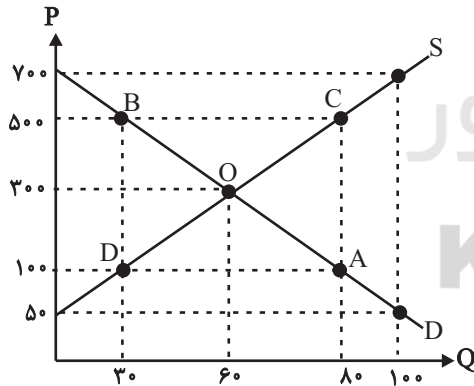
۲) ۸۸,۲۸۰,۰۰۰ ریال سود یا منفعت

۱) ۸۲,۸۲۰,۰۰۰ ریال سود یا منفعت

۴) ۸۸,۲۸۰,۰۰۰ ریال ضرر یا زیان

۳) ۸۲,۸۲۰,۰۰۰ ریال ضرر یا زیان

۱۲۵- با توجه به نمودار زیر:

الف) با فرض این که نقاط C و D بر روی منحنی ... قرار دارند، وضع نقطه C در مقایسه با نقطه D چگونه است؟

ب) در قیمت ۱۰۰ ریال، حداکثر درآمد تولیدکنندگان چقدر است؟

ج) در قیمت ۵۰۰ ریال، مازاد عرضه نسبت به مقدار تعادلی چند واحد است؟

د) در قیمت ۵۰ ریال، بازار با چه وضعیتی روبه‌رو است؟

۱) الف) تقاضا - قیمت بیشتر - مقدار کمتر، ب) ۸۰۰۰ ریال، ج) ۳۰، د) بازار با مازاد عرضه‌ای معادل ۶۰ واحد روبه‌رو است.

۲) الف) تقاضا - قیمت بیشتر - مقدار کمتر، ب) ۳۰۰۰ ریال، ج) ۳۰، د) بازار با کمبود تقاضایی معادل ۱۰۰ واحد روبه‌رو است.

۳) الف) عرضه - قیمت و مقدار بیشتر، ب) ۳۰۰۰ ریال، ج) ۲۰، د) بازار با کمبود عرضه‌ای معادل ۱۰۰ واحد روبه‌رو است.

۴) الف) عرضه - قیمت و مقدار بیشتر، ب) ۸۰۰۰ ریال، ج) ۲۰، د) بازار با مازاد تقاضایی معادل ۱۰۰ واحد روبه‌رو است.

محل انجام محاسبات

۱۲۶- یک دستگاه کالای سرمایه‌ای با عمر مفید ۱۲ سال را به بهای ۱۰۳۲ میلیارد ریال خریداری کرده‌ایم. در این صورت:

الف) هر سال چه مقدار به عنوان هزینه استهلاک باید کنار گذاشته شود؟

ب) چنانچه در دو سال آخر عمر مفید این کالای سرمایه‌ای ۸ درصد کاهش بها یافته باشد، مجموع هزینه استهلاک دو سال آخر آن چه میزان خواهد بود؟

ج) قیمت جدید این کالای سرمایه‌ای کدام است؟ (توجه: ارقام گزینه‌ها به میلیارد ریال است.)

۱) ۸۶ - ۱۵۸/۲۴ - ۹۴۹/۴۴   ۲) ۸۶ - ۳۳۰/۲۴ - ۹۴۴/۴۴

۳) ۶۸ - ۱۵۸/۲۴ - ۹۴۹/۴۴   ۴) ۶۸ - ۳۲۰/۳۴ - ۹۴۴/۴۴

۱۲۷- با توجه به اطلاعات ارائه شده در جدول زیر و تفاوت موجود بین کشورهای توسعه‌یافته و در حال توسعه از نظر وضعیت معیشتی:

الف) کدام گزینه به ترتیب در ردیف ۱ و ۲ پاسخ درست و کامل جاهای خالی جدول زیر است؟

ب) در سال ۲۰۱۵ میلادی، به ترتیب تولید ناخالص داخلی سرانه در کشور سوئیس و در کشور سودان چه میزان بوده است؟

ردیف	گروه کشورها	درآمد سرانه سالانه (دلار)	متوسط نرخ باسوادی بزرگسالان (به درصد)	متوسط نرخ مرگ و میر نوزادان (در هر هزار تولد)	متوسط امید به زندگی در آغاز تولد (سال)
۱	۴۳ کشور با توسعه انسانی ضعیف	کم‌تر از «...»	۵۷/۱	«...»	۶۰/۵
۲	۴۹ کشور با توسعه انسانی زیاد	از «...» بالاتر	نزدیک به ۱۰۰	۶	«...»

۱) الف) ۱۵,۰۹۰ - ۶۱/۵ - ۱۲۷,۵۶۲ - ۸۱/۶، ب) بیش از ۸۰,۶۷۵ - حدود ۲۲۱ دلار

۲) الف) ۱۵,۰۹۰ - ۶۱/۵ - ۱۲۷,۵۶۲ - ۸۱/۶، ب) بیش از ۶۳,۷۵۰ - حدود ۱۰۷۰ دلار

۳) الف) ۱۶۰۰ - ۸۹/۴ - ۴۰,۰۰۰ - ۸۰/۵، ب) بیش از ۸۰,۶۷۵ - حدود ۲۲۱ دلار

۴) الف) ۱۶۰۰ - ۸۹/۴ - ۴۰,۰۰۰ - ۸۰/۵، ب) بیش از ۶۳,۷۵۰ - حدود ۱۰۷۰ دلار

۱۲۸- جدول زیر مبین اقلام مختلف درآمدی است که در یک سال نصیب یک جامعه فرضی شده است؛ چنانچه جمعیت کل این جامعه ۵۰ میلیون نفر باشد، در این صورت:

الف) درآمد ملی این جامعه چند میلیارد ریال است؟

ب) درآمد سرانه آن چند ریال است؟

تذکر: درآمد کارگران و کارمندان، موضوع ردیف‌های ۴ و ۵ به تفکیک محاسبه شده است.

ردیف	اقلام درآمدی	مبلغ
۱	درآمد صاحبان سرمایه	۹۹۸۷ میلیارد ریال
۲	درآمد صاحبان مشاغل آزاد	$\frac{1}{4}$ مجموع درآمد ردیف‌های ۱ و ۶
۳	سود شرکت‌ها و مؤسسه‌ها	$\frac{2}{3}$ درآمد صاحبان سرمایه
۴	دستمزدها	۶۲۲۴ میلیارد ریال
۵	درآمد حقوق‌بگیران	$\frac{1}{5}$ اجاره‌بها
۶	درآمد صاحبان املاک و مستغلات	۸۵۸۵ میلیارد ریال

۲) الف) ۳۸,۷۱۴، ب) ۷۵۶,۲۸۰

۱) الف) ۳۸,۷۱۴، ب) ۱۹۳۵/۷

۴) الف) ۳۷,۸۱۴، ب) ۷۵۶,۲۸۰

۳) الف) ۳۷,۸۱۴، ب) ۱۹۳۵/۷

محل انجام محاسبات

۱۲۹- میزان تولید کل کشوری در سه سال متوالی به ترتیب ۷۰۰، ۱۰۵۰ و ۱۲۱۰ میلیارد ریال است. با انتخاب سال اول به عنوان سال پایه، میزان تولید کل در این سه سال برحسب قیمت‌های سال پایه به ترتیب ۷۰۰، ۱۰۰۰ و ۱۱۴۰ میلیارد ریال محاسبه شده است، در این صورت:

الف) میزان افزایش تولید ناشی از مقدار تولید در سال دوم و میزان افزایش تولید ناشی از افزایش قیمت‌ها در سال سوم نسبت به سال پایه به ترتیب چند میلیارد ریال است؟

ب) اگر در سال چهارم، تولید به قیمت جاری برابر با ۲۰۰۰ میلیارد ریال باشد و افزایش تولید کل ناشی از تورم در سال چهارم ۲۰۰ میلیارد ریال حساب شده باشد، تولید در سال چهارم به قیمت ثابت سال پایه چند میلیارد ریال است؟

- (۱) الف) ۴۴۰ - ۷۰، ب) ۲۲۰۰
 (۲) الف) ۳۰۰ - ۷۰، ب) ۱۸۰۰
 (۳) الف) ۴۴۰ - ۵۰، ب) ۱۸۰۰
 (۴) الف) ۳۰۰ - ۵۰، ب) ۲۲۰۰

۱۳۰- با توجه به اطلاعات مندرج در جدول زیر:

الف) مالیات ماهیانه تولیدکننده‌ای که در ماه ۵۵ میلیون ریال درآمد دارد، چند ریال است؟

ب) مانده خالص سالیانه این شخص چند ریال است؟

درآمدهای تا ۲۰ میلیون ریال در ماه معاف از مالیات	A
درآمدهای تا ۳۵ میلیون ریال در ماه با نرخ ۱۰ درصد	B
درآمدهای تا ۴۵ میلیون ریال در ماه با نرخ ۱۵ درصد	C
درآمدهای تا ۶۰ میلیون ریال در ماه با نرخ ۲۵ درصد	D
درآمدهای تا و بیشتر از ۷۰ میلیون ریال در ماه با نرخ ۳۵ درصد	E

- (۱) الف) ۱۳,۷۵۰,۰۰۰، ب) ۴۱,۲۵۰,۰۰۰
 (۲) الف) ۱۷,۳۵۰,۰۰۰، ب) ۴۹۵,۰۰۰,۰۰۰
 (۳) الف) ۱۳,۷۵۰,۰۰۰، ب) ۴۹۵,۰۰۰,۰۰۰
 (۴) الف) ۱۷,۳۵۰,۰۰۰، ب) ۴۱,۲۵۰,۰۰۰

۱۳۱- عبارات کدام گزینه بیانگر پاسخ درست پرسش‌های زیر است و جای خالی را به درستی تکمیل می‌کند؟

الف) بیش از ده سال است که از لیر ترکیه شش تا صفر حذف شده است. اسکناس‌های لیر قدیمی ترکیه، کدام وظیفه خود را دیگر نمی‌توانند انجام دهند؟

ب) فروشندگان لوازم خانگی بادوام به هنگام تورم، فروش اقساطی انجام نمی‌دهند زیرا در چنین شرایطی پول نمی‌تواند وظیفه خود را به درستی انجام دهد.

پ) نقش اصلی پول در مبادلات چیست؟

- (۱) الف) وسیله سنجش ارزش، ب) وسیله پرداخت در مبادلات، پ) تبدیل قیمت‌ها به یکدیگر
 (۲) الف) وسیله پرداخت در مبادلات، ب) وسیله پرداخت‌های آینده، پ) آسان‌سازی مبادله
 (۳) الف) وسیله پرداخت در مبادلات، ب) وسیله سنجش ارزش، پ) تبدیل قیمت‌ها به یکدیگر
 (۴) الف) وسیله سنجش ارزش، ب) وسیله پرداخت‌های آینده، پ) آسان‌سازی مبادله

۱۳۲- جدول زیر وضعیت توزیع درآمد مربوط به کشور فرضی A را در طول یک سال با درآمد ملی ۶۵ هزار دلار نشان می‌دهد، چنانچه سهم دهک

اول $\frac{1}{5}$ سهم دهک ششم و به ترتیب مجموع و تفاضل سهم دهک‌های سوم و هفتم ۱۶ و ۱۰ درصد باشد به ترتیب:

الف) سهم دهک‌های سوم، ششم و هفتم چند درصد است؟

ب) عدد مربوط به شاخص توزیع درآمد کدام است؟

ج) سهم ۲۰ درصد کم‌درآمد جامعه از درآمد ملی چند دلار است؟

د) چنانچه در کشور فرضی B شاخص توزیع درآمد ۱۱ باشد، وضعیت توزیع درآمد در کدام کشور نامناسب‌تر است؟

وضعیت توزیع درآمد در کشور فرضی A در طول یک سال معین	
سهم دهک اول	۲ درصد
سهم دهک دوم	۳ درصد
سهم دهک سوم	؟
سهم دهک چهارم	۵ درصد
سهم دهک پنجم	۸ درصد
سهم دهک ششم	؟
سهم دهک هفتم	؟
سهم دهک هشتم	۱۵ درصد
سهم دهک نهم	۱۸ درصد
سهم دهک دهم	؟
۱۰۰ درصد جمعیت کشور	۱۰۰ درصد درآمد ملی

(۱) الف) ۳ - ۱۰ - ۱۳، ب) ۱۱/۵، ج) ۱۹۵۰، د) B (۲) الف) ۳ - ۱۰ - ۱۳، ب) ۱۱/۵، ج) ۳۲۵۰، د) A

(۳) الف) ۴ - ۹ - ۱۴، ب) ۱۲/۵، ج) ۳۲۵۰، د) A (۴) الف) ۴ - ۹ - ۱۴، ب) ۱۲/۵، ج) ۱۹۵۰، د) B

۱۳۳- جدول زیر مبین قیمت سه نوع کالا در سال ۱۳۹۷ است. چنانچه درصد تورم کالای A و B نسبت به کالای C، به ترتیب ۲ و ۳ درصد بیشتر

قیمت کالا	ابتدای سال	انتهای سال
A	x	۳۲,۱۳۰
B	۳۹۰,۰۰۰	۴۶۸,۰۰۰
C	۳۰,۵۰۰	y

باشند، قیمت کالای A در ابتدای سال و قیمت کالای C در انتهای سال چقدر است؟

(۱) ۲۷,۰۰۰ - ۳۶,۵۸۵

(۲) ۲۷,۰۰۰ - ۲۵,۶۸۵

(۳) ۲۰,۷۰۰ - ۲۵,۶۸۵

(۴) ۲۰,۷۰۰ - ۳۶,۵۸۵

محل انجام محاسبات

۱۳۴- عبارات کدام گزینه بیانگر پاسخ درست پرسش‌های زیر است و جای خالی را به درستی تکمیل می‌کند؟

الف) ترکیه فاقد منابع نفت و گاز است ولی با انتقال نفت و گاز کشورهای همسایه، خود را به قطب تأمین انرژی اتحادیه اروپا تبدیل کرده و میلیاردها دلار سرمایه جذب کرده است. این اقدام ترکیه به معنای ... است.

	میزان تولید گندم	میزان تولید برنج
A	۲	۶
B	۸	۹

ب) دو کشور A و B به یک اندازه از نیروی کار، سرمایه و دانش فنی برخوردارند و فقط دو کالای گندم و برنج را با قیمت‌های یکسان تولید می‌کنند. اگر میزان تولید گندم و برنج در دو کشور، مطابق جدول روبه‌رو باشد، کدام گزینه در مورد رابطه تجاری بین دو کشور درست است؟

پ) هر یک از موارد: «بازسازی خرابی‌های جنگ»، «افزایش روند درآمد سرانه و تولید»، «واگذاری شرکت‌ها و کارخانه‌های دولتی به بخش خصوصی» مربوط به کدام دوره پس از انقلاب است؟

ت) کدام اصل‌های قانون اساسی در رابطه با «تأمین اجتماعی» و در رابطه با «حقوق اقتصادی شهروندان» است؟

۱) الف) ایجاد مزیت اقتصادی جدید، ب) کشور A در تولید گندم و برنج مزیت مطلق ندارد اما در کشور خود در تولید برنج مزیت نسبی دارد. بنابراین باید در تولید برنج متمرکز شود و گندم مورد نیاز خود را از کشور B وارد کند. (پ) دهه دوم - پس از جنگ - دهه سوم، ت) ۲۹ - ۴۶، ۴۷، ۴۹

۲) الف) توجه به مزیت راهبردی، ب) کشور B در تولید گندم مزیت مطلق دارد و باید برنج را از کشور A وارد کند. (پ) دهه اول - دهه دوم - دهه سوم، ت) ۴۳ - ۴۵، ۴۶، ۴۸

۳) الف) ایجاد مزیت اقتصادی جدید، ب) کشور B در تولید گندم مزیت مطلق دارد و باید برنج را از کشور A وارد کند. (پ) دهه اول - دهه سوم - دهه چهارم، ت) ۲۹ - ۴۷، ۴۶، ۴۹

۴) الف) توجه به مزیت راهبردی، ب) کشور A در تولید گندم و برنج مزیت مطلق ندارد اما در کشور خود در تولید برنج مزیت نسبی دارد. بنابراین باید در تولید برنج متمرکز شود و گندم مورد نیاز خود را از کشور B وارد کند. (پ) دهه دوم - پس از جنگ - دهه سوم، ت) ۴۳ - ۴۵، ۴۸، ۴۹

۱۳۵- عبارات کدام گزینه بیانگر پاسخ درست پرسش‌های زیر است؟

الف) در موزه «تماشاگاه پول» سکه‌هایی از جنس طلا وجود دارد که بخشی از آن با قیچی بریده شده و توسط دارنده سکه خرج شده است. این مطلب کدام مفهوم را می‌رساند؟

ب) پس از انقلاب صنعتی، تولید کالاها بسیار افزایش پیدا کرد. در این شرایط پول فلزی طلا و نقره با چه مشکلی روبه‌رو شد؟

پ) بانک‌ها چگونه توانستند از میزان پول نقد در گردش جامعه بکاهند؟

۱) الف) پول فلزی به علت حجم زیاد، وسیله پرداخت مناسبی نبود. (ب) طلا و نقره موجود در جامعه به اندازه میزان مبادلات و نیازها نبود. (پ) با ایجاد چک

۲) الف) پشتوانه و ارزش هر سکه همان وزن و طلای موجود در سکه بود. (ب) به علت حجم زیاد، وسیله پرداخت مناسبی نبود. (پ) با اعمال سیاست‌های پولی انقباضی

۳) الف) پشتوانه و ارزش هر سکه همان وزن و طلای موجود در سکه بود. (ب) طلا و نقره موجود در جامعه به اندازه میزان مبادلات و نیازها نبود. (پ) با ایجاد چک

۴) الف) پول فلزی به علت حجم زیاد، وسیله پرداخت مناسبی نبود. (ب) به علت حجم زیاد، وسیله پرداخت مناسبی نبود. (پ) با اعمال سیاست‌های پولی انقباضی

۱۳۶- کدام گزینه از نظر تاریخ ادبیات کاملاً درست است؟

- (۱) صبای کاشانی «گلشن صبا» را به تقلید از گلستان سعدی نوشت.
- (۲) فرخی یزدی از شعرهای غربی نیز ترجمه‌هایی منظوم پدید آورده است که در نوع خود ابتکاری محسوب می‌شود.
- (۳) مهم‌ترین اثر عشقی نمایشنامه‌منثور ایده‌آل یا سه تابلوی مریم است.
- (۴) مجله بهار که نشریه‌ای ادبی محسوب می‌شد، در سال‌های مشروطه به وسیله میرزا یوسف خان اعتصامی آشتیانی منتشر شد.

۱۳۷- نویسندگان آثار «عین‌الحیات، لمعات، احسن‌التواریخ، جامع‌التواریخ» به ترتیب در کدام گزینه آمده‌اند؟

- (۱) میرزا برخوردار فراهی، فخرالدین عراقی، عطاملک جوینی، خواندمیر
- (۲) میرزا برخوردار فراهی، نجم‌الدین رازی، حسن‌بیگ روملو، خواندمیر
- (۳) علی‌بن حسین واعظ کاشفی، فخرالدین عراقی، حسن‌بیگ روملو، رشیدالدین فضل‌الله همدانی
- (۴) علی‌بن حسین واعظ کاشفی، نجم‌الدین رازی، عطاملک جوینی، حسن‌بیگ روملو

۱۳۸- به ترتیب کدام اثر، نقطه شروع داستان‌نویسی نوین فارسی است و کدام اثر از آثار منظوم ادبیات انقلاب است؟

- (۱) شمس و طغرا - دلاویز تر از سبز
- (۲) شمس و طغرا - صدای سبز
- (۳) یکی بود یکی نبود - بی‌بال پریدن
- (۴) یکی بود یکی نبود - از آسمان سبز

۱۳۹- کدام اثر عبید زاکانی منظوم است؟

- (۱) صدپند
- (۲) اخلاق‌الاشراف
- (۳) رساله دلگشا
- (۴) موش و گربه

۱۴۰- کدام بیت به سبک عراقی سروده نشده است؟

- (۱) دل به سودای تو سر اندازد / سر ز عشقت کله براندازد
- (۲) تو را چو شمع، ز تن هر زمان سری روید / سری که در دسر آرد بریدن است دوا
- (۳) امرا را ز پی ظلم و فساد / دل به زور و زر و خیل و حشم است
- (۴) می‌ای به دست من اندر چو مشکبوی گلاب / بتی به پیش من اندر چو تازه روی بهار

۱۴۱- در بررسی مفهوم ابیات زیر، سبک بیت‌های زیر به ترتیب کدام است؟

- الف) شبی که اول آن شب شراب بود و سرود / میانه مستی و آخر امید بوس و کنار
ب) با لب خشک از سرشک دیدگان / در میان آب بودم دی و دوش

- ج) هوا خرم از نسیم، زمین خرم از لباس / جهان خرم از جمال، ملک خرم از نگار
- (۱) خراسانی - عراقی - عراقی
  - (۲) خراسانی - عراقی - خراسانی
  - (۳) عراقی - خراسانی - خراسانی
  - (۴) عراقی - خراسانی - عراقی

۱۴۲- کدام گزینه از ویژگی‌های ادبی شعر سبک خراسانی است؟

- (۱) استفاده از دو نشانه برای یک مضم
- (۲) شعر واقع‌گرا و توصیفات طبیعی
- (۳) بهره‌گیری از تشبیه حسی در توصیف پدیده‌ها
- (۴) کاهش سادگی و روانی کلام و قافیه و ردیف ساده

۱۴۳- در کدام بیت، «وجه شبه» محذوف است؟

- (۱) در آستین مرقع پیاله پنهان کن / که همچو چشم صراحی زمانه خون‌ریز است
- (۲) همچو گرد این تن خاکی نتواند برخاست / از سر کوی تو زان رو که عظیم افتادست
- (۳) نبود گوهر یکدانه‌ای در این دریا / وگر نه چون صدف آغوش می‌گشودم من
- (۴) بوی شیر از لب همچون شکرش می‌آید / گرچه خون می‌چکد از شیوه چشم سپهش

۱۴۴- در کدام بیت آرایه‌های «استعاره، مجاز و کنایه» تماماً وجود دارد؟

- (۱) تو اهل درد نه‌ای ورنه آتشی جانسوز / زبانه می‌کشد از سینه‌ای که من دارم
- (۲) ز چشم پر گهرم اختران عجب دارند / که غافلند ز گنجینه‌ای که من دارم
- (۳) به هجر و وصل مرا تاب آرمیدن نیست / یکیست شنبه و آدینه‌ای که من دارم
- (۴) رهی ز چشمه خورشید تابناک‌تر است / به روشنی دل بی‌کینه‌ای که من دارم

۱۴۵- ترتیب توالی آرایه‌های «مجاز، جناس، تشبیه، تضاد» در ابیات کدام گزینه است؟

- (الف) خیز و در جامم شراب ناب ریز / بر شب اندیشه‌ام مهتاب ریز
 (ب) گفتن نبود قاعده عشق و گر نه / هم نکته طرازم من و هم قافیه گویم
 (ج) چون در رکاب عهد و وفا می‌رود دلم / بیهوده است جور و جفا چند زین کند
 (د) ز کار ما و دل غنچه صد گره بگشود / نسیم گل چو دل اندر پی هوای تو بست
- (۱) د، ب، الف، ج (۲) ب، الف، ج، د (۳) د، الف، ب، ج (۴) ب، ج، الف، د

۱۴۶- آرایه‌های «لف و نشر، موازنه، استعاره و ایهام تناسب» به ترتیب در کدام ابیات آمده است؟

- (الف) دیوانگان حلقه عشق تو هوشمند / دردی‌کشان ساغر شوق تو هوشیار
 (ب) بر دشت و باغ چیست پس از یاسمن و گل / گردون پرستاره و دریای پرشرار
 (ج) حدیث عشق چه حاجت که بر زبان آری / به آب دیده خونین نبشته صورت حال
 (د) حکمت اوست که پروانه دین داد به عقل / تا نهد شمع هدایت به شبستان ضلال
- (۱) ب، الف، ج، د (۲) د، ج، الف، ب (۳) ب، الف، د، ج (۴) د، الف، ج، ب

۱۴۷- آرایه‌های مقابل کدام بیت «همگی» درست هستند؟

- (۱) دوش با سرو حدیث غم خود می‌گفتم / کاو هم از قد تو خون در دل و پا در گل داشت (استعاره، ایهام تناسب)
- (۲) خون بهای دلم از چشم تو نتوانم خواست / که به یک غمزه دو صد غرقه به خون بسمل داشت (اغراق، جناس)
- (۳) ساخت فارغ ز غم رفته و آینده مرا / وه که ساقی خبر از ماضی و مستقبل داشت (لف و نشر، تشبیه)
- (۴) با همه ناخوشی عشق فروغی خوش بود / شادکام آن‌که غم روی تو را حاصل داشت (حسن تعلیل، تناقض)

۱۴۸- آرایه‌های مقابل ابیات «همگی» درست هستند؛ به‌جز:

- (۱) از رخ عرقناکت پرده را به دور افکن / تا فلک بپوشاند روی ماه و پروین را (مراعات نظیر، لف و نشر)
- (۲) مرا که روی تو امروز دیده‌ام فردا / چه التفات به دیدار حور عین باشد (مجاز، تشبیه)
- (۳) صاحب درد ز طوفان بلا جان نبرد / نوح هر جا که رود دیده پر نم با اوست (تلمیح، اسلوب معادله)
- (۴) گفتم فرست ناوکی از کیش خویش گفت / ترسم که باز چشم بدوزی به تیر ما (ایهام، کنایه)

۱۴۹- آرایه‌های بیت زیر کدام‌اند؟

«ماندم به چمن شب شد و مهتاب برآمد / سیمای شب آغشته به سیماب برآمد»

- (۱) تشبیه، استعاره، جناس
- (۲) جناس همسان، تشخیص، جناس ناهمسان
- (۳) تشخیص، کنایه، اغراق
- (۴) مجاز، تشبیه، جناس همسان

۱۵۰- آرایه مشترک دو بیت زیر کدام است؟

«مانی چو نقش آن صنم مست می‌کشد / چون می‌رسد به ساعد او دست می‌کشد»

«شمه‌ای از حال من شاید که آن دل بشنود / این تن مسکین به بیماری به بویش می‌کشد»

- (۱) استعاره مصرحه (۲) استعاره مکنیه (۳) ایهام (۴) اغراق

۱۵۱- قاعده قافیة کدام بیت، متفاوت است؟

- (۱) ما هم از خلقیم جان داریم ما / دولت امشب میهمان داریم ما
- (۲) موسی آمد در وغا با یک عصاش / زد بر آن فرعون بر شمشیرهایش
- (۳) ور بگویی شکر این رستن بگوی / کز بت باطن همت برهاند اوی
- (۴) او نپاید پیش هر ناوستا / همچو طاووسی به خانه روستا

۱۵۲- در کدام بیت ردیف وجود دارد؟

- (۱) این سبزه که امروز تماشاگاه ماست / تا سبزه خاک ما تماشاگاه کیست
- (۲) ساقی از آن شیشه منصور دم / در رگ و در ریشه من، صور دم
- (۳) کاین سبزه که امروز تماشاگاه توست / فردا همه از خاک تو برخواهد رست
- (۴) به بزم اندرون آسمان سخاست / به رزم اندرون تیز چنگ ازدهاست

۱۵۳- قافیة کدام بیت نادرست است؟

- (۱) نه از منت یاریست در جان و روان / بی منت آبی نمی گردد روان
  - (۲) چه مصر و چه شام و چه بر و چه بحر / همه روستایند و شیراز شهر
  - (۳) تو را کوه پیکر هیون می برد / پیاده چه دانی که خون می خورد
  - (۴) ساعتی با آن گروه مجتبی / چون مراقب گشتیم و از خود جدا
- ۱۵۴- در مصراع نخست کدام بیت، همه اختیارات «آمدن فاعلاتن به جای فعلاتن، حذف همزه و ابدال» به کار رفته است؟

- (۱) خنک آن هوش که در گوش دلش / ز آسمان بانگ صلا می آید
- (۲) ور شد آلوده به اشکش می شوی / زان کز آن اشک دوا می آید
- (۳) کاروان شکر از مصر رسید / شرفه گام و درآ می آید
- (۴) گوش خود را ز جفا پاک کنید / زان که بانگی ز سما می آید

۱۵۵- کدام بیت، «فاقد» اختیار شاعری است؟

- (۱) تو چرا صاف چو صحن فلکی / تو چرا چست چو قرص قمری
- (۲) تا تن من گشت به پیرامنش / دیو نگشته است به پیرامنم
- (۳) نه کفرم ماند در عشقت نه ایمان / که اینجا کفر و ایمان درنگند
- (۴) تا خورد دلم شراب عشقت / سرگشتگی خمار دارد

۱۵۶- وزن بیت زیر کدام است؟

«نبودی آمده ای نیستی و می آیی / نه ماضی ای و نه مستقبلی است حال تو چیست»

- (۱) مفاعیلن فعلاتن مفاعیلن فعلاتن
- (۲) مفعول فاعلاتن مفاعیل فاعلن
- (۳) فعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن
- (۴) مفاعیلن فعلاتن مفاعیلن فعلن

۱۵۷- همه ابیات با بیت زیر هم وزن هستند؛ به جز:

«از هر چه می رود سخن دوست خوشتر است / پیغام آشنا نفس روح پرور است»

- (۱) هنگام خشم غالب بر هر که جز خدای / در روز رزم سابق بر هر که جز ظفر
- (۲) از پرتو رخ تو بدیدم دهان تو / ناچار ذره رو بنماید در آفتاب
- (۳) دهر نه جای من است بگذرم از وی / مسکن زاغان نه آشیانه باز است
- (۴) درمان دل وصال و جمال است و این دو چیز / دشوار می نماید و آسان نمی رسد

۱۵۸- وزن کدام بیت دارای هر دو نوع نظم هجایی (همسان و ناهمسان) است؟

- ۱) افتاده بود دل به خم چین زلف او / شب بود و ره دراز همان جا بمانده بود
- ۲) گر گوش هوش باشد، در پردهٔ خموشی / صد داستان شکایت تقریر می‌توان کرد
- ۳) با هر که خیر گفتم از اوصاف جمیلش / مشتاق چنان شد که چو من بی‌خبر افتاد
- ۴) جفای دشمن و جور رقیب و طعنهٔ خلق / خوش است بر دل اگر دوست را وفا باشد

۱۵۹- وزن کدام ابیات، دوری و مشابه است؟

- الف) در اندیشه بیستم قلم وهم شکستم / که تو زیباتر از آنی که کنم وصف و بیان
- ب) نه توانگران ببخشند فقیر ناتوان را / نظری کن ای توانگر که به دیدنت فقیرم
- ج) نه عدل بود نمودن خیال وصل و ربودن / چرا ز عاشق مسکین هم اولش ننهفتی
- د) به خدا که پرده از روی چو آتش برافکن / که به اتفاق بینی دل عالمی سپندت

۱) ب، د   ۲) الف، د   ۳) ب، ج   ۴) الف، ج

۱۶۰- وزن مقابل کدام مصراع، درست است؟

- ۱) سلامی چو بوی خوش آشنایی (فعولن فعولن فعولن فعل)
- ۲) دل و دینم شد و دلبر به ملامت برخاست (فعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلاتن)
- ۳) دیر آمدی ای نگار سرمست (مستفعل فاعلات مفعولن)
- ۴) به پایان آمد این دفتر حکایت همچنان باقی است (مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن)

۱۶۱- معنای همهٔ واژگان گزینهٔ ... صحیح است.

- ۱) راغ (دشت)، عمارت (آبادانی)، مُلک (پادشاه)
- ۲) سواد (سیاهی)، واله (شیدا)، کلک (قلم)
- ۳) آبگینه (شیشه)، عقده (حقارت)، محروسه (نگهبانی شده)
- ۴) صنم (مدعی)، مستغرق (غرق شده)، استغنا (بی‌نیازی)

۱۶۲- مفهوم همهٔ ابیات قرابت دارد؛ به جز:

- ۱) مرغی است دلم طُرفه که بر دام تو زد عشق / خود عشق چنین مرغ به دامت نرسانید
- ۲) یک روز به شادی وصالش نرسانید / آن عمر گران‌مایه که ما را به غمش رفت
- ۳) عمری است که چون خاک جگر تشنهٔ عشقم / و ایام به من جرعهٔ جامت نرسانید
- ۴) گذشت عمر و دمی در رخ تو سیر ندیدیم / ز هجر جان به لب آمد، به کام دل نرسیدیم

۱۶۳- مفهوم کدام بیت با سایر ابیات متفاوت است؟

- ۱) آه ازین پیشم نیامد موی پیری در نظر / چون علم کردم نگون دیدم که شد پرچم سپید
- ۲) گر به پیری هدف ناوک خلقی گشتم / چه توان کرد که تیر خردم رفت از شست
- ۳) سپید شد چو درخت شکوفه‌دار سرم / وزین درخت همین میوهٔ غم است برم
- ۴) تظلم دم پیری کجا برم من بیدل / رسید مو به سپیدی، کشید پوست به چین‌ها

۱۶۴- مفهوم مقابل بیت «گرچه دانی که نشنوند، بگوی/ هرچه دانی ز نیک‌خواهی و پند» در کدام بیت آمده است؟

- ۱) فراوان سخن باشد آگنده گوش/ نصیحت نگیرد مگر در خموش
- ۲) تا من سماع می‌شنوم، پند نشنوم/ ای مدعی، نصیحت بی‌کار می‌کنی
- ۳) کسی را نصیحت مگوی ای شگفت/ که دانی که در وی نخواهد گرفت
- ۴) نصیحت که خالی بود از غرض/ چو داروی تلخ است، دفع مرض

۱۶۵- مفهوم کدام بیت با سایر ابیات متفاوت است؟

- ۱) سپند آتش عشقی نگشته کی دانی / که چیست حال دل بی‌قرار سوختگان
- ۲) گر ملامتگر نداند حال ما عیبش مکن / ما میان موج دریاییم و او بر ساحل است
- ۳) کسی که عشق ندارد به خامیش شک نیست / گر آتشی نبود از چه پخته گردد خام
- ۴) خام بی‌دردی چه داند اشک گرم و آه سرد / دردمند پخته‌ای باید شناسد درد ما

■ عَيْنَ الْأَصْحَاحِ وَالْأَدَقِّ فِي الْجَوَابِ لِلتَّرْجُمَةِ أَوْ الْمَفْهُومِ مِنْ أَوْ إِلَى الْعَرَبِيَّةِ (۱۶۶ - ۱۷۴)

۱۶۶- «أولادي! لا تتوكلوا إلا على الله و لا تقتنطوا من رحمته و اعلموا أن الله وحده قادر على حل العقدة من

أموركم!»: ای فرزندان من! ...

(۱) جز بر خداوند توکل نکنید و از رحمت او ناامید نشوید و بدانید که خدا می‌تواند به تنهایی گره را از کارها بگشاید!

(۲) تنها بر خدا توکل کنید و از رحمتش ناامید مشوید و بدانید که خدا به تنهایی قادر به گشودن گره از کارهایتان است!

(۳) جز بر الله توکل نکرده و از رحمتش نومید نباشید و بدانید که فقط خداوند تواناست که گره را از کارهایتان خواهد

گشود!

(۴) فقط بر الله توکل کنید و تنها به رحمت او امید داشته باشید و آگاه باشید که خدا به تنهایی قادر است همه

مشکلاتتان را حل کند!

۱۶۷- «قد تمرّ أمامَ الإنسانِ ذكرياتُ الشبابِ و يشعرُ بالندمِ من أخطائه لأنه ما كان له عقلٌ كعقلِ هذا اليوم!»:

(۱) گاهی خاطرات جوانی انسان از مقابلش عبور می‌کند و از اشتباهات خود پشیمان می‌شود چرا که عقلش نظیر عقل

امروز نبوده است!

(۲) برخی از خاطرات جوانی از مقابل انسان می‌گذرد و از خطاها احساس پشیمانی می‌کند چون خردی مانند خرد امروز

برایش نبوده است!

(۳) گاهی خاطرات جوانی از پیش روی انسان گذر می‌کند و از خطاهایش احساس پشیمانی می‌کند زیرا عقلی مثل عقل

امروز نداشته است!

(۴) خاطره‌های جوانی گاهی از پیش روی انسان گذر می‌کند و از اشتباهاتش پشیمان است چون امروز عقلی دارد که

همچون گذشته نیست!

۱۶۸- «هل كنت تعلم أنهم كانوا يصيدون الحوت ليستخرجوا زيوتاً من كبده لصناعة مواد التجميل!؟»:

(۱) آیا می‌دانستی همانا آن‌ها نهنگ را صید می‌کردند تا از کبد آن برای ساخت مواد آرایشی، روغن استخراج کنند؟!

(۲) آیا می‌دانستی که آن‌ها نهنگ را شکار می‌کردند تا روغن‌هایی را از کبدش برای ساختن مواد آرایشی استخراج کنند؟!

(۳) آیا می‌دانستی که نهنگ به وسیله آنان شکار می‌شود تا روغن‌هایی برای ساختن مواد آرایشی از کبدش استخراج شود؟!

(۴) آیا می‌دانی که آن‌ها برای اینکه روغنی از کبد نهنگ برای ساخت مواد آرایشی استخراج کنند، نهنگ را شکار کرده بودند؟!

۱۶۹- «يُعجبني عيدٌ يفرح فيه جميع الفقراء!»:

(۱) وقتی فقیران همگی شاد شوند، واقعاً از عید خوشم می‌آید!

(۲) از عیدی خوشم می‌آید که همه فقرا در آن خوشحال شوند!

(۳) من از عیدی خوشحال می‌شوم که همه فقرا را به شگفت آورد!

(۴) عیدی مرا به شگفت می‌آورد که فقیران را خوشحال کرده باشد!

۱۷۰- «لا شيء أنفع من الكتب لتثقفنا من الجهل و تزيد معرفتنا، طوبى لمن يختار أفضلها للقراءة!»:

- (۱) چیزی مفیدتر از کتاب‌ها برای نجات ما از نادانی و افزایش معرفت نیست، خوش به حال آن که بهترینش را برای خواندن انتخاب می‌کند!
- (۲) هیچ چیزی سودمندتر از کتاب‌ها نیست برای این که ما را از جهل نجات دهد و شناختمان را افزایش دهد، خوشا به حال کسی که بهترینش را برای خواندن انتخاب می‌کند!
- (۳) هیچ چیزی نیست که برای این که ما را از نادانی رهایی دهد و معرفت ما را بیفزاید، مفیدتر از کتاب‌ها باشد، خوشا به حال کسی که برای مطالعه بهترین را برمی‌گزیند!
- (۴) چیزی سودمندتر وجود ندارد از کتبی که ما را از جهل نجات دهد و شناختمان را زیاد کند، خوش به حال کسی که انتخابش برای خواندن بهترینشان است!

۱۷۱- عَيْنُ الْخَطَا:

- (۱) الطَّيْبُورُ تَأْكُلُ النَّمْلَةَ عَلَى الْأَرْضِ،: پرندگان مورچه را روی زمین می‌خورند،
- (۲) و عندما تموت تأكلها النملة،: و هنگامی که می‌میرند، مورچه آن‌ها را می‌خورد،
- (۳) قد تتغير الظروف، فربما تكون قوياً اليوم،: شرایط گاهی تغییر می‌کند، پس شاید امروز قوی باشی،
- (۴) ولكن تذكر أن الزمن أقوى منك!: ولی از یاد مبر که زمان از تو بسیار قوی‌تر است!

۱۷۲- عَيْنُ الصَّحِيح:

- (۱) كان أبي أشار إلى أثر الأدعية في نجاحي!: پدرم به اثر دعاها در موفقیت من اشاره می‌کرد!
- (۲) لم يرفع علم بلادنا في هذه المباريات أحد إلا فاطمة!: فقط فاطمه پرچم کشورمان را در این مسابقه بالا برده است!
- (۳) لو لا هؤلاء الشرطيون لاشتد الإزدحام في الشوارع!: اگر این پلیس‌ها نباشند، قطعاً ازدحام در خیابان‌ها شدید می‌شود!
- (۴) تلك أعمال رفعت شأن زميلتي بين صديقاتها!: آن‌ها کارهایی هستند که جایگاه هم‌شاگردی مرا بین دوستانش بالا برد!

۱۷۳- «آیا ندانسته‌ای که انسان بسیار دروغگو نمی‌تواند دروغ خود را پنهان کند یا انکارش نماید؟!»:

- (۱) أ لم تعلم أن المرء الكاذب لا يُظهر كذبه أو يُنكره?!
- (۲) أ لم تعلم أن الكذاب لا يقدر على إخفاء كذب و إنكاره?!
- (۳) أ لم تعلمي أن الكذاب لا يستطيع أن يُخفي كذبه أو يُنكره?!
- (۴) أ لم تعلمي أنه لا يمكن للمرء الكاذب أن يُخفي الكذب أو يُنكره?!

۱۷۴- «إنما الحليم من إذا قدر عفا!»؛ عَيْنُ الْمُنَاسِبِ لِلْمَفْهُومِ:

- (۱) أَعْفَى النَّاسِ مِنْ عَفَا عَنْ قَدْرَةِ!
- (۲) فِي الصَّبْرِ مَشَقَّةٌ يَعْقِبُهَا فَرَحٌ جَمِيلٌ!
- (۳) مجرمانت مستحقّ کشتن‌اند / وز طمع بر عفو و حلمت می‌تند!
- (۴) چو به پیش کوه حلمت گنهان چو کاه آمد / به گناه چون که ما نظر حقارتی کن!

١٧٥- عَيْنُ الْخَطَأِ فِي ضَبْطِ حَرَكَاتِ الْكَلِمَاتِ:

- (١) تَحَدَّثْنَا حَوْلَ ظَاهِرَةِ تَحَدُّثٍ مَرَّتَيْنِ فِي السَّنَةِ!
  - (٢) تَنَامُ الزَّرَاقَةُ فِي الْيَوْمِ الْوَاحِدِ أَقَلَّ مِنْ ثَلَاثِينَ دَقِيقَةً!
  - (٣) نَحْنُ مُعَلِّمُونَ نُدْرَسُ دَرَسَ الْحَيَاةِ لِأَنَّكُمْ بِحَاجَةٍ إِلَيْهِ!
  - (٤) لَمَّا سَمِعْتُ أَنَّهُمَا قَدْ تَكَاتَبَا عَلَى مَرِّ السَّنَيْنِ فَرِحْتُ فَرَحًا كَثِيرًا!
- ■ عَيْنُ الصَّحِيحِ فِي الْإِعْرَابِ وَ التَّحْلِيلِ الصَّرْفِيِّ (١٧٦ - ١٧٨)

١٧٦- ﴿ لَا عِلْمَ لَنَا إِنَّكَ أَنْتَ عَلَامُ الْغُيُوبِ ﴾:

- (١) علم: اسم - مفرد مذكّر - نكرة / اسم الحروف المُشَبَّهة بالفعل و منصوب
- (٢) نا: اسم - ضمير متّصل - للمتكلّم مع الغير - معرب / مضاف اليه و مجرور
- (٣) عَلَام: اسم - جمع تكسير (مفردة: عالِم؛ مذكّر) - معرب / خبر «إِنَّ» و مرفوع
- (٤) الغيوب: اسم - جمع مكسّر (مفردة: غَيْب؛ مذكّر) - معرّف بأل / مضاف اليه و مجرور

١٧٧- «يَبْقَى الْمُحْسِنُ حَيًّا وَ إِن نُقِلْ إِلَى مَنَازِلِ الْأَمْوَاتِ!»:

- (١) المُحْسِن: مفرد مذكّر - اسم فاعل (من باب إفعال؛ حروفه الأصلية: ح س ن) - معرب / فاعل و مرفوع بالضمّة
- (٢) منازل: جمع تكسير (مفردة: منزل، على وزن «مَفْعَل») - مبني / مجرور بحرف الجر؛ إلى منازل: جازّ و مجرور
- (٣) الأموات: اسم - جمع سالم للمؤنث - معرّف بأل / مضاف اليه و مجرور بالكسرة؛ مضافه: منازل
- (٤) نُقِلْ: فعل مضارع - للمتكلّم مع الغير - متعدّد - معلوم / فعل و فاعل؛ الجملة فعلية

١٧٨- «إِنْفَجَرَ الْمُخْتَبِرُ وَ انْهَدَمَ عَلَى رَأْسِ أَخِيهِ الْأَصْغَرَ وَ قَتَلَهُ!»:

- (١) انهدم: فعل ماضٍ - للغائب - مزيد ثلاثي من باب إفعال - متعدّد / فعلٌ و فاعل؛ الجملة فعلية
- (٢) المُخْتَبِر: اسم - مفرد مذكّر - اسم فاعل (فعله المضارع: يُخْبِر) - معرفة / نائب فاعل و مرفوع
- (٣) انفجر: ماضٍ - للغائب - مزيد ثلاثي (مصدره: إنفجار) - مجهول / فعلٌ و مع نائب فاعله جملة فعلية
- (٤) الأصغر: مفرد مذكّر - اسم تفضيل (فعله الماضي: صَغُر) / صفة و مجرور بالتبعية من موصوفها (أخ)

■ ■ عَيْنُ الْمُنَاسِبِ لِلْجَوَابِ عَنِ الْأَسْئَلَةِ التَّالِيَةِ (١٧٩ - ١٨٥)

١٧٩- عَيْنُ الْخَطَأِ:

- (١) «الْحِمَارُ» حَيَوَانٌ يُسْتَعْمَدُ لِلْحَمْلِ وَ الرِّكُوبِ!
- (٢) «الْمُخْتَالُ» هُوَ الَّذِي لَا يُحِبُّ لِلآخِرِينَ إِلَّا الْخَيْرَ!
- (٣) «الْمِيزَانُ» آلَةٌ تُوَزَّنُ بِهِ الْأَشْيَاءَ لِمَعْرِفَةِ مَقْدَارِهَا مِنَ الثَّقَلِ!
- (٤) «الْمُهَانَ» هُوَ الَّذِي قَدْ احْتَقَرَهُ الْآخَرُونَ أَوْ قَدْ أَذَلَّهُ سُلُوكُهُ!

١٨٠- في أيّ عبارة ما جاء الفعل المتعدّي؟

- (١) إنّ هذه الظّاهرة قد حيرت ساكني المدينة!
- (٢) لديّ جوال لا تفرغ بطّارتيه و أنا في الخارج!
- (٣) أ شاهدت إعصاراً حدث في القرية خلال اللّيلة الماضية!
- (٤) كلام الجهّال يُفرّق صفوف المسلمين في مواجهة الأعداء!

١٨١- عيّن ما يدلّ على المكان:

- (١) قد واجهتُ مصائب ولكنني لم أستسلم لها!
- (٢) هناك مُزارعون يعملون حتّى مغرب الشّمس!
- (٣) من حسن الحظّ أنّ العدالة تجري في المحاكم!
- (٤) السّبب الماضي كان موعداً مع الأصدقاء القدماء!

١٨٢- عيّن الخطأ في نفي العبارات:

- (١) لا تحدّث النّاس بكلّ ما سمعت به!
- (٢) أ تعلم أنّ هذين الفريقين ما تعادلا في أيّ مباريات!
- (٣) والله ما عمّل النّاس عملاً أحلّ و أطيّب من الزّرع و الغرس!
- (٤) لن تذهبوا إلى المدرسة على رغم فيروس الكورونا إلّا قبل يومين!

١٨٣- عيّن الخبر مؤكّداً:

- (١) العلم النّافع يرفع الإنسان و يُكرمه!
- (٢) إنّ الإخوان يُرشدوننا إلى فهم عيوبنا!
- (٣) أصدقاؤنا الكرام يُحبّون الله حبّاً صادقاً!
- (٤) المُواطنون إهتمّوا بالحفاظ على البيئة إهتماماً!

١٨٤- عيّن «لا» النّافية للجنس:

- (١) ﴿ لا تحزن إنّ الله معنا ﴾
- (٢) ﴿ ربّنا لا تحمّلنا ما لا طاقة لنا به ﴾
- (٣) ﴿ لا تطعموا المساكين ممّا لا تأكلون ﴾
- (٤) ﴿ و لا تسبّوا الذين يدعون من دون الله ﴾

١٨٥- عيّن «إلّا» بمعنى «فقط» في التّرجمة:

- (١) أبي المؤمن لا يعبدُ ربّه إلّا شاكرًا!
- (٢) واصلنا عملنا ساعتين إلّا واحداً منّا!
- (٣) رفضتُ هداياهم إلّا هدية أحببتها!
- (٤) إنّ الطّفلة الباكية لا تعرف أحداً إلّا أمّها!

۱۸۶- از روزگار باستانی ایران بیشتر در کدام دوره‌ها سنگ‌نوشته‌هایی باقی مانده است که نشان از توجه ایرانیان به ثبت و ضبط وقایع تاریخی دارد؟

- (۱) ساسانیان و سلوکیان
 (۲) هخامنشیان و اشکانیان
 (۳) اشکانیان و ساسانیان
 (۴) هخامنشیان و ساسانیان

۱۸۷- پس از مرگ چه کسی چین دچار آشوب و جنگ داخلی شد و بعد از وی کدام سلسله روی کار آمد؟

- (۱) چندراگوپتا - چه‌این
 (۲) شی‌هوانگ‌تی - هان
 (۳) چندراگوپتا - هان
 (۴) شی‌هوانگ‌تی - چه‌این

۱۸۸- پس از خوانده شدن خط میخی توسط «سر هنری راولینسون»، کدام کشور اجازه حفاری در سرتاسر ایران را به دست آورد؟

- (۱) فرانسه
 (۲) انگلستان
 (۳) آمریکا
 (۴) آلمان

۱۸۹- در زمان کدام پادشاه ساسانی، حکومت با جنبشی اجتماعی و اقتصادی به رهبری مزدک مواجه شد؟

- (۱) خسرو پرویز
 (۲) قباد یکم
 (۳) خسرو انوشیروان
 (۴) شاپور دوم

۱۹۰- هنر مجسمه‌سازی در دوره اشکانیان متأثر از هنر کدام پیشینه تاریخی رونق گرفت؟

- (۱) قبایل صحراگرد
 (۲) اقوام تابعه حکومت
 (۳) یونانی‌ها
 (۴) همسایگان شرقی

۱۹۱- کدام یک از کتاب‌های زیر از جمله تاریخ‌های عمومی است؟

- (۱) تاریخ رویان تألیف اولیاءالله آملی
 (۲) تاریخ عالم‌آرای عباسی تألیف اسکندر بیک ترکمان
 (۳) تاریخ بیهقی اثر ابوالفضل بیهقی
 (۴) تاریخ روضةالصفاء تألیف محمدبن‌خاوندشاه

۱۹۲- نقض پیمان صلح حدیبیه توسط مشرکان و سران قریش کدام اتفاق را توسط پیامبر (ص) رقم زد؟

- (۱) اعلان برائت از مشرکان
 (۲) فتح مکه
 (۳) انعقاد پیمان‌نامه عمومی مدینه
 (۴) عزیمت برای حجةالوداع

۱۹۳- مهم‌ترین پیامد سیاسی ظهور حکومت‌های ایرانی در سده‌های سوم تا پنجم هجری چه بود؟

- (۱) کاهش و زوال تدریجی سلطه سیاسی و نظامی خلفای عباسی بر ایران
 (۲) برقراری آرامش نسبی بر جامعه و کاهش آشوب‌ها و جنبش‌های فرهنگی و اقتصادی
 (۳) قرار گرفتن زمام کارها به دست امیران و وزیران با تدبیر و علاقه‌مند به عمران و آبادانی
 (۴) شتاب گرفتن اسلام‌پذیری و تقویت و گسترش مذهب تشیع در ایران

۱۹۴- دریانورد ایتالیایی، ... پادشاه ... را تشویق کرد که از برنامه سفر دریایی او برای رسیدن به هند با عبور از اقیانوس اطلس پشتیبانی کند.

(۱) کریستف کلمب - پرتغال	(۲) آلبوکرک - اسپانیا
(۳) کریستف کلمب - اسپانیا	(۴) آلبوکرک - پرتغال

۱۹۵- کدام یک از پادشاهان صفوی توانست با اتخاذ تدابیر و سیاست‌های مناسب داخلی و خارجی پایه‌های حکومت صفوی را تثبیت و تحکیم کند؟

(۱) شاه عباس	(۲) شاه تهماسب
(۳) شاه اسماعیل	(۴) شاه صفی

۱۹۶- نخستین رئیس یک کشور عربی و مسلمان که با وساطت آمریکا با اسرائیل صلح کرد، کدام یک از شخصیت‌های زیر بود؟

(۱) انور سادات رئیس‌جمهور مصر	(۲) امیر عبدالقادر رهبر الجزایر
(۳) یاسر عرفات رئیس سازمان آزادی‌بخش فلسطین	(۴) صدام حسین رئیس‌جمهور عراق

۱۹۷- حکومت استالین در عرصه روابط خارجی قبل از جنگ دوم جهانی با کدام کشور پیمان عدم تجاوز امضا کرد؟

(۱) لهستان	(۲) انگلستان
(۳) فرانسه	(۴) آلمان

۱۹۸- انگلستان با تحمیل کدام قرارداد به حکومت قاجار، مناطقی از سیستان و بلوچستان را از ایران جدا و ضمیمه خاک هندوستان کرد؟

(۱) مجمل	(۲) مفصل
(۳) پاریس	(۴) گلداسمیت

۱۹۹- کدام گزینه درباره حوادث دوران نخست‌وزیری رضاخان درست است؟

- (۱) در دوران نخست‌وزیری رضاخان سیدضیاءالدین طباطبائی استعفا کرد و به اروپا رفت.
- (۲) محبوبیت رضاخان پس از سرکوبی شورش شیخ خزعل و شورش‌های دیگر افزایش یافت.
- (۳) رضاخان در دوران نخست‌وزیری خود اقدام به احداث راه‌آهن سراسری کرد.
- (۴) رضاخان در دوران نخست‌وزیری خود دستور داد روحانیون لباس‌های مخصوص خود را کنار بگذارند.

۲۰۰- چه کسی در رساله ایراد، تاریخ‌نویسی سنتی را به شیوه علمی نقد کرد؟

(۱) میرزا آقاخان کرمانی	(۲) رضاقلی‌خان هدایت
(۳) میرزا فتحعلی‌خان آخوندزاده	(۴) محمدحسن‌خان اعتمادالسلطنه

۲۰۱- هر کدام از گزاره‌های زیر، مربوط به کدام منطقه کوهستانی است؟

الف) قله علم کوه در آن قرار دارد.

ب) جداکننده منطقه آذربایجان از کناره‌های دریای خزر است.

۱) منطقه کوهستانی آذربایجان - رشته کوه البرز

۲) کوهستان‌های تالش - منطقه کوهستانی آذربایجان

۳) کوه‌های شمال خراسان - رشته کوه البرز

۴) رشته کوه البرز - کوهستان‌های تالش

۲۰۲- چه تعداد از توده‌های هوای زیر، موجب بارش در دوره سرد در ایران می‌شوند؟

«سرد و خشک سیبری، مرطوب موسمی، مرطوب غربی، گرم و خشک، سودانی»

۱) چهار (۲) سه (۳) دو (۴) یک

۲۰۳- اگر میزان موالید یک کشور در یک سال، حدود $1/300/000$ نفر و مرگ‌ومیر آن $490/000$ نفر باشد، میزان رشد طبیعی آن حدوداً چند درصد

است؟ (میزان کل جمعیت را حدود $75/000/000$ نفر در نظر بگیرید.)

۱) ۱ درصد (۲) ۲ درصد (۳) ۳ درصد (۴) ۴ درصد

۲۰۴- کدام یک از شهرهای زیر به ترتیب نقش دانشگاهی و نقش صنعتی دارند؟

۱) تهران - اصفهان (۲) اصفهان - اراک (۳) تهران - انزلی (۴) اراک - انزلی

۲۰۵- «بازارهای شناور بانوک» مربوط به کدام یک از نکات ارتباط متقابل انسان‌ها با نواحی است؟

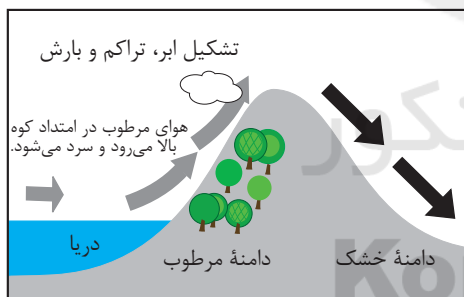
۱) نواحی با یکدیگر رابطه و کنش متقابل دارند.

۲) نواحی به فعالیت‌های انسان شکل می‌دهند.

۳) نواحی تحت تأثیر تصمیم‌گیری‌های سیاسی حکومت‌ها هستند.

۴) انسان‌ها نواحی را به وجود می‌آورند.

۲۰۶- در کدام یک از شرایط زیر زمینه بارندگی سیکلونی فراهم می‌شود و در چه صورت بارندگی رخ نخواهد داد؟

(ب)

(الف)

۲) ب - کاهش فشار هوا

۱) ب - فقدان عامل صعود هوای مرطوب

۴) الف - کاهش فشار هوا

۳) الف - فقدان عامل صعود هوای مرطوب

۲۰۷- در طبقه‌بندی زیست‌بوم‌ها بر اساس میزان تولید ماده آلی، کدام زیست‌بوم دارای تولید بالاتری است و چرا؟

۱) علفزارهای منطقه معتدل - بهره‌مندی از خاک مناسب‌تر

۲) جنگل‌های بارانی استوایی - بهره‌مندی از خاک مناسب‌تر

۳) علفزارهای منطقه معتدل - بالاتر بودن میزان انرژی دریافتی از خورشید

۴) جنگل‌های بارانی استوایی - بالاتر بودن میزان انرژی دریافتی از خورشید

۲۰۸- «دام‌پروری و امور آموزشی» به ترتیب مربوط به کدام گروه از فعالیت‌های اقتصادی است؟

۱) اول - دوم (۲) دوم - سوم (۳) اول - سوم (۴) دوم - اول

۲۰۹- در رودهای قابل کشتی‌رانی بهترین خط مرزی کدام است و علت آن چیست؟

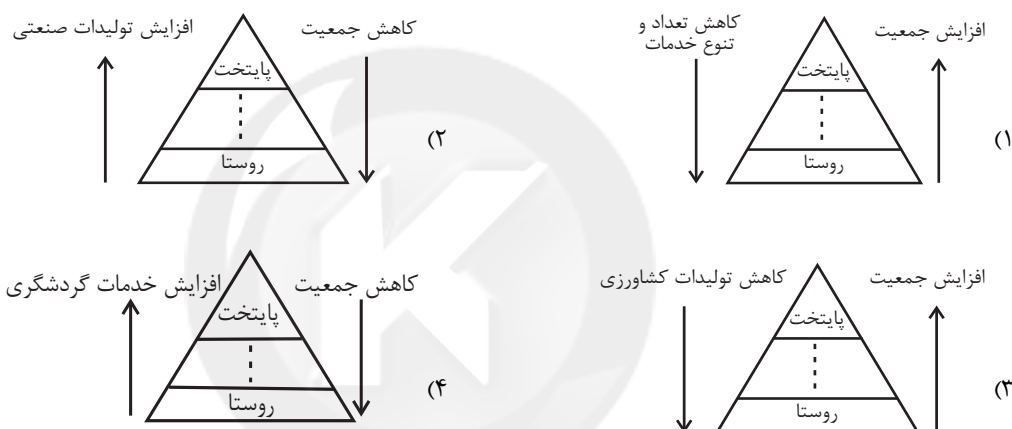
- (۱) تالوگ - فاصله مرز از هر دو ساحل به یک اندازه است.
- (۲) منصف - هر دو کشور حق کشتی‌رانی در دو طرف آن را دارند.
- (۳) منصف - فاصله مرز از هر دو ساحل به یک اندازه است.
- (۴) تالوگ - هر دو کشور حق کشتی‌رانی در دو طرف آن را دارند.

۲۱۰- اینکه قرارگیری یک کشور در بین همسایگان قدرتمند یا ضعیف در سیاست خارجی آن کشور تأثیرگذار است، به کدام یک از عوامل جغرافیایی

مؤثر در قدرت ملی اشاره دارد؟

- (۱) بنیادهای زیستی کشور
- (۲) میزان و نحوه توزیع جمعیت
- (۳) وسعت و شکل ناهمواری‌ها
- (۴) موقعیت جغرافیایی

۲۱۱- کدام شکل برای رتبه‌بندی یا تعیین سلسله‌مراتب سکونتگاه‌ها مناسب‌تر است؟

۲۱۲- اگر مجموع کاربری مسکونی یک شهر ۱۷۰۰۰۰ متر مربع و جمعیت آن ۱۵۰۰۰ نفر و کل مساحت شهر ۴۵۰۰۰۰ متر مربع باشد، سرانه

مسکونی شهر حدوداً چند متر مربع است؟

- (۱) ۲ متر مربع
- (۲) ۹ متر مربع
- (۳) ۳۰ متر مربع
- (۴) ۱۱ متر مربع

۲۱۳- حمل‌ونقل ریلی دارای کدام ویژگی‌ها است؟

- (۱) از نظر هزینه احداث پایانه، متوسط - امنیت بالا - مصرف سوخت کمتر از حمل‌ونقل جاده‌ای
- (۲) از نظر هزینه احداث پایانه، گران - امنیت متوسط - مصرف سوخت هم‌تراز با حمل‌ونقل جاده‌ای
- (۳) از نظر هزینه احداث پایانه، متوسط - امنیت بالا - مصرف سوخت بالاتر از حمل‌ونقل جاده‌ای
- (۴) از نظر هزینه احداث پایانه، ارزان - امنیت متوسط - مصرف سوخت متعادل تر نسبت به سایر شیوه‌های حمل‌ونقل

۲۱۴- منظور از شبکه در عامل دسترسی در مدیریت حمل‌ونقل چیست؟

- (۱) الگوهای پراکندگی و شیوه‌های حمل‌ونقل و برنامه‌ریزی برای مدیریت مطلوب منطقه‌ای را مدنظر دارد.
- (۲) نقاط مختلف و ایستگاه‌های متعدد در حمل‌ونقل جاده‌ای که انعطاف بیشتری به حمل‌ونقل می‌بخشد.
- (۳) تعداد مکان‌های جغرافیایی که به‌صورت یک سامانه به‌وسیله مسیرهایی به یکدیگر پیوند داده شده‌اند.
- (۴) مکان‌هایی که به‌منظور انجام فعالیت‌های اقتصادی و مکان‌گزینی واحدهای تولیدی، خدماتی و تجاری در نظر گرفته می‌شوند.

۲۱۵- اگر ساعت اذان ظهر در تهران ۱۲:۳۰' باشد، موقع اذان ظهر در کدام استان به‌ترتیب زودتر و دیرتر از تهران است؟

- (۱) همدان - سمنان
- (۲) مشهد - زنجان
- (۳) خوزستان - لرستان
- (۴) گیلان - آذربایجان شرقی

۲۱۶- هریک از عبارات زیر به ترتیب پیامد، مفهوم و علت کدام مورد است؟

- عدالت، امنیت، آزادی

- خردترین پدیده اجتماعی

- آگاهی و اراده آدمی ناظر به دیگران

(۱) ارزش‌های اجتماعی - کنش اجتماعی - هنجار اجتماعی

(۲) کنش اجتماعی - کنش اجتماعی - شکل‌گیری کنش اجتماعی

(۳) هنجار اجتماعی - کنش فردی - ارزش اجتماعی

(۴) کنش اجتماعی - کنش فردی - هنجار اجتماعی

۲۱۷- «پیامد رفتار شتابزده و نابخردانه انسان‌ها»، «پس‌انداز کردن» و «احداث قنات» به ترتیب با کدام موارد در ارتباط هستند؟

(۱) آلودگی طبیعت و محیط زیست - کنش اجتماعی، کلان، عینی - پدیده‌ای طبیعی

(۲) دگرگونی ارزش‌های اجتماعی - کنش فردی، خرد، عینی - پدیده اجتماعی

(۳) آلودگی طبیعت و محیط زیست - کنش اجتماعی، خرد، عینی - پدیده اجتماعی

(۴) ورود پدیده‌های طبیعی به جهان اجتماعی - کنش فردی، کلان، ذهنی - پدیده‌ای طبیعی

۲۱۸- به ترتیب، علت پیدایش هر یک از عبارات زیر را کدام گزینه نشان می‌دهد؟

- فرو ریختن جهان اجتماعی

- پیدایش جهان‌های اجتماعی مختلف

- شکل‌گیری تفاوت‌های پذیرفته‌شده درون یک جهان اجتماعی

(۱) تغییر بخش‌هایی که تأثیرات محدودتری دارند - تنوع اراده و اختیار، آگاهی و معرفت انسان‌ها - تفاوت‌هایی که به حوزه اقتصاد و جمعیت و زبان بازمی‌گردد.

(۲) حذف بخش‌هایی که تأثیرات همه‌جانبه و فراگیر دارند - تنوع اراده و اختیار، آگاهی و معرفت انسان‌ها - تفاوت‌هایی که به حوزه نمادها و هنجارها بازمی‌گردد.

(۳) تغییر بخش‌هایی که کمتر در معرض تغییرند - پذیرنده بودن انسان نسبت به فرهنگی که از طریق تربیت به او منتقل می‌شود - تفاوت‌هایی که مربوط به لایه‌های سطحی باشد.

(۴) حذف لایه‌های عمیق و بنیادین - تنوع خلاقیت و غریزه و معرفت انسان‌ها - تفاوت‌هایی که جهان اجتماعی را به جهان اجتماعی دیگری تغییر می‌دهد.

۲۱۹- به ترتیب هر یک از عبارات زیر، با کدام موارد ارتباط دارند؟

- ارزش‌ها و هنجارهایی که مردم به آن عمل می‌کنند.

- آن بخش از جهان اجتماعی که به لحاظ علمی قابل دفاع نباشد.

- ترشح بیش از حد غده تیروئید موجب عصبانیت در فرد می‌شود.

- بسیاری از ویژگی‌های هویتی مانند صفات روانی و اخلاقی را خودمان شکل می‌دهیم.

(۱) قلمرو آرمانی جهان اجتماعی - باطل - تأثیر کنش اجتماعی بر بدن و طبیعت - هویت انتسابی

(۲) قلمرو واقعی جهان اجتماعی - باطل - تأثیر بدن و طبیعت بر جهان نفسانی - هویت اکتسابی

(۳) قلمرو آرمانی جهان اجتماعی - حق - تأثیر جهان اجتماعی بر جهان نفسانی - هویت انتسابی

(۴) قلمرو واقعی جهان اجتماعی - حق - تأثیر کنش اجتماعی بر بدن و طبیعت - هویت اکتسابی

۲۲۰- هر یک از موارد «از بین رفتن امکان ارزیابی ارزش‌ها و آرمان‌های بشری»، «عناصر محوری جهان اسلام» و «تفاوت‌های بنیادین میان جهان‌های

اجتماعی مختلف» به ترتیب مربوط به کدام است؟

- (۱) عقلانیت ابزاری - نژادهای گوناگون - نمادها، هنجارها و ارزش‌ها
- (۲) گسترش عقلانیت ابزاری - خلافت و کرامت انسانی - نمادها و هنجارها
- (۳) زوال عقلانیت ذاتی - توحید و یکتاپرستی - ارزش‌های کلان، آرمان‌ها و اعتقادات
- (۴) گسترش عقلانیت ذاتی - آیت بودن جهان نسبت به خداوند - آرمان‌ها، نمادها و ارزش‌ها

۲۲۱- عبارات زیر را به ترتیب از حیث درست یا غلط بودن، مشخص کنید.

- فرهنگ‌هایی که عقاید و ارزش‌های آن‌ها مربوط به قوم و گروه خاصی است، بدون نگاه سلطه‌جویانه به سایر اقوام، جهانی نمی‌شوند.
- اگر فرهنگی فاقد سطح دوم عقلانیت باشد، توانایی دفاع از هویت خود را نخواهد داشت.
- گرفتن قدرت مقاومت از آدمیان و تبدیل آنان به موجوداتی منفعل، نتیجه عدم توجه فرهنگ جهانی به ارزش عدالت است.
- فارابی جامعه‌ای را که عقاید و ارزش‌های آن حق باشد، اما هنجارها و رفتارهای آن موافق و همسو با حق نباشد، مدینه جاهله می‌نامد.

- (۱) ص - غ - غ - ص
- (۲) ص - ص - غ - ص
- (۳) غ - غ - ص - ص
- (۴) غ - ص - ص - ص

۲۲۲- هر یک از عبارات‌های زیر به ترتیب پیامد چیست؟

- (الف) عدم آشکار شدن ظرفیت‌های فرهنگ اسلامی و ارزش‌های اجتماعی به طور کامل
- (ب) پیوند قدرت سیاسی جوامع اسلامی با قدرت استعمارگران
- (ج) قرار گرفتن امت اسلامی در مرحله نوینی از گسترش فرهنگ جهانی اسلام

- (۱) هضم و جذب قدرت‌هایی مانند خوارزمشاهیان، مغولان و عثمانیان و ... که در چارچوب عادات تاریخی و فرهنگ قومی و قبیله‌ای رفتار می‌کردند - قدرت نظامی و صنعتی آنان - استفاده از روش‌های غربی مانند ناسیونالیسم یا مارکسیسم
- (۲) غلبه قدرت‌هایی مانند سلجوقیان، خوارزمشاهیان و ... که در چارچوب عادات تاریخی و فرهنگ قومی و قبیله‌ای رفتار می‌کردند - سازش با دولت‌های غیر غربی - ملی‌گرایی
- (۳) هضم و جذب قدرت‌هایی مانند سلجوقیان، مغولان و خوارزمشاهیان و ... که در چارچوب عادات تاریخی و فرهنگ قومی و قبیله‌ای رفتار می‌کردند - سازش با دولت‌های غربی - بازگشت به سوی هویت الهی
- (۴) غلبه قدرت‌هایی مانند سلجوقیان، عثمانیان و ... که در چارچوب عادات تاریخی و فرهنگ قومی و قبیله‌ای رفتار می‌کردند - سازش با دولت‌های غربی - بازگشت به سوی هویت الهی

۲۲۳- به ترتیب هر یک از وقایع زیر، با کدام دوران تاریخی ارتباط دارند؟

- پدید آمدن نوعی علم تجربی سکولار
- بازگشت فرهنگ غرب به تفسیر غیر توحیدی فرهنگ یونان و روم باستان
- اثبات خطا بودن نظریه فوکویاما

- زیر سؤال رفتن علم مدرن

- (۱) رنسانس - تغییرات اجتماعی مربوط به انقلاب صنعتی - بیداری اسلامی - پست‌مدرنیسم
- (۲) روشنگری در سده‌های نوزدهم و بیستم - رنسانس - موفقیت انقلاب اسلامی ایران و پیامدهای آن - نیمه دوم قرن بیستم
- (۳) نیمه اول قرن بیستم - فرهنگ معاصر غرب - وقوع جنگ‌های جهانی - بحران معرفتی پایان قرن بیستم
- (۴) روشنگری حس‌گرای قرون نوزدهم و بیستم - دوره تجدید حیات - نیمه اول قرن بیستم - افول روشنگری

۲۲۴- کدام گزینه در رابطه با موضوع شکل‌گیری بلوک شرق و غرب، درست نیست؟

۱) مارکس در نیمه دوم قرن نوزدهم به نقد لیبرالیسم اقتصادی پرداخت، از نظر او چالش‌های ساختار اجتماعی نظام سرمایه‌داری تنها با یک حرکت انقلابی قابل حل بود.

۲) نظام سیاسی مورد نظر مارکس از فردگرایی لیبرالیستی و اقتصاد سرمایه‌داری عبور می‌کرد و مالکیت خصوصی را از بین می‌برد و صورتی ناسیونالیستی و کمونیستی پیدا می‌کرد.

۳) بعد از انقلاب فرانسه طرفداران نظریه‌های لیبرالیستی در طرف راست و منتقدان آن در طرف چپ مجلس فرانسه قرار می‌گرفتند، بدین ترتیب، این دو گروه با عنوان جریان چپ و راست شناخته شدند.

۴) بلوک شرق، شامل شوروی سابق و کشورهای اروپای شرقی و چین بود و بلوک غرب، آمریکا و اروپای غربی را دربرمی‌گرفت، نظام‌های سوسیالیستی و مارکسیستی با انتقاد از لیبرالیسم اولیه، عدالت اجتماعی و توزیع مناسب ثروت را شعار خود قرار می‌دادند.

۲۲۵- به ترتیب هریک از عبارات زیر به کدام مفاهیم اشاره دارند؟

«استفاده از مجریان داخلی کشورهای مستعمره»، «کنترل بازار و سیاست کشورهای دیگر»، «اتاقی فرهنگی» و «عامل ادغام جوامع در نظام

نوین جهانی»

۱) استعمار نو - هدف استعمار فرانو - استعمار نو - امپریالیسم

۲) استعمار قدیم - روش استعمار نو - امپریالیسم فرهنگی - استعمار

۳) استعمار نو - هدف استعمار نو - استعمار فرانو - استعمار

۴) استعمار نو - روش استعمار فرانو - امپریالیسم فرهنگی - سلطه فرهنگی

۲۲۶- پاسخ هر یک از سوالات زیر به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

الف) وجه اشتراک منورالفکران غرب‌گرا و نخستین بیدارگران کدام است؟

ب) پیامد حکومت منورالفکران غرب‌زده چه بود؟

ج) موضع رهبران دینی پس از شکست مشروطه چه تغییری یافت؟

۱) هر دو گروه، راه نجات امت اسلامی را بازگشت به اسلام و عمل به آن می‌دانستند - حذف شاهنشاهی و تحقق حکومت اسلامی - از موضع رقابت منفی به موضع فعالیت رقابت‌آمیز بازگشتند.

۲) هر دو گروه خواستار اصلاح رفتار دولت‌های کشورهای مسلمان بودند - شکل‌گیری جریان‌های چپ در کشورهای اروپایی - از موضع فعالیت رقابت‌آمیز به موضع رقابت منفی بازگشتند.

۳) هر دو گروه خواستار اصلاح رفتار دولت‌های اسلامی بودند - استبداد استعماری - از موضع فعالیت رقابت‌آمیز به موضع مقاومت منفی بازگشتند.

۴) هر دو گروه خواستار تشکیل قدرت واحد اسلامی و عزت جهان اسلام بودند - استبداد استعماری - از موضع مقاومت منفی به موضع فعالیت رقابت‌آمیز بازگشتند.

۲۲۷- به ترتیب مصداق‌های «الف»، «ب» و «ج» کدام‌اند؟

۱) انتقال بیداری به سطح علما و فرهنگ عمومی جامعه اسلامی - بهار

عربی در کشورهای اسلامی - کشورهای اسلامی وابسته به بلوک غرب

۲) انتقال بیداری به سطح علما و فرهنگ عمومی جامعه اسلامی - انقلاب

اکتبر روسیه - گروه‌های مارکسیستی فلسطینی

۳) اصلاح رفتار حاکمان جوامع اسلامی - سلسله انقلاب‌های ۱۸۳۰ و

۱۸۴۸ میلادی اروپا - گروه‌های ناسیونالیستی فلسطینی

۴) سازمان‌یابی جوامع اسلامی بر مدار فقهت و عدالت - تقلیدی از انقلاب‌های مدرن - تشکیل جبهه پایداری و مقاومت در برابر اسرائیل

عملکرد یا پیامد	جریان‌ها
«الف»	بیداری اسلامی
«ب»	جنبش‌های آزادی‌بخش قرن بیستم
«ج»	کشورهای اسلامی زیر نفوذ بلوک شرق

۲۲۸- اعتقادات مطرح شده، به ترتیب متعلق به کدام شخصیت یا جریان است؟

- محدود دانستن هویت فرهنگی جوامع اسلامی به هویتی سکولار و دنیوی
- لزوم قانون اساسی در دولت اسلامی
- یاری رساندن عقل عملی به انسان در انجام عمل
- نظریه تجدد اسلامی

(۱) شرق شناسان و تاریخ نگاران غربی - امام خمینی (ره) - فارابی - طه عبدالرحمن

(۲) مستشرقان - میرزای نائینی - علامه طباطبایی - طه عبدالرحمن

(۳) منورالفکران غرب گرا - میرزای نائینی - فارابی - محمدعابد الجابری

(۴) تاریخ نگاران غربی - امام خمینی (ره) - علامه طباطبایی - محمدعابد الجابری

۲۲۹- کدام گزینه به ترتیب درباره تحولات فرهنگی، نادرست و درباره علوم اجتماعی، درست است؟

- (۱) گاهی تعارض فرهنگی یا همان شیوه زندگی ناسازگار با عقاید و ارزش های یک جهان اجتماعی تداوم می یابد که منجر به بحران هویت می شود. - علوم اجتماعی، درباره فرصت ها و محدودیت های فناوری به انسان ها آگاهی می دهند.
- (۲) تزلزل فرهنگی هنگامی رخ می دهد که عقاید، آرمان ها و ارزش هایی که هویت فرهنگی جهان اجتماعی را می سازند، مورد تردید قرار گیرند. - علوم اجتماعی، ظرفیت داوری درباره ارزش ها و هنجارهای اجتماعی و نقد و اصلاح آن ها را دارند.
- (۳) ناسازگاری اغلب از سطح رفتارها و هنجارها آغاز می شود و به سطوح عمیق تر یعنی عقاید و ارزش ها می رسد. - به سبب آگاهانه و ارادی بودن کنش ها و سایر پدیده های اجتماعی و تنوع آن ها، پیش بینی در علوم اجتماعی پیچیده تر از علوم طبیعی است.
- (۴) اگر یک جهان اجتماعی با کاستی ها و بن بست های درونی مواجه شود، دچار تزلزل فرهنگی می شود. - علوم اجتماعی با داوری درباره پدیده های اجتماعی و انتقاد از آن ها، به افزایش همدلی و همراهی انسان ها کمک می کنند.

۲۳۰- کدام گزینه در ارتباط با چالش های جهانی و هویتی صحیح است؟

- (۱) ابتدا چالش های معرفتی، معنوی و اخلاقی رخ می دهند و سپس چالش های اقتصادی، سیاسی و نظامی ظاهر می شوند.
- (۲) جوامع خودباخته ای که در مواجهه با فرهنگ دیگر، هویت خود را از یاد می برند، به از خودبیگانگی تاریخی گرفتار می شوند.
- (۳) چالش های جهانی به تدریج و یکی پس از دیگری آشکار می شوند و با بروز چالش های جدید، چالش های پیشین از میان می روند.
- (۴) سکولاریسم به ترتیب در حوزه های هنر، اقتصاد، سیاست و علم ظاهر گردید و فرهنگ عمومی جامعه غربی نیز در محدوده زندگی خصوصی سکولار و دنیوی شد.

۲۳۱- هریک از عبارات زیر، به ترتیب نشانه کدام مفهوم یا موضوع است؟

- مقدمه روش علمی تجربی از دیدگاه وبر
- محدودیت دامنه کاربرد آن در جامعه شناسی برخلاف علوم طبیعی
- عبور از ظاهر پدیده های اجتماعی و راه یافتن به معانی نهفته در کنش ها

(۱) تفسیر - مطالعه موردی - غلبه تبیین به عنوان دانش جهان شمول بر تفسیر به عنوان دانش محلی و جزئی

(۲) تفهم - آزمایش - تقابل رویکرد تبیینی با رویکرد انتقادی

(۳) تبیین - روش های کمی و آماری - همانندی رویکرد تبیینی با تفسیری

(۴) تفهم - آزمایش - تقابل رویکرد تفسیری با رویکرد تبیینی

۲۳۲- به ترتیب هریک از عبارات زیر مربوط به کدام یک از انواع قدرت، جوامع یا نظام‌های سیاسی است؟

- مهندسی رضایت عمومی

- حکومت اقلیت بر اساس خواست و میل حاکم

- حکومت اکثریت بر اساس فضیلت

- منع فعالیت‌های آشکارکننده هویت دینی

(۱) قدرت مقبول نامشروع - الیگارشی - دموکراسی - جهان اجتماعی مشرکانه اساطیری

(۲) قدرت نرم - الیگارشی - جمهوری - جوامع سکولار

(۳) قدرت مقبول نامشروع - آریستوکراسی - دموکراسی - جوامع سکولار

(۴) قدرت نرم - آریستوکراسی - جمهوری - جهان اجتماعی مشرکانه اساطیری

۲۳۳- به ترتیب هر یک از موارد «پیشگیری از سلطه ساختارهای سرکوبگر و شکل‌گیری ساختارهای اجتماعی انسانی‌تر»، «ویژگی فرهنگی مطلوبی که

مانع قطبی شدن جهان می‌شود»، «انکار نقش انسان‌ها در تعیین سرنوشتشان»، «مهم دانستن عدالت اقتصادی» مربوط به کدام موارد است؟

(۱) جامعه‌شناسی تفسیری - تعهد و مسئولیت - فرهنگ جبرگرا - مدل لیبرال

(۲) جامعه‌شناسی انتقادی - تعهد و مسئولیت - فرهنگ سلطه - مدل کمونیستی

(۳) جامعه‌شناسی تفسیری - عدالت و قسط - فرهنگ سلطه - مدل لیبرال

(۴) جامعه‌شناسی انتقادی - عدالت و قسط - فرهنگ جبرگرا - مدل کمونیستی

۲۳۴- به ترتیب هر یک از وقایع زیر مربوط به کدام دوران است؟

- تعریف هویت از منظر گروه‌های اجتماعی مختلف

- تأکید بر هویت تاریخی و جغرافیایی دولت‌ها

- سیاستی که دولت‌ها برای از بین بردن تفاوت‌های هویتی گروه‌های مختلف و یکسان‌سازی آن‌ها در پیش گرفتند.

(۱) مدرن - پسامدرن - پساتجدد

(۲) ظهور ناسیونالیسم - پسامدرن - مدرن

(۳) پسامدرن - مدرن - ظهور ناسیونالیسم

(۴) پسامدرن - ظهور ناسیونالیسم - مدرن

۲۳۵- مفاهیم جامعه‌شناسی متن زیر، به ترتیب در کدام گزینه بیان شده است؟

«در یکی از اردوهای جهاد سازندگی که به خوزستان رفته بودیم، میهمان عشایر عرب‌زبان منطقه شدیم، در همین سفر بود که هر آنچه از

میهمان‌نوازی و خونگرمی آن‌ها شنیده بودیم با چشم خودمان دیدیم و فهمیدیم که آشنایی با آداب و رسوم اقوام مختلف تا چه اندازه در درک

متقابل و برقراری ارتباط مهم است. به عنوان مثال تا زمانی که میهمان استکان خالی‌اش را به صورت وارونه در نعلبکی قرار ندهد، نشانه آن

است که به خوردن چای تمایل دارد.»

(۱) پدیده اجتماعی - هویت اکتسابی - هویت اجتماعی - خرده فرهنگ - کنش فردی

(۲) کنش اجتماعی - هویت متغیر - جهان فرهنگی - جهان انسانی - کنش اجتماعی

(۳) پدیده اجتماعی - هویت اجتماعی - جهان ذهنی - جهان فرهنگی - معنای نهفته در کنش

(۴) پیامد ارادی کنش - هویت ثابت - جهان فرهنگی - جهان فردی - معنای نهفته در کنش

۲۳۶- اگر در تعریف مثلث بگوییم «شکلی که دارای سه ضلع است» کدام عبارت در مورد این تعریف درست است؟

- (۱) در این تعریف از تصدیقی استفاده کرده‌ایم که خود آن تصدیق ترکیبی از چند تصور است.
- (۲) در این تعریف از تصورات معلوم استفاده کرده‌ایم که تشکیل‌دهنده یک تصدیق نیستند.
- (۳) در این تعریف از دو تصدیق استفاده کرده‌ایم که هر تصدیق ترکیبی از چند تصور است.
- (۴) در این تعریف از مفاهیمی استفاده کرده‌ایم که یک تصدیق و دو نسبت در آن وجود دارد.

۲۳۷- مفهوم جزئی، مفهومی است که ضرورتاً ...

- (۱) یک مصداق در خارج دارد و ممکن است روزی مصداق دیگری بیابد.
- (۲) نمی‌تواند هیچ مصداقی در عالم خارج نداشته باشد.
- (۳) یک مصداق در خارج دارد و ممکن نیست که مصداق دیگری بیابد.
- (۴) نمی‌تواند بر مصداق کثیر صدق کند اگرچه با فرض.

۲۳۸- کدام گزینه به ترتیب همانند نسبت‌های میان «کودک و ایرانی»، «صندلی و کلاس» و «انسان و فیلسوف» می‌باشد؟

- (۱) خودکار و لوازم‌التحریر - انسان و جسم - گل و گیاه
- (۲) دانش‌آموز و نوجوان - پرنده و خزنده - پرنده و قناری
- (۳) کرونا و بیماری ویروسی - ماسک و دستکش - مسیحی و آلمانی
- (۴) ایرانی و مخترع - برگ و درخت - دانشجو و نویسنده

۲۳۹- اگر دو مفهوم ایرانی و آسیایی را نقیض کنیم، آنگاه نقیض مفهوم عام را به عنوان تعریف نقیض مفهوم خاص، قرار دهیم، تعریف چگونه خواهد بود؟

- (۱) نه جامع است نه مانع.
- (۲) جامع نیست ولی مانع است.
- (۳) مانع نیست ولی جامع است.
- (۴) هم جامع است هم مانع.

۲۴۰- محمول در قضیه «می‌نکردی او دعا بر اصفیا» و موضوع در قضیه «هست اندر غم تو دلشده دانشمندی»، کدام‌اند؟

- (۱) دعاکننده بر اصفیا، دانشمندی
- (۲) دعا، دلشده
- (۳) می، غم
- (۴) دعاکننده بر اصفیا، دلشده

۲۴۱- کدام عبارت در مورد احکام قضایا نادرست است؟

- (۱) از یک قضیه جزئی صادق می‌توان به صدق قضیه جزئی دیگری دست یافت.
- (۲) از یک قضیه جزئی کاذب می‌توان به کذب یک قضیه کلی دست یافت.
- (۳) از یک قضیه کلی صادق می‌توان به یک قضیه کلی کاذب یا کلی صادق دست یافت.
- (۴) از یک قضیه کلی کاذب نمی‌توان به یک قضیه کلی کاذب دست یافت.

۲۴۲- کدام شکل قیاس اقترانی با وجود مثبت‌بودن علامت حد وسط در هر دو مقدمه، نامعتبر خواهد بود؟

- (۱) شکل اول
- (۲) شکل دوم
- (۳) شکل سوم
- (۴) شکل چهارم

۲۴۳- در کدام گزینه شرایط معتبر بودن قیاس اقترانی به درستی رعایت شده است؟

- (۱) هر کتابی نویسنده دارد. هر مقاله‌ای نویسنده دارد؛ پس هر کتابی مقاله‌ای دارد.
- (۲) بعضی مثلث‌ها قائم‌الزاویه هستند. بعضی مثلث‌ها مثلث هستند؛ پس بعضی قائم‌الزاویه‌ها مثلث هستند.
- (۳) بعضی انسان‌ها نیکوکارند. هیچ نیکوکاری ظالم نیست. پس بعضی انسان‌ها ظالم نیستند.
- (۴) هیچ ایرانی اروپایی نیست. بعضی ایرانی‌ها مسیحی هستند. پس بعضی اروپایی‌ها مسیحی نیستند.

۲۴۴- نوع قضایای «مثلث یا متساوی‌الاضلاع است یا قائم‌الزاویه»، «حمید یا در آب است یا غرق نمی‌شود» و «این پراید یا سبز است یا سبز نیست»

به ترتیب در کدام گزینه به درستی مطرح شده است؟

- (۱) منفصل حقیقی، منفصل غیرقابل جمع در کذب، منفصل غیرقابل جمع در صدق
- (۲) منفصل غیرقابل جمع در صدق، منفصل حقیقی، منفصل غیرقابل جمع در کذب
- (۳) منفصل غیرقابل جمع در کذب، منفصل غیرقابل جمع در صدق، منفصل حقیقی
- (۴) منفصل غیرقابل جمع در صدق، منفصل غیرقابل جمع در کذب، منفصل حقیقی

۲۴۵- کدام گزینه توصیف درستی از مغالطه جملات زیر است؟

«منتقدان آقای وزیر باید به این نکته مهم توجه کنید که او شغل بسیار سختی دارد. تا پاسی از شب بیدار است و در جلسات متعدد کاری شرکت می‌کند. بار سنگین مسئولیت را همیشه حس می‌کند و این باعث شده که استرس و فشار روانی مضاعفی را تجربه کند.»

(۱) توسل به احساسات (۲) تله‌گذاری (۳) توسل به معنای ظاهری (۴) مسموم کردن چاه

۲۴۶- کدام گزینه در رابطه با نظرات پارمنیدس نادرست است؟

(۱) از نیستی و عدم جز نیستی صادر نمی‌شود.
 (۲) شناخت حسی به دلیل تغییرات مدام در عالم محسوسات فاقد اعتبار است.
 (۳) وجود مفهومی بسیط و همیشگی و غیرقابل تغییر است.
 (۴) جهان از قبل بوده و اینگونه نیست که زمانی آغاز به بودن کرده باشد.

۲۴۷- با توجه به استدلال سقراط برای اثبات اعتقادش به وجود خداوند می‌توان گفت ...

(۱) علت بودنی است اما معلول می‌تواند باشد یا نه.
 (۲) وجود آثار امری پیش از خود آن مطرح می‌شود.
 (۳) هر علتی مؤخر از خود نتایج و لوازمی را پدید می‌آورد.
 (۴) اعتقاد به لوازم امری مقدم بر اعتقاد به خود آن است.

۲۴۸- برای «شناخت اسرار و رموز طبیعت»، «شناخت رابطه میان اراده انسان و افعال او» و «شناخت تفاوت‌ها و تمایزهای اشیاء» به ترتیب از کدام ابزار شناخت بهره می‌بریم؟

(۱) شناخت تجربی - درون‌نگری - شناخت حسی
 (۲) شناخت حسی - شناخت عقلی محض - شناخت تجربی
 (۳) شناخت تجربی - شناخت عقلی محض - شناخت حسی
 (۴) شناخت حسی - درون‌نگری - شناخت تجربی

۲۴۹- کدام گزینه بیانگر دیدگاه فیلسوفان مسلمان درباره راه‌های شناخت می‌باشد؟

(۱) فلسفه صرفاً متکی بر استدلال عقلی نیست و می‌توان به جای آن با استفاده از ابزارهای دیگر به معرفت فلسفی رسید.
 (۲) تمامی فیلسوفان مسلمان معتقدند با اتکا بر تجربه و شهود قلبی و وحی به نوعی می‌توان به معرفت فلسفی دست یافت.
 (۳) عموم فیلسوفان جهان اسلام برای معرفت حسی و عقلی اعتبار قائلند اما فقط ملاصدرا معرفت فلسفی را متکی بر معرفت وحیانی می‌داند.
 (۴) عموم فیلسوفان مسلمان معتقدند که عقل و حس و نیز شهود و وحی هر کدام در جایگاه خود اعتبار دارند.

۲۵۰- کدام عبارت پیرامون اندیشه نسبی‌گرایی در معرفت‌شناسی درست است؟

(۱) هر فرد متناسب با دیگران درباره امور به شناخت می‌رسد.
 (۲) شناخت هر کس برای خودش و نسبت به خودش اعتبار دارد.
 (۳) فرد نسبی‌گرا می‌تواند به نظری واحد با افراد دیگر برسد.
 (۴) فرد نسبی‌گرا می‌تواند حکم کند فلز بر اثر حرارت منبسط می‌شود.

۲۵۱- کدام گزینه، با نظر ابن‌سینا پیرامون حقیقت انسان مطابقت بیشتری دارد؟

(۱) روح انسانی حین تولد انسان به او داده می‌شود.
 (۲) روح انسانی جنبه غیرمادی و غیرمجرد دارد.
 (۳) نظر ارسطو در باب چیستی انسان اشتباه است.
 (۴) نظر عارفان در مورد مقام روح درست است.

۲۵۲- عبارات زیر به ترتیب با دیدگاه‌های اخلاقی کدام فیلسوفان سازگار است؟

- بر طبق قاعده‌ای عمل کنید که بتوانید اراده کنید که قاعده مزبور قانون کلی و عمومی شود.
 - آنچه برای خود می‌پسندی، برای دیگران هم بیسند در این صورت است که می‌توانی با دیگران زیست کنی.
 - فعل اخلاقی اگر در جهت سعادت حقیقی باشد، فضیلت محسوب می‌شود.
 - اگر عقل بر قوای دیگر حاکم شود، انسان به اعتدال در قوا می‌رسد.
 - انسان با کسب فضایل اخلاقی احساس نشاط و لذت می‌کند و به رضایت درونی می‌رسد.

(۱) طبیعت‌گرایان - کانت - ابن‌سینا - ارسطو - افلاطون
 (۲) کانت - طبیعت‌گرایان - ابن‌سینا - افلاطون - ارسطو
 (۳) کانت - طبیعت‌گرایان - افلاطون - ارسطو - ابن‌سینا
 (۴) کانت - توماس هابز - افلاطون - ابن‌سینا - ارسطو

۲۵۳- اگر رابطه بین وجود و ماهیت در ذهن همانند جهان خارج بود ...

(۱) هر پدید آمدنی از دلیلی نشأت می‌گرفت.

(۲) مفهوم واجب‌الوجود بالذات بی‌معنا می‌شد.

(۳) مفاهیم خیالی و غیرواقعی وجود می‌یافتند.

(۴) قوه انتزاع قادر بود از وجود و ماهیت یک قضیه دو جزئی بسازد.

۲۵۴- به ترتیب در قضایای زیر کدام رابطه میان موضوع و محمول برقرار است؟

الف) انسان خداپرست است.

ب) عدد چهار فرد نیست.

ج) ذوزنقه پنج ضلعی است.

د) گل‌های باغچه پژمرده است.

(۱) ضروری - ضروری - امتناعی - امکانی

(۳) ضروری - امکانی - امکانی - امتناعی

(۲) امکانی - ضروری - امتناعی - امکانی

(۴) امکانی - امتناعی - امتناعی - ضروری

۲۵۵- کدام بیت به سنخیت علت و معلول اشاره ندارد؟

(۱) از مکافات عمل غافل مشو / گندم از گندم بروید جو ز جو

(۲) کاشکی هستی زبانی داشتی / تا ز هستان پرده‌ها برداشتی

(۳) که بکاری، بر نیاید گندمی / مردمی جو، مردمی جو، مردمی

(۴) چو بد کردی مشو غافل ز آفات / که واجب شد طبیعت را مکافات

۲۵۶- آثار و نتایج اصول علیت، سنخیت و وجوب بخشی علت به معلول در کدام گزینه به درستی بیان شده است؟

(۱) نظم و انتظام در جهان از اصل سنخیت حاصل می‌شود - ارتباط و پیوستگی میان اشیاء طبیعت از اصل وجوب بخشی حاصل می‌شود.

(۲) ارتباط و پیوستگی میان اشیاء طبیعت از اصل سنخیت حاصل می‌شود - قطعیت و حتمیت در نظام هستی از اصل وجوب بخشی حاصل می‌شود.

(۳) قطعیت و تخلف‌ناپذیری نظام هستی از اصل علیت حاصل می‌شود - ارتباط و پیوستگی میان اشیاء طبیعت از اصل سنخیت حاصل می‌شود.

(۴) تکیه‌گاه دانشمندان برای تحقیقات علمی از اصل سنخیت حاصل می‌شود - قطعیت و حتمیت در نظام هستی از اصل وجوب بخشی حاصل می‌شود.

۲۵۷- دکارت می‌گوید من از حقیقتی نامتناهی و علیم و قدیر که هر چیزی به وسیله او خلق شده است تصویری دارم. این تصور از نظر او ...

(۱) به صورت فطری در انسان وجود دارد. (۲) به کمک استدلال ایجاد شده است.

(۳) حاصل انتزاع خود انسان است. (۴) از یک وجود متناهی ناشی می‌شود.

۲۵۸- با توجه به برهان فارابی و برهان ابن‌سینا بر اثبات وجود خدا، کدام مورد مشترک میان هر دو نیست؟

(۱) وجود اشیاء و واقعیات در جهان (۲) تقدم وجود علت بر معلول

(۳) بی‌نیاز بودن خالق (۴) نیازمندی موجودات این جهان

۲۵۹- کدام گزینه بیان درست‌تری از نظر فلاسفه اروپایی در مورد جایگاه عقل ارائه می‌دهد؟

(۱) دکارت باور داشت که عقل توانایی اثبات وجود خدا و اختیار انسان را دارد و حقیقتی برتر است.

(۲) کانت بر این عقیده بود که مفاهیم وجود، ضرورت و امکان، ساختار ذهن انسان‌اند و فیلسوفان باید از به‌های فلسفه قدیم دست بردارند.

(۳) از نظر اوگوست کنت، دستگاه فلسفی فیلسوفان نشان‌دهنده واقعیتی است که تأملات ذهنی‌شان از آن حاصل می‌شود.

(۴) از نظر تجربه‌گرایان استفاده از عقل در اثبات وجود خدا و نفس مجرد، بی‌فایده است.

۲۶۰- کدام گزینه درباره راه‌های کسب معرفت مورد نظر فیلسوفان مسلمان نیست؟

(۱) عقل علاوه بر ابزار شناخت، یکی از منابع کسب احکام و معارف دین است.

(۲) امکان دارد که احکام و قوانین دین، با دانش و معرفت یقینی و قطعی در تقابل باشد.

(۳) وحی، عالی‌ترین مرتبه شهود است که به پیامبران الهی اختصاص دارد.

(۴) استدلال عقلی، شهود و وحی هر سه را به حقیقت می‌رسانند.

۲۶۱- اگر هنگام مطالعه، سعی کنیم علاوه بر واژگان، معانی آن‌ها را هم بفهمیم، بر کدام یک از عوامل ایجاد فراموشی مؤثر است؟

- (۱) گذشت زمان
(۲) تداخل اطلاعات
(۳) نبود رمزگردانی
(۴) عوامل عاطفی

۲۶۲- روش‌های منحصر به فرد منتهی به نتایج موردنظر، که افراد آن‌ها را در جریان حل مسئله به کار می‌گیرند، به دلیل فقدان کدام ویژگی، در

مجموعه روش علمی قرار نمی‌گیرند؟

- (۱) تعریف عملیاتی (۲) کنترل (۳) تجربه‌پذیری (۴) تکرارپذیری

۲۶۳- توجه به معیار داشتن آرامش در زندگی، از اقدامات مورد نیاز در کدام یک از مراحل تصمیم‌گیری درباره ازدواج است؟

- (۱) بررسی پیامدها و نتایج اجرای اولویت موردنظر
(۲) ارزیابی پیامدهای هر انتخاب یا اولویت
(۳) شناسایی تعداد انتخاب‌ها یا اولویت‌های تصمیم
(۴) شناسایی و تعریف تصمیم مورد نظر

۲۶۴- جمله «کم‌رنگ‌ترین جوهرها از پررنگ‌ترین حافظه‌ها ماندگارترند.» به کدام عامل فراموشی اشاره دارد؟

- (۱) عدم رمزگردانی
(۲) تداخل اطلاعات
(۳) گذشت زمان
(۴) مشکلات مربوط به نشانه‌های بازیابی

۲۶۵- کدام عبارت جزء ویژگی‌های مصاحبه به عنوان یکی از روش‌های جمع‌آوری اطلاعات در علم روان‌شناسی نمی‌باشد؟

- (۱) در همه‌پرسی‌ها معمولاً از این روش استفاده می‌کنند.
(۲) این روش بسیار وقت‌گیر و نیازمند آموزش‌های ویژه است.
(۳) در این روش محقق بعد از شنیدن پاسخ سؤال قبلی، پرسش بعدی را سازمان می‌دهد.
(۴) ساخت آن‌ها بسیار دشوار است و فرایند پیچیده‌ای را طی می‌کند.

۲۶۶- در مثال زیر دوست زهرا از کدام روش برای حل مسئله استفاده کرده است؟

«زهرا و دوستش، در اوقات فراغت خود تصمیم به بازی کردن گرفتند. زهرا پیشنهاد داد که دوستش اسمی را که در ذهن زهرا است، حدس بزند. با پیدا شدن حرف اول اسم، حدس او نزدیکتر شد و در نهایت با یافتن سایر حروف، توانست اسم موردنظر را پیدا کند.»

- (۱) روش بارش مغزی
(۲) روش کاهش تفاوت وضعیت موجود با وضعیت مطلوب
(۳) روش شروع از آخر
(۴) روش تحلیلی

۲۶۷- مریم می‌گوید که هنگام مطالعه، بعد از خواندن چند صفحه، درمی‌یابد که حواسش به مطالعه نبوده است. او در کدام فرایند مشکل دارد؟

- (۱) توجه (۲) تمرکز (۳) انتخاب محرک (۴) ادراک

۲۶۸- کدام یک از اشعار یا عبارات زیر به عوامل محیطی رشد اشاره ندارد؟

(۱) هرکه با بدان نشینند اگر نیز طبیعت ایشان در او اثر نکند، به طریقت ایشان متهم گردد و اگر به خراباتی رود به نماز کردن، منسوب شود به خمر خوردن.

(۲) طلب کردم ز دانایی یکی پند / مرا فرمود: با نادان مپيوند

که گر دانای دهری خر بباشی / وگر نادانی ابله‌تر بباشی

(۳) مردم متهم ناپرهیزگار قرین و رفیق خود نگرداند که طبیعت ایشان در او اثر کند و اگر نکند از شنت خالی نماند.

(۴) چون بود اصل گوهری قابل / تربیت را در او اثر باشد

هیچ صیقل نکو نداند کرد / آهنی را که بدگهر باشد

۲۶۹- کدام مورد درباره بیان‌های علمی صحیح نیست؟

- (۱) پاسخ اولیه پژوهشگران به فرضیه، یک اصل یا قانون را شکل می‌دهد.
- (۲) در سلسله‌مراتب بیان‌های علمی، بعد از اصول، به نظریه می‌رسیم.
- (۳) منظور از فرضیه، پاسخی سنجیده و خردمندانه به مسئله است.
- (۴) بیان‌های علمی، ابزار دانشمندان علوم تجربی برای بررسی روابط بین پدیده‌های طبیعی است.

۲۷۰- سهیل که به دلیل مشکلات اقتصادی، مدتی است آشفته است، مدام با پدر و مادر خود مشاجره می‌کند؛ او در کدام‌یک از مراحل حل مسئله

دچار مشکل شده است؟

- (۱) تشخیص مسئله
- (۲) به‌کارگیری راه‌حل مناسب
- (۳) ارزیابی راه‌حل
- (۴) انتخاب راه‌حل جایگزین

۲۷۱- تغییرات زیستی بدن انسان در کدام دوره از رشد گسترده‌تر است؟

- (۱) طفولیت
- (۲) دوره پیش از دبستان
- (۳) کودکی دوم
- (۴) دوره نوجوانی

۲۷۲- در قانون مجازات اسلامی، برای کنترل و پیشگیری از بزهکاری و رفتار مجرمانه، بیش از هر چیز، بر ارباب مجرم و دیگران از طریق مجازات

تأکید شده است. اتخاذ این رویکرد از سوی قانونگذار، مبتنی بر توجه به کدام مفهوم روان‌شناسی است؟

- (۱) انگیزه بیرونی
- (۲) نگرش
- (۳) انگیزه درونی
- (۴) ادراک کنترل

۲۷۳- «فردی خودروی خود را در خیابان پارک کرده است. با وارد شدن هر ضربه جزئی به آن، سنسور حساس به شوک فعال شده و آلام‌هایی توسط

دزدگیر ایجاد می‌شود. بعد از گذشت مدتی و با افزایش میزان این آلام‌ها، فرد نسبت به آن‌ها بی‌اعتنا شده است.» در این مثال به ترتیب کدام

موقعیت ایجاد شده و افزایش میزان این آلام‌ها بر کدام کارکرد توجه تأثیر منفی گذاشته است؟

- (۱) هشدار کاذب - گوش به زنگی
- (۲) از دست دادن - گوش به زنگی
- (۳) از دست دادن - جست‌وجو
- (۴) هشدار کاذب - جست‌وجو

۲۷۴- برای کنترل اثر تداخل چه باید کرد و منظور از سازماندهی مطالب چیست؟

- (۱) نباید فاصله مرور مطالب بیشتر از شش یا هفت ساعت باشد - فاصله بندی اطلاعات
- (۲) مطالب گذشته را تکرار کنیم - فهرست‌نویسی
- (۳) از یادگیری با فاصله استفاده کنیم - نظم‌بخشی اطلاعات
- (۴) یادگیری عمیق داشته باشیم - برجسته کردن اطلاعات

۲۷۵- هر یک از عبارات زیر، مربوط به کدام‌یک از انواع مقابله با فشار روانی است؟

- زمانی استفاده می‌شود که نتوان منبع مشکل را در کوتاه‌مدت از بین برد.
- زمانی کاربرد دارد که حتی فرد نتواند برای شناسایی منبع فشار تمرکز کند.
- استفاده از این روش باعث بی‌توجهی فرد به فشار روانی می‌شود.

- (۱) استفاده از حس شوخ‌طبعی - مشورت و راهنمایی گرفتن - استفاده از حس شوخ‌طبعی
- (۲) فعالیت بدنی و ورزش کردن - مشورت و راهنمایی گرفتن - استفاده از حس شوخ‌طبعی
- (۳) فعالیت بدنی و ورزش کردن - استفاده از مهارت حل مسئله - فعالیت بدنی و ورزش کردن
- (۴) استفاده از حس شوخ‌طبعی - مشورت و راهنمایی گرفتن - فعالیت بدنی و ورزش کردن

۲۷۶- کدام مورد به یک اسناد اشاره دارد؟

- ۱) علت شکست ورزشکار معروفی که در مسابقات شرکت کرده، احتمالاً خستگی و تمرین ناکافی است.
- ۲) فاشیست‌های آلمانی در حزب نازی، عقیده داشتند نژادی برتر از نژاد ژرمن در جهان وجود ندارد.
- ۳) فردی تصمیم به نخوردن غذاهای پرچرب گرفته، اما هنوز شیرینی دونات (شیرینی بدون قند) با چربی بالا می‌خورد.
- ۴) شخصی بین خرید خودروهای ۲۰۶ و پژو پارس تردید دارد. او بعد از خرید ۲۰۶ تنها به عیب‌های پژو پارس توجه می‌کند.

۲۷۷- در کدام‌یک از مثال‌های زیر امکان برطرف کردن و از بین بردن عامل فشارآور روانی وجود ندارد؟

- ۱) اتومبیل تارا هنگام سفر به شمال، در جاده خراب شده و او اوقات سختی را می‌گذراند.
- ۲) سارا در یک سانحه هوایی پدر خود را از دست داده و دچار غم از دست دادن عزیزش شده است.
- ۳) علی که معدل خوبی کسب نکرده است، خود را با فعالیت‌های دیگری مثل بازی‌های کامپیوتری سرگرم کرده است.
- ۴) عسل که ترس رد شدن در مصاحبه شغل مورد علاقه خود را دارد، به کلی ناامید شده و بیش از قبل می‌خواهد.

۲۷۸- کدام‌یک از روش‌های حل مسئله، مورد استفاده افراد عجول و کم حوصله است و ویژگی آن چیست؟

- ۱) تحلیلی - مبتنی بر محاسبات ذهنی و نیازسنجی واقعی است.
- ۲) اکتشافی - مورد قبول همه است.
- ۳) تحلیلی - از قواعد مشخصی تبعیت می‌کند و نیازمند پردازش عمیق اطلاعات است.
- ۴) اکتشافی - بر مبنای نظرات و احساسات شخصی است و ضامن دستیابی به هدف نمی‌باشد.

۲۷۹- در خانواده‌هایی که برای ایجاد ارتباط با کودکان خود تا ۱۸ ماهگی، از ایماء و اشاره به جای به‌کارگیری کلمات استفاده می‌شود، مهارت‌هایی

همچون حرف زدن و خواندن در کودکان آنان به طور طبیعی رشد نخواهد کرد؛ این مثال بیانگر چیست؟

- ۱) بسیاری از توانمندی‌های کودکان از راه‌های مختلف به یادگیری نیاز دارند.
- ۲) رزش می‌تواند تحت تأثیر عوامل محیطی قرار بگیرد.
- ۳) برای بروز برخی رفتارها به یک آمادگی خاص نهفته احتیاج است.
- ۴) عوامل وراثتی ایجاد کننده صفاتی هستند که از قبل در فرد نهفته است.

۲۸۰- «افزایش حمایت‌های اجتماعی از فرد» چه جایگاهی در بهبود سلامت روانی افراد دارد؟

- ۱) روش‌های سازگارانۀ کوتاه‌مدت برای مقابله با استرس - راه مستقیم تأثیر مذهب بر سلامت
- ۲) روش‌های سازگارانۀ کوتاه‌مدت برای مقابله با استرس - راه غیرمستقیم تأثیر مذهب بر سلامت
- ۳) روش‌های بلندمدت برای مقابله سازگارانۀ با فشار روانی - راه غیرمستقیم تأثیر مذهب بر سلامت
- ۴) روش‌های بلندمدت برای مقابله سازگارانۀ با فشار روانی - راه مستقیم تأثیر مذهب بر سلامت

ویژه کنکور ۹۹

پاسخ نامه

دوازدهم انسانی

۲۴ مرداد ۱۳۹۹ (جامع ۴)

بنیاد علمی آموزشی قلم چی (وقف عام)

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین بلاک ۹۲۳ - بنیاد علمی آموزشی قلم چی (وقف عام) ۶۴۶۳-۰۲۱

«تمام داری‌ها و درآمدهای بنیاد علمی آموزشی قلم چی وقف عام است بر گسترش دانش و آموزش»

پدید آورندگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام درس	نام طراحان
زبان و ادبیات فارسی	محسن اصغری، حنیف افخمی ستوده، امیرافضلی، احسان برزگر، مریم شمیرانی، محسن فدایی، کاظم کاظمی، الهام محمدی، افسین محی‌الدین، مرتضی منشاری، حسن وسکری
زبان عربی	نوید امساک، کاظم غلامی، مرتضی کاظم شیروزی، سیدمحمدعلی مرتضوی، فاطمه منصورخاکی، الهه مسیح‌خواه
فرهنگ و معارف اسلامی	محمد آقاصالح، محبوبه ابتسام، ابوالفضل احدزاده، امین اسدیان‌پور، محسن بیاتی، محمد رضایی‌بغا، وحیده کاغذی، مرتضی محسنی کبیر، فیروز نژادنجف، سیداحسان هندی
زبان انگلیسی	ناصر ابوالحسنی، میرحسین زاهدی، علی عاشوری، امیرحسین مراد، حمید مهدیان‌راد

نام درس	نام طراحان
ریاضی	حسین اسفینی، محمد بحیرایی، امیر زراندوز، علی شهرایی، نسترن صمدی، رحیم مشتاق‌نظم، علی هاشمی
اقتصاد	نسرین جعفری، سارا شریفی، مهسا عفتی، فاطمه فهیمیان
زبان و ادبیات فارسی (اختصاصی)	سیدعلیرضا احمدی، محسن اصغری، سعید جعفری، عارفه‌سادات طباطبایی‌نژاد، محسن فدایی، فرهاد علی‌نژاد، کاظم کاظمی، حمید محدثی، اعظم نوری‌نیا
زبان عربی (اختصاصی)	نوید امساک، ولی برجی، حسین رضایی، مرتضی کاظم شیروزی، محمدصادق محسنی، سیدمحمدعلی مرتضوی، رضا معصومی، مهدی نیک‌زاد، اسماعیل یونس‌پور
تاریخ	علی محمد کریمی، آزاده میرزایی، میلاد هوشیار
جغرافیا	محمدعلی خطیبی بایگی، فاطمه سخایی، آزاده میرزایی
علوم اجتماعی	آریتا بیدقی، مبیناسادات تاجیک، ارغوان عبدالملکی، طاهره کریمی سلیمی، نصیبه کلانتری، محمدابراهیم مازنی
فلسفه و منطق	مجید پیرحسینلو، نیما جواهری، فاطمه‌سادات شریف‌زاده، فرهاد قاسمی‌نژاد
روان‌شناسی	مبیناسادات تاجیک، مینو حاجی‌علی مالکی، مهسا عفتی، فرهاد علی‌نژاد، پروانه کریمی، نصیبه کلانتری، محمدابراهیم مازنی

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستاران
زبان و ادبیات فارسی	مرتضی منشاری	الهام محمدی	محسن اصغری، مریم شمیرانی، محمدحسین اسلامی، حسن وسکری
زبان عربی (عمومی)	نوید امساک	نوید امساک	درویشعلی ابراهیمی، سیدمحمدعلی مرتضوی
فرهنگ و معارف اسلامی	امین اسدیان‌پور، سیداحسان هندی	محمد آقاصالح، محمد رضایی‌بغا	صالح احصائی، سکینه گلشنی، محمد ابراهیم مازنی
زبان انگلیسی	سپیده عرب	سپیده عرب	رحمت‌اله استیری، محدثه مرآتی
ریاضی	محمد بحیرایی	محمد بحیرایی	ایمان چینی‌فروشان، مهسا عفتی، مهدی ملامضانی، علی ارجمند
اقتصاد	فاطمه فهیمیان	فاطمه فهیمیان	سارا شریفی، نسرین جعفری
زبان و ادبیات فارسی (اختصاصی)	حمید محدثی، فرهاد علی‌نژاد	حمید محدثی، فرهاد علی‌نژاد	مرتضی منشاری، وحید رضازاده، محسن اصغری، سیدعلیرضا احمدی
زبان عربی (اختصاصی)	سیدمحمدعلی مرتضوی	سیدمحمدعلی مرتضوی	درویشعلی ابراهیمی
تاریخ	میلاد هوشیار	میلاد هوشیار	زهرا دامیار، مریم بوستان
جغرافیا	محمدعلی خطیبی بایگی	محمدعلی خطیبی بایگی	زهرا دامیار، مریم بوستان
علوم اجتماعی	ارغوان عبدالملکی	ارغوان عبدالملکی	آریتا بیدقی، محمدابراهیم مازنی
فلسفه و منطق	نیما جواهری	نیما جواهری	مجید پیرحسینلو، فرهاد علی‌نژاد
روان‌شناسی	مهسا عفتی	مهسا عفتی	فرهاد علی‌نژاد، محمدابراهیم مازنی

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	سید محمدعلی مرتضوی (اختصاصی)، الهام محمدی (عمومی)
مسئول دفترچه	زهرا دامیار (اختصاصی)، معصومه شاعری (عمومی)
گروه مستندسازی	مدیر: فاطمه رسولی‌نسب، مسئول دفترچه: زهره قموشی (اختصاصی)، لیلا ایزدی (عمومی)
حروف‌چین و صفحه‌آرا	لیلا عظیمی (اختصاصی)، زهرا تاجیک (عمومی)

فارسی

۱-

(کافم کافمی)

معنی واژه‌هایی که نادرست آمده است:

خلنگ: نام گیاهی است، غلف جارو/ سان: سر نیزه، تیزی هر چیز

(فارسی، لغت، واژه‌نامه)

۲-

(مریم شمیرانی)

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: جلّه: زه، وتر

گزینه «۳»: ملول: سست و ناتوان، آزرده

گزینه «۴»: سیادت: سروری، بزرگی

(فارسی ۲، لغت، واژه‌نامه)

۳-

(مرتضی منشاری - اردبیل)

تشریح گزینه‌های دیگر

معنی درست واژه‌ها:

گزینه «۱»: کریت: غم و اندوه

گزینه «۲»: قسیم: صاحب‌جمال

گزینه «۴»: باسق: بلند، بالیده

(فارسی ۳، لغت، واژه‌نامه)

۴-

(انهام مومری)

املائی صحیح کلمه «لحن» است.

(فارسی، املا، ترکیبی)

۵-

(مسنن اصغری)

غلط‌های املائی و شکل درست آن‌ها:

گزینه «۲»: آری ← عاری: فاقد، بی‌په‌ره

گزینه «۳»: وذر ← وزر: بار سنگین

گزینه «۴»: محمل ← مهمل: بی‌په‌وده و بی‌کار

(فارسی، املا، ترکیبی)

۶-

(امسان بررگر - رامسر)

غلط‌های املائی عبارت‌اند از: (غربت، گزارد) که صورت صحیح آن‌ها، (قربت:

نزدیکی)، (گذار: قرار دهد، رها کند)

(فارسی، املا، ترکیبی)

۷-

(مرتضی منشاری - اردبیل)

«تحفة الاحرار» از جامی، «بوستان» از سعدی و «ماه نو و مرغان آواره» از

رایبندرانات تاگور، «همگی» به نظم هستند.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: «روضه خلد» نثر آمیخته به نظم است.

گزینه «۲»: «روزها» به نثر نوشته شده است.

گزینه «۳»: «اسرار التوحید» به نثر است.

(فارسی ۲، تاریخ ادبیات، ترکیبی)

۸-

(مریم شمیرانی)

«لاله و گل» مراعات نظیر / «آب چشم گردیدن» کنایه از «اشک آلود شدن چشم»

و «گوهرنثار» کنایه از «بارنده» / «گوهر» استعاره از «باران» و «ابری گوهر نثار»

استعاره و تشخیص / «علت ریزش باران از ابرها آن است که پرتو روی گل‌ها باعث

اشک آلود شدن چشم ابرها می‌شود»: حسن تعلیل

(فارسی، آرایه، ترکیبی)

۹-

(مسنن اصغری)

تشبیهات بیت گزینه «۱»: «شراب معنی، شراب معنی رخشان چو طلعت یوسف،

جام جهان‌نمای حروف» (سه مورد)

گزینه‌های «۲، ۳ و ۴»، هر کدام، دو تشبیه دارند.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۲»: مس وجود، کیمیای عشق

گزینه «۳»: تو نرگس هستی، باغ نظر

گزینه «۴»: آتش مهر، کانون سینه (کانون: آتشدان)

(فارسی، آرایه)

۱۰-

(کافم کافمی)

ایهام: ارزانی ← (۱) کم بها (۲) ارزنده، سزاوار، باارزش

تلمیح: اشاره دارد به داستان حضرت یوسف

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: حسن تعلیل: دلیل خندان بودن (شکفته شدن) پسته، تشبیه آن به

دهان یار، دانسته شده است. / اسلوب معادله: ندارد.

گزینه «۳»: جناس: قیامت (رستاخیز) قیام (برخواستن تو) / حس آمیزی: ندارد.

گزینه «۴»: کنایه: «پرده دریدن» کنایه از «فاش کردن راز» / تناقض: ندارد.

(فارسی، آرایه، ترکیبی)

۱۱-

(مریم شمیرانی)

ج) حسن تعلیل: چون چرخ نه طبقه قصد بوسیدن پایت را دارد، از آن رو پشتش

خمیده است.

د) تناقض: صدای درست (سالم بودن) که از جام شکسته می‌آید.

ب) همان‌طور که شمع به دلیل زبان تیز، سرش را از دست می‌دهد، باید بدانیم که

خوبی گفتار موجب حیات جاودان است.

الف) پروانه: ایهام تناسب: (۱) مجوز (معنای مورد نظر شاعر) (۲) نام حشره‌ای زیبا

(متناسب با شمع)

(فارسی، آرایه، ترکیبی)

۱۲-

(مسنن اصغری)

در این بیت فعل‌های «می‌گفت»، «بینی»، «پنداشت» و «هست» به مسند نیاز ندارند.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: «آمد» به معنای «شد» به کار رفته و نیاز به مسند دارد: فلک بلند

(مسند) شد- گهر عزیز (مسند) شد.

گزینه «۲»: فعل «داشت» به معنای «به حساب آوردن» به مفعول و مسند نیاز دارد:

(محترم: مسند)

گزینه «۴»: فعل «نامیدند» به معنای «خواندند و صدا کردند» نیاز به مفعول و مسند

دارد: (عرش: مسند)

(فارسی ۲، زبان فارسی، صفة ۷۱)

۱۳-

(منیف اقمی‌ستوره)

صفت‌ها: ۱- «این ایام» صفت اشاره، ۲ و ۳- «شاگردان بسیار» و «پیروان بسیار»

مضاف‌الیه‌ها: ۱- «شغل تدریس»، ۲- ش (حضورش)، ۳- «مردم روزگار»، ۴ و ۵-

«تقوای او، زهد او»، ۶- «آفتاب عشق»، ۷- «شمس حقیقت»، ۸- ش «برابرش»

(فارسی ۱، زبان فارسی، صفة ۱۳۸)

۱۴-

(مریم شمیرانی)

سودای رخت: سودا: هسته / رخ: مضاف‌الیه / ات: مضاف‌الیه مضاف‌الیه

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: خار این وادی: خار: هسته/ این: صفت مضاف‌الیه/ وادی: مضاف‌الیه

گزینه «۲»: دل هر کس: دل: هسته/ هر: صفت مضاف‌الیه/ کس: مضاف‌الیه

گزینه «۴»: خون صد بهار: خون: هسته/ صد: صفت مضاف‌الیه/ بهار: مضاف‌الیه

(فارسی ۳، زبان فارسی، صفة‌های ۶۶ و ۶۷)

۱۵-

(مسن فرایی - شیراز)

بیت (ج): «او» در مصراع اول، عطف و «عقل» معطوف است. (نقش تبعی)
بیت (الف): «او» در مصراع اول، ربط است.
بیت (د): فعل «است» در مصراع اول حذف شده است.
بیت (ب): در هر دو مصراع، «متمم» بعد از فعل آمده، بیت شیوه بلاغی دارد.
(فارسی، زبان فارسی، ترکیبی)

۱۶-

(مریم شمیرانی)

«ساختم» در گزینه «۱»، در معنی «سازگاری کردم» آمده است؛ اما در گزینه‌های دیگر «ساختم» در معنای «کردم، گردانیدم، نمودم» فعل اسنادی است.
(فارسی ۳، زبان فارسی، صفحه ۱۰۵)

۱۷-

(مسن فرایی - شیراز)

در بیت این گزینه، شاعر باغ عذار معشوق یا چهره معشوق را توصیف می‌کند که بی‌گراف، صد فصل در چهره معشوق وجود دارد. مفهوم بیت صورت سؤال و گزینه‌های «۱»، «۲» و «۴»: دگرگونی و تغییر روزگار است.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: سبزه و بلبل در بهار جای خود را به خشکی و زغ خزان می‌دهد.
گزینه «۲»: خزان جای خود را به بهار می‌دهد.
گزینه «۴»: بهار و خزان جای خود را با هم عوض می‌کنند.
(فارسی ۱، مفهوم، مشابه صفحه ۳۴)

۱۸-

(مسن اصغری)

مفهوم مشترک ابیات مرتبط: لزوم به‌کارگیری همت و اراده در انجام‌دادن کارها و نتیجه‌بخش بودن آن.

مفهوم بیت گزینه «۳»: لزوم پیروی از پیر و مرشد در طی طریق.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: اگرچه کار دشوار است، اما همت آن را آسان می‌کند.
گزینه «۲»: چون در همت مردانه قسوری نیست پس از کاری که دشوار است، فرار مکن.
گزینه «۴»: مانند شبی با همت و اراده خود به آسمان می‌رسم (بلند مرتبه می‌شوم) در فکر کمک گرفتن از خورشید (دیگران) نیستم.
(فارسی ۱، مفهوم، صفحه ۱۶)

۱۹-

(مرتضی منشاری - اردبیل)

گزینه «۲»: بیانگر زمینه قهرمانی است.
وجود «سیمرغ» در گزینه «۱»، و «عمر طولانی و بیش از ششصد ساله زال» در گزینه «۳»، «دیو سپید» در گزینه «۴» بیانگر زمینه خرق عادت حماسه هستند.

(فارسی ۱، مفهوم، صفحه ۱۰۶)

۲۰-

(افشین می‌الدین)

در گزینه «۴» همانند بیت صورت سؤال سخن از شرمساری به دلیل بی‌ثمیری است. معنای بیت گزینه «۴»: حاصل درخت بید، عرق شرم و خجالت از تهی‌دستی است.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: بی‌حاصلی سبب امنیت است.
گزینه «۲»: عافیت در دنیا وجود ندارد؛ در دنیا عافیت پیدا می‌شود، اگر سرو و بید میوه دهند (کار غیرممکن، ممکن شود).
گزینه «۳»: انسان ارزشمند متواضع است. (تکبر نسبت به زیردستان، دلیل بی‌حاصلی و بی‌ارزشی انسان است).

(فارسی ۲، مفهوم، صفحه ۱۸۹)

۲۱-

(مرتضی منشاری - اردبیل)

در هر دو بیت به این مفهوم اشاره شده است که زخم، مرهم عاشق است.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: هم زخم و هم مرهم من از معشوق است.
گزینه «۲»: زخم سینۀ عاشق با مرهم درمان نمی‌شود.
گزینه «۳»: دل به واسطه درمان شدن عاشقان دل‌سوخته، از غیرت و تعصب می‌سوخت.
(فارسی ۲، مفهوم، صفحه ۹۳)

۲۲-

(امیر افضل)

مفهوم سه بیت دیگر «بلاکشی عاشق» و «همراهی عشق با آزار» است. مفهوم بیت گزینه «۳» تأکید بر محافظت از حسن و زیبایی است و می‌گوید حضور خار، برای به تاراج نرفتن گلزار لازم است.

۲۳-

(مسن وسکری - ساری)

مفهوم عبارت بالا این است که در مقابل هر خوشی و ناخوشی باید تسلیم بود. این مفهوم جز گزینه «۲» در همه گزینه‌ها دیده می‌شود. گزینه «۲» می‌گوید که با دعا می‌توان از وقوع قضا جلوگیری کرد.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: اگر دوست مرا هلاک کند یا بنوازد، من تسلیم هستم و او فرمانده است.
گزینه «۳»: به قضا و قدر الهی خرسند و راضی باش.
گزینه «۴»: هر شرایطی که ایجاد می‌کنی، ما فقط به رضای تو می‌اندیشیم.
(فارسی ۲، مفهوم، صفحه ۳۰)

۲۴-

(مسن فرایی - شیراز)

وجه اشتراک: در درگاه معشوق بین گدا و شاه و یا بندگان تمایزی نیست.

(فارسی ۳، مفهوم، صفحه ۴۹)

۲۵-

(مسن اصغری)

در شعر صورت سؤال، «دانایی» مورد نکوهش واقع شده است؛ مفهوم مقابل آن یعنی «ستایش دانایی» در بیت گزینه «۲» مشهود است.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: نکوهش عقل و توصیه به روی آوردن به عشق
گزینه «۳»: ترجیح عشق بر عقل (نفی عقل با تمام فضیلت‌های آن)
گزینه «۴»: نکوهش عقل و ناگواربودن آن در زندگی
(فارسی ۳، مفهوم، صفحه ۷۶)

زبان عربی

۲۶-

(نوبیر امساک)

«فَطْلًا غَلِيظَ الْقَلْبِ»: تندخوی سنگدل (رد گزینه ۱)، «لنت»: نرم شدی (رد گزینه ۲)، «لأَنْفُوسًا»: قطعاً پراکنده می‌شدند (رد گزینه‌های ۲ و ۴).

(ترجمه)

۲۷-

(کاظم غلامی)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: زیرا «نادمین» حال است - بسیاری («اکثرنا» فعل ماضی است، نه صفت)
گزینه «۳»: که داری (اضافی است) - چه (مانند گزینه ۱) - بسیار (مانند گزینه ۱)
گزینه «۴»: زیاده‌روی می‌کنیم («اکثرنا» ماضی است، نه مضارع)

(ترجمه)

۲۸-

(الله مسیح فواه)

أَنْصَحُ: خیر خواه ترین / قَصَدَ: میان روی کرد (کند) / أَثَرٌ: برگزید / زاد: زیاد کرد

تشریح گزینه های دیگر:

گزینه «۱»: «أَنْصَحُ» اسم تفضیل ترجمه نشده و «قَصَدَ فِي التَّصِيحَةِ» نیز به درستی ترجمه نشده است.

گزینه «۳»: «صَدِيقٌ» جمع ترجمه شده است. ضمیر «ك» در «زادك» ترجمه نشده است.

گزینه «۴»: «أَنْصَحُ» را فعل ترجمه کرده است.

(ترجمه)

۲۹-

(سیر ممبر علی مرتضوی)

«كُنْتُ أَفْكَرَ»: فکر می کردم (رد گزینه های ۱ و ۴) / «هَلْ يُمَكِّنُ»: آیا ممکن است (رد گزینه ۳) / «أَنْ يَعْوِضَ»: جبران کند (رد گزینه ۴) / «خَسائرُ اختراعِه»: خسارت های اختراعش (رد گزینه های ۳ و ۴) / «قَبْلَ أَنْ يَمُوتَ خاسراً»: پیش از این که زیانکار بمیرد

(ترجمه)

۳۰-

(کاتلم غلامی)

تشریح سایر گزینه ها:

گزینه «۱»: اینان («الرَّجَالُ» دارای «ال» است، پس «هؤلاء» باید به شکل مفرد ترجمه شود). - هستند («كانت ل» یعنی «داشتند») - خصلت های نیکشان (اولاً ضمیر «شان» اضافی است، ثانیاً «خصال حسنة» نکره است)

گزینه «۳»: واقعاً خوشم می آمد ... (ساختار جمله کاملاً تغییر کرده است)

گزینه «۴»: برای این مردان («كانت ل» معنای مالکیت دارد و دقیق معنا نشده است). - بسیار (ترجمه دقیقی برای «حقاً» نیست). - نخواهم دید («لم أَر» ← لم + أرى، به صورت ماضی منفی ترجمه می شود).

(ترجمه)

۳۱-

(الله مسیح فواه)

«مناطق الجذب السَّيَّاحِي»: مناطق جذب گردشگری، در گزینه های «۱» و «۲» به درستی ترجمه نشده است.

«يُشَجِّعُ» در گزینه «۱» مجهول ترجمه نشده است و در گزینه «۴» به اشتباه به صورت ماضی استمراری ترجمه شده است.

در گزینه «۲»، «إيران بطبيعتها الخلابة» دقیق ترجمه نشده است.

(ترجمه)

۳۲-

(سیر ممبر علی مرتضوی)

بررسی سایر گزینه ها:

گزینه «۱»: مؤمنان نباید فریب چیزی را که هیچ دوامی ندارد، بخورند!

گزینه «۲»: مهمان های زیادی آمدند تا این روز را جشن بگیریم!

گزینه «۴»: از میوه این درخت موادی ساخته می شود که در صنایع به کار برده می شود! (ترجمه)

۳۳-

(مرتضی کاتلم شیروزی)

کلمه «ضعیفی» اسم مثنی است و چون مضاف واقع شده، نونش حذف شده است، یعنی «ضعیفین» بوده به معنای «دو برابر».

ترجمه صحیح: برخی دانش آموزان، دو برابر همکلاسی هایشان یا بیشتر تلاش می کنند!

نکات مهم در سایر گزینه ها:

گزینه «۱»: لَنْ آنسی (فراموش نخواهم کرد)

گزینه «۲»: الإلتزام (پابندی)

گزینه «۳»: النَّاهِي (بازدارنده) / شاتم (دشنامگوی)

(ترجمه)

۳۴-

(کاتلم غلامی)

تشریح سایر گزینه ها:

گزینه «۱»: «علیکم ...» معنای «باید» می دهد که با عبارت فارسی تناسب ندارد.

گزینه «۲»: «عداوتهم» نادرست است و «در میان» ترجمه نشده است.

گزینه «۳»: «لا تَسْتَوْنُ» باید نونش حذف شود چون «دشنام ندهید» فعل نهی است. نکته: فعل مضارعی که بعد از یک فعل امر یا نهی به کار برود، نونش حذف می شود؛ مانند «تکتسبوا» که بعد از فعل نهی «لا تَسْتَوْا» آمده است.

(ترجمه)

۳۵-

(الله مسیح فواه)

گزینه «۳» دلالت بر دعا دارد و شامل موعظه و پند اخلاقی نیست.

گزینه «۱» نهی از خودپسندی، گزینه «۲» نهی از تکبر و گزینه «۴» تشویق به برخورد خوب با شماتت کننده می کند.

(مفهومی)

ترجمه متن:

کشورهای اسلامی در عصر کنونی ما بیشترین نیاز را به کار و کوشش دارند، زیرا آن ها از اصول قرآنی که به تلاش و پایداری تشویقشان می کند، دور شده اند. این یک اندیشه قرآنی است که پیشرفت، بزرگواری و سربلندی از آسمان به صورت آماده نازل نمی شود و تنها با آرزو کردن و دعا تحقق نمی یابد.

پیشرفت نیاز به تلاش و ایثار دارد. امور بلندمرتبه شبیه به قلعه بلند است که چشم آن را نزدیک می بیند، اما رسیدن به آن کاری دشوار است که نیاز به حرکت کردن روی خارها و صخره ها دارد.

ما باید در حرکت خود به سوی پیشرفت در هلاکت گاهی که غرب در آن افتاده است، نیفتیم، و آن رهسپار شدن به سمت زیاده روی مادی و فراموش کردن معنویات توسط انسان است. ما امروزه فرهنگ غربی را مبتنی بر تولید و مصرف می بینیم و توجه شایانی به ارزش های اخلاقی و انسانی وجود ندارد!

۳۶-

(فاطمه منصورفاکی)

مطابق متن، رسیدن به پیشرفت، تنها با آرزو کردن و دعا محقق نمی شود!

تشریح گزینه های دیگر:

گزینه «۱»: «مکانی که غرب بر آن ایستاده، کشنده است!»، درست است.

گزینه «۲»: «پیشرفت کشور به تلاش و فداکاری نیاز دارد!»، درست است.

گزینه «۴»: «امروزه کشورهای اسلامی از اصول قرآنی دور شده اند!»، درست است.

(درک مطلب و مفهومی)

۳۷-

(فاطمه منصورفاکی)

در متن در مورد این که «غرب می خواهد ملت های دیگر را به تبعیت بکشاند!» صحبتی نشده است!

تشریح گزینه های دیگر:

گزینه «۱»: «ما باید برخی سختی ها را برای به دست آوردن پیشرفت تحمل کنیم!»، در متن آمده است.

گزینه «۲»: «عالم غرب در هلاکت گاه قرار دارد، چرا که آن، معنویات را فراموش کرده است!»، در متن آمده است.

گزینه «۴»: «غرب از ارزش های اخلاقی و انسانی دور شده است!»، در متن آمده است.

(درک مطلب و مفهومی)

۳۸-

(فاطمه منصورفاکی)

مناسب ترین عنوان برای متن، «کار و تلاش و نزدیک شدن به اصول قرآنی برای پیشرفت!» است.

تشریح گزینه های دیگر:

گزینه «۱»: «کارهای سختی که به ما سود می رسانند!»، عنوان مناسبی برای متن نیست.

گزینه «۲»: «تأثیر مادیات و معنویات در عالم غرب!»، عنوان مناسبی برای متن نیست.

گزینه «۳»: «فرهنگ غربی و تأثیر آن بر کشورهای اسلامی!»، عنوان مناسبی برای متن نیست.

(درک مطلب و مفهومی)

۳۹-

(فاطمه منصورفاکی)

متن، امور بلندمرتبه را به «قله‌ای بلند» تشبیه کرده است.

(درک مطلب و مفهومی)

۴۰-

(فاطمه منصورفاکی)

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه ۱: «ماضیه: تَشَجَّع» نادرست است.

گزینه ۲: «مجهول» و «فاعله محذوف» نادرست‌اند.

گزینه ۳: «لغائب» نادرست است.

(تفلیل صرفی و نحوی)

۴۱-

(فاطمه منصورفاکی)

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه ۱: «من وزن «افتعل»» نادرست است.

گزینه ۲: «من وزن «افتعل»» نادرست است.

گزینه ۴: «علی وزن «افتعال»» نادرست است.

(تفلیل صرفی و نحوی)

۴۲-

(فاطمه منصورفاکی)

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه ۱: «فعله: رفع» نادرست است.

گزینه ۳: «علم، اسم مفعول» نادرست است.

گزینه ۴: «من الفعل المجرد الثلاثی» و «مفعول لفاعل تشبیه» نادرست‌اند.

(تفلیل صرفی و نحوی)

۴۳-

(نویز امساک)

شکل درست نوشتاری «أَمْهًا» و «تَلَاعِبٌ» به ترتیب «أَمْهًا» و «تَلَاعِبٌ» می‌باشد. دقت شود «أَمْ» در نقش مفعول و منصوب است.

(ضبط حرکات)

۴۴-

(نویز امساک)

معنای عبارت: «هنگامی که انسان چیزی را از دیگران پنهان می‌کند». این تعریف با کلمه «مُضْمَر»: پنهان‌کننده تناسب معنایی ندارد.

(مفهومی)

۴۵-

(نویز امساک)

«اعمال» موصوف برای کلمه «مَصْحُحَةٌ» و مجرور به حرف جرّ «ب» است.

(قواعد اسم)

۴۶-

(الله مسیح فواه)

صورت سؤال اسم فاعلی را خواسته که نقش صفت برای خبر را دارد.

در گزینه ۴، «تلمیذ» خبر و «ساع» صفت آن است که در اصل «ساعی» (بر وزن «فاعل») بوده و اسم فاعل است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «خبر ندارد».

گزینه ۲: «سائل» اسم فاعل است که نقش خبر را دارد.

گزینه ۳: «هام» اسم فاعل است که نقش صفت را برای «امر» دارد، اما «امر» مبتدای مؤخر است، نه خبر.

(قواعد اسم)

۴۷-

(مرتضی کاظم شیروردی)

در صورتی «مَنْ- ما» ادات شرط است که پس از آن فعل شرط و جواب شرط بیاید؛ گاهی جمله شرطیه با فعل ماضی می‌آید.

در گزینه ۲ «مَنْ» ادات شرط نیست و اسم استفهام یا پرسشی است، گرچه پس از آن فعل ماضی آمده است ولی جواب شرط ندارد. ترجمه: چه کسی با تو صحبت کرد و تو را باخبر کرد که هرگز به سوی او باز نگردی. فعل‌های ماضی در گزینه‌های «۱» (تعلّمَت)، «۳» (حاوَل) و «۴» (کان) شرط می‌باشند.

(انواع جملات)

۴۸-

(کاظم غلامی)

در این گزینه «سَيَّارَةٌ» مضاف‌الیه و نکره بوده و جمله «تَوَقَّفت...» آن را توصیف می‌کند.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: جمله «يساعدون...» به «أهالی» برمی‌گردد که مضاف است نه مضاف‌الیه! گزینه ۲: جمله «لا ينتفع...» اسم نکره «علوم» را توصیف می‌کند که موصوف است نه مضاف‌الیه!

گزینه ۴: عبارت «أسرع...» جواب شرط است و نمی‌تواند جمله وصفیه باشد، ضمناً با حرف «ف» آغاز شده که به راحتی وصفیه بودن آن را رد می‌کند.

(انواع جملات)

۴۹-

(کاظم غلامی)

طبق صورت سؤال باید مفعولی را پیدا کنیم که دارای حال باشد. در گزینه ۲ «الأسراء» مفعول بوده و «معزّین» حالت آن را بیان می‌کند: «پیامبر اسیران را عزّت‌مند آزاد کرد».

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «تَشَجَّع» فعل مجهول است و «لِلسَّاعِبُونَ» نائب فاعل آن است و «فائزین» حالت نائب فاعل را بیان کرده است.

گزینه ۳: «فقراء» و «مکرمین» هر دو نکره‌اند پس «مکرمین» صفت است، نه حال! گزینه ۴: «أخت» فاعل است و «مختارَةٌ» و «راضیة» هر دو حالت فاعل را بیان کرده‌اند.

(هال)

۵۰-

(سید ممدعلی مرتضوی)

در گزینه ۴ «فَقَّرَ» مفعول (مفعول به) برای فعل «تَشَاهَدَ» است. در سایر گزینه‌ها به ترتیب: «تداء، إحسان و إجابة» مفعول مطلق هستند.

(مفعول مطلق)

دین و زندگی

۵۱-

(فیروز نژادنیف)

مصراع صورت سؤال و آیه گزینه ۱ «۱»، هر دو بیانگر هدف جامع‌اند و بیانگر این نکته‌اند که با انتخاب خدا به عنوان اصلی‌ترین هدف، هم به دنیا می‌رسیم هم به آخرت.

(دین و زندگی، ۱، درس ۱، صفحه‌های ۱۷ و ۲۰)

۵۲-

(ممد آقاصالح)

انسانی که ایمان ضعیفی دارد، اگر ایمان خود را تقویت نکند و به گناه آلوده شود، به تدریج به گناه عادت می‌کند و به جایی می‌رسد که همین ایمان ضعیف را از دست می‌دهد و همه حقایق، حتی خدا را انکار می‌کند: قرآن کریم می‌فرماید: «ثُمَّ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ اسَاءُوا السُّوْأَىٰ أَنْ كَذَّبُوا بِآيَاتِ اللَّهِ وَ كَانُوا بِهَا يَسْتَهْزِئُونَ»

(دین و زندگی، ۳، درس ۷، صفحه ۹۱)

۶۱- (سیدامسان هنری)
«تفهیم» و «خبردهی» را از دقت در کلمه «ینبثوا» و قیامت را از دقت در کلمه «یومئذ» درمی یابیم. ظرف زمان این آیه، قیامت است و بیانگر ارتباط عالم برزخ با دنیا و براساس بسته نشدن پرونده اعمال به واسطه آثار متأخر است.
(دین و زندگی، ۱، درس ۶، صفحه ۷۰)

۶۲- (ابوالفضل امیرزاده)
سوره آل عمران، آیات ۱۳۲ تا ۱۳۵:
«و شتاب کنید برای رسیدن به امرزش پروردگارتان و بهشتی که وسعت آن، آسمانها و زمین است و برای متقیان آماده شده است؛ همانها که در زمان توانگری و تنگدستی، انفاق می کنند و خشم خود را فرو می برند و از خطای مردم می گذرند و خدا نیکوکاران را دوست دارد و آنها که وقتی مرتکب عمل زشتی می شوند، یا به خود ستم می کنند، به یاد خدا می افتند و برای گناهان خود طلب آمرزش می کنند.»
سوره معارج، آیات ۳۲ تا ۳۵:
«و آنها که امانت ها و عهد خود را رعایت می کنند و آنها که به راستی ادای شهادت کنند و آنها که بر نماز مواظبت دارند، آنان در باغ های بهشتی گرمی داشته می شوند.»
(دین و زندگی، ۱، درس ۸، صفحه ۹۰)

۶۳- (مصوبه ایتسام)
استمرار و پیوستگی در دعوت ← ماندگاری یک پیام
تحریف تعلیمات پیامبران پیشین ← لزوم تکرار دعوت انبیا برای ابلاغ تعلیمات اصیل و صحیح
(دین و زندگی، ۲، درس ۲، صفحه های ۱۹ و ۲۰)

۶۴- (ممد آقا صالح)
مطابق با عبارت قرآنی «و این کانونا من قبل لقی ضلال مسبین» و پیش از آن ادر زمان جاهلیت ا در گمراهی آشکاری بود که در انتهای آیه «لقد من الله علی المؤمنین اذ بعث فیهم رسولا من انفسهم ..» آمده است.
(دین و زندگی، ۲، درس ۵، صفحه ۵۶)

۶۵- (وفیره کاغزی)
به علت عدم توجه مسلمانان به هشدارهای امیرالمؤمنین (ع)، آن چه امام پیش بینی می کرد، به وقوع پیوست و بنی امیه بر مردم حاکم شدند و دنیای اسلام را تا حد زیادی به دوران جاهلیت بازگرداندند. با وجود این شرایط سخت و بحرانی، ائمه اطهار از پا نشستند و به شکل های گوناگونی با این حاکمان مبارزه کردند و در مقابل تفسیرهای غلط از اسلام و تحریف دین، آموزه های قرآن و سخنان واقعی پیامبر را در اختیار جامعه قرار دادند.
(دین و زندگی، ۲، درس ۱۰، صفحه ۱۲۴)

۶۶- (ممد رضایی بقا)
طبق آیه شریفه «و ما محمد الا رسول قد خلت ...» خداوند به مردم زمان پیامبر هشدار بازگشت به جاهلیت می دهد که از عبارت شریفه «انقلبتم علی اعقابکم» مستفاد می گردد و شاکرین ثابت قدمان در برابر سختی های راه هستند که به راه گذشته و جاهلیت باز نمی گردند.
(دین و زندگی، ۲، درس ۹، صفحه ۱۱۱)

۵۳- (ممد رضایی بقا)
زرق و برق و زینت دنیا و لذات و شهوات چنان در دل انسان های امروزی فزونی یافته که جایی برای خلوت انس با خدا و درک معنویت نیایش با پروردگار باقی نگذاشته است. گویی هوی و هوس و آنچه و آن کس که آنان را به هوس هایشان می رساند، بت و معبودشان شده و آنها را می پرستند.
(دین و زندگی، ۳، درس ۳، صفحه ۳۷)

۵۴- (مصوبه ایتسام)
چون خدا خالق جهان است (از او بودن مخلوقات) در نتیجه مالک نیز هست. شفای بیماران توسط پیامبر (ص) به اذن خدا، مؤید توحید در ربوبیت است.
(دین و زندگی، ۳، درس ۲، صفحه ۱۹ و ۲۳)

۵۵- (ممد آقا صالح)
شیطان خود اقرار کرده است که توانایی فریب دادن مؤمنان با اخلاص (مخلص) را ندارد. شیطان سوگند یاد کرده است که فرزندان آدم را فریب دهد و از رسیدن به بهشت باز دارد.
(دین و زندگی، ۱، درس ۲، صفحه ۳۳، دین و زندگی، ۳، درس ۴، صفحه ۴۸)

۵۶- (سیدامسان هنری)
در تعلیم دینی آمده است که صلوة رحم و محبت به خویشان و دادن صدقه، عمر را افزایش می دهد و در قرآن در آیه ۹۶ سوره اعراف، بیان شده است که تقوا و ایمان واقعی به خداوند عامل نزول برکات الهی می گردد.
(دین و زندگی، ۳، درس ۶، صفحه ۷۲ و ۸۰)

۵۷- (ممد بیاتی)
برخی چنین پنداشته اند (پندار نادرست) که قضا و قدر الهی با اختیار انسان ناسازگار است و تصور می کنند تقدیر چیزی غیر از قانونمندی جهان و نظم آن و ورای آن هاست.
(دین و زندگی، ۳، درس ۵، صفحه ۶۰)

۵۸- (ممد آقا صالح)
امام علی (ع) در مورد متولکان می فرماید: «اگر تنهایی، آنان را به وحشت اندازد، یاد تو آنان را آرام می سازد و اگر مصیبت ها بر آنان فرو بارد به تو پناه آورند و روی به درگاه دارند، چون می دانند سرشته کارها به دست توست.» این مفهوم که سرشته کارها به دست خداست از عبارت قرآنی «ان الله بالغ امره» دریافت می گردد.
(دین و زندگی، ۱، درس ۱۰، صفحه ۱۱۵)

۵۹- (ممد رضایی بقا)
به این سبب بهشت را دارالسلام (سرای سلامتی) می نامند که در آنجا هیچ غصه ای، ترسی، عجزی، جهلی، هلاکتی و رنجی نیست؛ جایی که غصه ای نیست، معادل «لا هم یحزنون» است و جایی که ترسی نیست: «فلا خوف علیهم» است که این ویژگی بهشت در آیه «من امن بالله و الیوم الآخر و عمل صالحا فلا خوف علیهم و لا هم یحزنون» ترسیم شده است.
(دین و زندگی، ۱، درس ۴، صفحه ۴۸)

۶۰- (فیروز نژاد زینف)
آیه شریفه «أفحسبئکم ائما خلقناکم عبثا و انکم ائینا لا ترجعون» بیانگر ضرورت معاد براساس حکمت الهی و هدفمند و حکیمانه بودن وجود استعدادها در انسان است.
(دین و زندگی، ۱، درس ۵، صفحه ۶۰)

۶۷-

(امین اسیران پور)
وعده قطعی و تخلف ناپذیر الهی در آیه شریفه «لیمکنن لهم دینهم الذی انرضی» برای مؤمنان صالح: «الذین آمنوا منکم و عملوا الصالحات» ذکر گردیده است. (اشاره به وعده الهی برای آینده زندگی انسان)

(دین و زندگی ۲، درس ۱۳، صفحه ۱۵۷)

۶۸-

(امین اسیران پور)
در نظام اسلامی، مشارکت و همراهی مردم، پایه و اساس پیشرفت است و بدون حضور و مشارکت آنان حکومت اسلامی دستاوردی نخواهد داشت؛ همه ما باید ناظر بر فعالیت‌های اجتماعی باشیم و در صورت مشاهده گناه توسط هر کس، وظیفه امر به معروف و نهی از منکر را با روش درست انجام دهیم، این مشارکت سبب می‌شود که رهبر، همه افراد جامعه را پشتیبان خود بیابد و هدایت جامعه به سمت وظایف اسلامی برای رهبر جامعه آسان تر شود.

(دین و زندگی ۲، درس ۱۵، صفحه ۱۸۶)

۶۹-

(غیروز نژاد زینف)
این سخن امام باقر (ع) که می‌فرماید: «خداوند آنچه را که امت تا روز قیامت به آن احتیاج دارد، در کتابش آورده است» مربوط به ویژگی جامعیت و همه‌جانبه بودن قرآن بوده و منظور آن حضرت پاسخ به نیازهای بنیادین انسان‌هاست.

(دین و زندگی ۲، درس‌های ۱ و ۴، صفحه‌های ۷ و ۳۶)

۷۰-

(غیروز نژاد زینف)
در برنامه وحدت مسلمانان باید اعتقادات خود را با دانش و استدلال ارتقا بخشیم تا بتوانیم با دیگر مسلمانان بر اساس معرفت و استدلال سخن بگوییم و اعتقادات خود را به نحو صحیح و بدون نزاع و ناسزاگویی بیان کنیم.

(دین و زندگی ۲، درس ۶، صفحه ۷۷)

۷۱-

(مرتضی مستنیر کبیر)
انسان ذلیل کسی است که در برابر مستکبران و زورگویان تن به خواری می‌دهد و هر فرمانی را می‌پذیرد، همچنین تسلیم هوی و هوس خویش می‌شود و هر کاری را که موافق هوی و هوس او باشد انجام می‌دهد، هر چند که آن کار روحش را به گناه آلوده کند و آیه شریفه: «وَ الَّذِینَ کَسَبُوا السَّيِّئَاتِ جَزَاءَ سِیِّئَةٍ بَمِثْلِهَا وَ تَرْهَقُهُمْ ذُلٌّ: آنان که بدی پیشه کردند، جزای بد به اندازه عمل خود می‌بینند و بر چهره آنان غبار ذلت می‌نشیند.» به این موضوع اشاره دارد.

(دین و زندگی ۲، درس ۱۶، صفحه ۱۹۷)

۷۲-

(مهمد رضایی بقا)
ادعای خانه‌نشین کردن زنان و سلب آزادی آنان با نگاه قرآن کریم و سیره پیشوایان دین ناسازگار است. قرآن کریم عفت حضرت مریم (س) را در معبدی که همگان، چه زن و چه مرد، به پرستش می‌آیند، می‌ستاید.

(دین و زندگی ۱، درس ۱۴، صفحه ۱۶۱)

۷۳-

(مهمد آقاصالح)
از اقدامات مهم رسول خدا (ص) ایجاد نگرشی در جامعه بود که موجب تحول در روابط بین ملت‌ها گردید که بر اساس آن ایشان آموخت که دو جبهه‌ای که واقعاً در مقابل یکدیگر قرار دارند، جبهه حق و جبهه باطل است و آیه شریفه «محمّد رسول الله و الَّذِینَ مَعَهُ اَشْدَاءُ عَلَی الْکُفَّارِ رُحَمَاءُ تَبْتَهِمُ» مؤید آن است.

(دین و زندگی ۳، درس ۱۰، صفحه‌های ۱۳۰ و ۱۳۱)

۷۴-

(مهمد رضایی بقا)
اگر نماز را کوچک (سخیف) نشماریم و نسبت به آنچه در نماز می‌گوییم و انجام می‌دهیم، درک صحیحی داشته باشیم، نه تنها از گناهان که حتی از برخی مکروهات هم به تدریج دور خواهیم شد.
مردار انسان و هر حیوانی که خون جهنده دارد (اعم از حلال یا حرام گوشت) نجس است.

(دین و زندگی ۱، درس ۱۲، صفحه‌های ۱۳۷ و ۱۳۸)

۷۵-

(مهمد آقاصالح)
ایجاد پایگاه‌های اینترنتی و شبکه‌های اجتماعی در فضای مجازی به‌منظور اشاعه فرهنگ و معارف اسلامی و مقابله با اندیشه‌های کفرآمیز و ابتذال اخلاقی، مستحب است و در مواردی واجب.

(دین و زندگی ۳، درس ۹، صفحه ۱۱۹)

زبان انگلیسی

۷۶-

(مهمد مهریان‌راد)
ترجمه جمله: «از وقتی که پدرم آن لامپ‌های کم‌مصرف و کولر جدید را برای دفتر کارش خریداری کرد، برق بسیار کم‌تری مصرف شده است.»

نکته مهم درسی

از آن‌جا که نقش "electricity" برای فعل "consume" تنها می‌تواند مفعولی باشد، از فعل مجهول استفاده می‌کنیم (رد گزینه‌های «۳» و «۴»). هم‌چنین، در جملات پیچیده، استفاده از کلمه ربط "since" در بند وابسته به معنای «از وقتی که» نشان دهنده لزوم استفاده از زمان حال کامل در بند مستقل می‌باشد (رد گزینه «۲»).

(گرامر)

۷۷-

(ناصر ابوالصنّی)
ترجمه جمله: «هنگامی که برادر کوچکش ناگهان شروع به گریه کرد، او در خانه درحال تماشای مسابقه فوتبال از تلویزیون بود.»

نکته مهم درسی

برای بیان عمل یا رویدادی که در گذشته در حال انجام بوده است و کار دیگری با آن تلاقی پیدا کرده است، از زمان گذشته استمراری به اضافه حرف ربط "when" استفاده می‌شود.

گذشته ساده + when + گذشته استمراری

(گرامر)

۷۸-

(میرضی زاهدی)
ترجمه جمله: «آقای جیمز فکر می‌کند که مردم در مراسم‌های خیریه شرکت می‌کردند اگر به اندازه کافی پول داشتند تا نیازهای اساسی خود را تأمین کنند، این‌طور نیست؟»

نکته مهم درسی

برای ساختن سؤال کوتاه از فاعل و فعل جمله پایه استفاده می‌کنند. در این سؤال فاعل جمله پایه "Mr James" است. در سؤال کوتاه از ضمیر متناسب با فاعل استفاده می‌کنیم. از طرفی زمان فعل جمله پایه یعنی "thinks" حال ساده است، در نتیجه از فعل کمکی "does" که با توجه به مثبت بودن مفهوم جمله به شکل منفی باید بیاید، استفاده می‌کنیم.

(گرامر)

۸۶- (میرسین زاهری)
ترجمه جمله: «رئیس شرکت تأکید کرد که بازارهای داخلی با محصولات شرکت ما کاملاً پر شده است.»

- (۱) سالم (۲) داخلی، خانگی
(۳) متعادل (۴) بی نظیر (واژگان)

۸۷- (عمیر موریان راد)
ترجمه جمله: «به توصیه پزشک خود، جورج عاقلانه تصمیم گرفت که از غذاهای ناسالم پرهیز کند و برای تنوع بخشیدن به رژیم غذایی خود، میوه‌ها و سبزیجات بیشتری مصرف نماید.»

- (۱) نسبت (۲) احترام
(۳) پرس، واحد (۴) تنوع (واژگان)

ترجمه متن کلوز تست:

باکتری‌ها از ویروس‌ها بزرگ‌تر هستند. بر خلاف ویروس‌ها، باکتری‌ها برای تولیدمثل نیازی به چسبیدن به سلول‌ها ندارند. آن‌ها می‌توانند به تنهایی تکثیر شوند. باکتری‌ها از اولین اشکال حیات بودند که میلیاردها سال پیش روی زمین پدیدار شدند. آن‌ها میکروب‌های بسیار سختی هستند. برخی از آن‌ها می‌توانند در دماهای داغ در حال جوشیدن یا دماهای سرد در حال انجماد زندگی کنند. با این حال، بیشتر آن‌ها جایی که به‌طور طبیعی گرم و مرطوب باشد را دوست دارند. به همین دلیل است که آن‌ها دوست دارند روی بدن و در بدن شما زندگی کنند. در واقع، هر سطحی از بدن شما دارای باکتری‌هایی است که در آن‌جا زندگی می‌کنند. این باکتری‌های بی‌ضرر، نرمال فلورا نامیده می‌شوند. باکتری‌های زیاد دیگری نیز وجود دارند که باعث بیماری می‌شوند. گلودرد به وسیله باکتری ایجاد می‌شود. خوردن غذایی که باکتری‌های مضر در آن رشد می‌کند ممکن است باعث مسمومیت غذایی شود.

۸۸- (امیرسین مرار)
(۱) جایگزین کردن (۲) تشخیص دادن
(۳) تولیدمثل کردن (۴) ترکیب کردن (کلوز تست)

۸۹- (امیرسین مرار)
(۱) یادآوری کردن (۲) پدیدار شدن
(۳) تولید کردن (۴) تنظیم کردن (کلوز تست)

۹۰- (امیرسین مرار)
(۱) زیرا (۲) اما
(۳) در حالی که (۴) با این حال

نکته مهم درسی

بعد از "however" از ویرگول استفاده می‌کنیم. (کلوز تست)

۹۱- (امیرسین مرار)
نکته مهم درسی
جمله به بیان واقعیت می‌پردازد، پس از زمان حال ساده استفاده می‌کنیم. در ضمن، "bacteria" اسم جمع است پس "which live" صحیح است.

(کلوز تست)

۷۹- (عمیر موریان راد)
ترجمه جمله: «خاله شارلوت که قبلاً از ایران دیدن کرده است، اعتقاد دارد که تعداد بسیار کمی از شهرها در سراسر آسیا می‌توانند با غنای فرهنگی شیراز برابری کنند.»

نکته مهم درسی

صفات شمارشی "much" و "little" پیش از اسامی قابل شمارش به کار نمی‌روند (رد گزینه‌های «۱» و «۳»). همچنین، قید "very" پیش از صفت شمارشی "many" نمی‌آید (رد گزینه «۴»).

(گرامر)

۸۰- (ناصر ابوالمنین)
ترجمه جمله: «وقتی به یک کشور خارجی سفر می‌کنیم، باید به فرهنگ مردم احترام بگذاریم و مراقب رفتار خود باشیم.»

- (۱) فرهنگ (۲) بازه، محدوده
(۳) تعطیلات (۴) زائر

(واژگان)

۸۱- (علی عاشوری)
ترجمه جمله: «ابرت فراست، رمان‌های بسیاری نوشت و مجموعه داستان‌هایش در بین نوجوانان در دهه اول قرن بیستم بسیار محبوب بود.»

- (۱) مجموعه (۲) تعریف
(۳) توضیح (۴) مکالمه

(واژگان)

۸۲- (علی عاشوری)
ترجمه جمله: «گازهای گلخانه‌ای در طی بیش از یک‌صد سال به تدریج تشکیل شده‌اند که عمدتاً در نتیجه استفاده بشر از سوخت‌های فسیلی مثل ذغال‌سنگ و نفت برای تأمین انرژی است.»

- (۱) به تدریج (۲) اصالتاً
(۳) قدرتمندانه (۴) از نظر اقتصادی (واژگان)

۸۳- (علی عاشوری)
ترجمه جمله: «بسیاری از افرادی که می‌خواهند به خارج بروند هیچ اطلاعاتی درباره مشکلاتی که وقتی به مقصدشان برسند با آن مواجه خواهند شد، ندارند.»

- (۱) شریک شدن (۲) روبرو شدن
(۳) ارزش نهادن (۴) اعتقاد داشتن (واژگان)

۸۴- (عمیر موریان راد)
ترجمه جمله: «اگرچه شما هنوز به زبان مادری ما مسلط نیستید، اما من برای تلاش جدی شما در جهت یادگیری دستور زبان پایه آن در طول اقامت‌تان ارزش قائلم.»

- (۱) ارتباط برقرار کردن (۲) نشان دادن
(۳) قدردانی کردن، ارزش قائل شدن (۴) انتظار داشتن (واژگان)

۸۵- (عمیر موریان راد)
ترجمه جمله: «ما خوش‌شانسیم که چنین معلمان بسیار ماهر و فداکاری داریم که ساعت‌ها وقت خود را صرف آماده‌سازی آزمون‌های استاندارد و پیشبرد تدوین فنون خلاقانه می‌کنند.»

- (۱) در دسترس (۲) فداکار، متعهد
(۳) باستانی (۴) پیچیده (واژگان)

۹۲-

نکته مهم درسی

"by" نشانه مجهول بودن جمله است. جمله به بیان واقعیت می‌پردازد پس از زمان حال ساده استفاده می‌کنیم.
(کلوز تست)

ترجمه متن درک مطلب ۱:

دو دوندۀ در خط آغاز مسابقه کنار هم می‌ایستند. هر دو خیلی قوی و سریع به‌نظر می‌رسند. اما یک دوندۀ سرعت می‌گیرد و برنده مسابقه می‌شود. دیگری عقب می‌ماند. بعضی از ورزشکاران می‌توانند به اهداف بزرگی از قبیل گرفتن مدال طلای المپیک دست یابند. سایرین هرگز برای رسیدن به موفقیت آن‌طور که انتظار می‌رود تلاش نمی‌کنند. چه نوع آمادگی قبل از مسابقه یا رویدادهای دیگر این تفاوت را ایجاد می‌کند؟

هر کسی می‌داند که ورزشکاران برای قوی کردن بدنشان فعالیت ورزشی می‌کنند. اما یک تحقیق جدید نشان می‌دهد که قوی کردن ذهن ممکن است دقیقاً به همان اندازه مهم باشد. این مطالعه نشان می‌دهد که بعضی از ورزشکاران برنده می‌شوند عمدتاً به این دلیل که فکر می‌کنند می‌توانند برنده شوند. مثبت اندیشیدن به‌نظر می‌رسد در ورزش امتیازی برای موفقیت ارائه می‌دهد. افرادی که مرتب به خودشان می‌گویند: «می‌دانم من می‌توانم این کار انجام دهم»، غالباً متوجه می‌شوند که مزیتی برای برنده شدن را دارند.

فرآیندی که به بسیاری از ورزشکاران کمک می‌کند خلق کردن تصاویر در ذهن است. به آن‌ها گفته می‌شود که به حرکتی که لزوماً به پیروزی آن‌ها منجر می‌شوند فکر کنند. بعضی‌ها از تصاویری خیالی‌تر استفاده می‌کنند. یک اسکیت‌باز دوست داشت تصور کند که در درونش ستاره‌های منفجر می‌شود و او را پر از انرژی می‌کند. ورزشکار دیگری که می‌خواست احساس آرامش کند خودش را به‌عنوان برنده‌ای تصور می‌کرد که در هوا شناور است.

دفعه بعد که می‌خواهید کاری را خوب انجام دهید، سعی کنید ذهنتان را پرورش دهید تا به شما کمک کند. شاید معلم یا یک مربی بتواند به شما کمک کند تا تمرین کردن‌تان را برنامه‌ریزی کنید. اگر تصور کنید دارید کاری را بهتر انجام می‌دهید، شما به‌زودی ممکن است در آن‌چه که واقعاً می‌توانید انجام دهید پیشرفت ببینید.

۹۳-

(میرحسین زاهری)

ترجمه جمله: «کدام‌یک از موارد زیر می‌تواند بهترین عنوان برای متن باشد؟»
(درک مطلب)

۹۴-

(میرحسین زاهری)

ترجمه جمله: «ایده اصلی پاراگراف دوم این است که دریافت مدال المپیک می‌تواند نتیجه هم تمرین ورزشی و هم مثبت اندیشیدن باشد.»

۹۵-

(میرحسین زاهری)

ترجمه جمله: «خلق کردن تصاویر در ذهن فرآیندی است که به بسیاری از ورزشکاران کمک می‌کند تا پیروز شوند.»
(درک مطلب)

۹۶-

(میرحسین زاهری)

ترجمه جمله: «بر اساس [نظر] نویسنده، یک جنبه مهم پیروزی به‌نظر می‌رسد مثبت فکر کردن باشد.»
(درک مطلب)

ترجمه درک مطلب ۲:

آیا تاکنون شنیده‌اید کسی از عبارت «مگر دری به تخته بخورد (یک بار در ماه آبی)» استفاده کند؟ مردم از این عبارت برای توصیف کاری استفاده می‌کنند که اغلب انجام نمی‌دهند. به عنوان مثال، ممکن است کسی بگوید که سعی می‌کند از خوردن شیرینی‌ها پرهیز کند زیرا آن‌ها ناسالم هستند، اما شکلات را «مگر دری به تخته بخورد» می‌خورد. یا کسی که معمولاً دوست ندارد به ساحل برود ممکن است بگوید «مگر دری به تخته بخورد که ساحل بروم». درحالی‌که بسیاری از افراد از این عبارت استفاده می‌کنند، همه افراد معنای آن را نمی‌دانند.

اولین چیزی که باید بدانید این است که در واقع ماه خودش هرگز آبی نیست. این فقط یک اصطلاح است. عبارت «ماه آبی» (در اصطلاح انگلیسی) در حقیقت با شکل ماه ارتباط دارد نه رنگ.

وقتی که ماه به دور زمین سفر می‌کند، به نظر می‌رسد شکلش تغییر می‌کند. ما نام‌های خاصی را برای اشکال معین ماه قرار می‌دهیم. به عنوان مثال، وقتی می‌توانیم بخش کوچکی از ماه را ببینیم، به آن قمر گفته می‌شود. هلال شکلی شبیه نوک ناخن به‌نظر می‌رسد. وقتی اصلاً ماه را نمی‌توانیم ببینیم، به آن ماه جدید گفته می‌شود. وقتی می‌توانیم کل ماه را ببینیم، به آن یک ماه کامل گفته می‌شود. معمولاً در یک ماه فقط یک ماه کامل وجود دارد. با این وجود، بعضی اوقات در یک ماه دو قمر کامل وجود دارد. وقتی این اتفاق بیفتد، به ماه دوم کامل «ماه آبی» گفته می‌شود.

طی ۲۰ سال آینده، فقط ۱۵ ماه آبی وجود خواهد داشت. همان‌طور که متوجه شدید، ماه آبی یک اتفاق بسیار نادر است. این واقعیت باعث شده است تا مردم برای بیان وقایع بسیار نادر در زندگی خود از عبارت «مگر دری به تخته بخورد (یک بار در ماه آبی)» استفاده کنند.

۹۷-

(امیرحسین مراد)

ترجمه جمله: «چه زمانی یک ماه آبی در طبیعت رخ می‌دهد؟»
«هنگامی که دو ماه کامل در یک ماه وجود دارد.»

(درک مطلب)

۹۸-

(امیرحسین مراد)

ترجمه جمله: «همان‌طور که در پاراگراف ۳ توضیح داده شد، نمونه دیگری از چیزی که شکل هلال دارد چیست؟»
«حرف "C"»

(درک مطلب)

۹۹-

(امیرحسین مراد)

ترجمه جمله: «در پاراگراف آخر، نویسنده می‌گوید: «طی ۲۰ سال آینده، فقط ۱۵ قمر آبی وجود خواهد داشت.» این بدان معناست که طی ۲۰ سال آینده [پدیده] یک ماه آبی کمتر از یک بار در سال اتفاق خواهد افتاد.»

(درک مطلب)

(درک مطلب)

۱۰۰-

(امیرحسین مراد)

ترجمه جمله: «در پاراگراف آخر نویسنده می‌نویسد: «همان‌طور که متوجه شدید، ماه آبی یک اتفاق بسیار نادر است.» هدف از این جمله این است که از نتیجه‌گیری در ادامه جمله حمایت کند.»

(درک مطلب)

ریاضی

(معمد بگیری)

۱۰۵-

با بررسی متغیرهای هر گزینه داریم:

گزینه «۱»: کمی فاصله‌ای

گزینه «۲»: کمی نسبتی

گزینه «۳»: کمی نسبتی

گزینه «۴»: کیفی اسمی

(ریاضی و آمار (۱)، کار با داده‌های آماری، صفحه‌های ۹۶ و ۹۷)

(علی هاشمی)

۱۰۶-

واریانس داده‌ها برابر صفر است، پس تمام داده‌ها با هم برابر هستند، یعنی

$a = b = c = 4$ در نتیجه داده‌های جدید برابر است با: ۵, ۶, ۷, ۸, ۹

$$\bar{x} = \frac{9+8+7+6+5}{5} = \frac{35}{5} = 7$$

$$\Rightarrow \sigma = \sqrt{\frac{(9-7)^2 + (8-7)^2 + (7-7)^2 + (6-7)^2 + (5-7)^2}{5}} = \sqrt{2}$$

(ریاضی و آمار (۱)، کار با داده‌های آماری، صفحه‌های ۱۰۱ تا ۱۰۷)

(مسین اسفینی)

۱۰۷-

$$\text{تعداد متغیرها} = \frac{360^\circ}{n} = 60^\circ \Rightarrow n = 6$$

(ریاضی و آمار (۱)، نمایش داده‌ها، صفحه‌های ۱۲۹ و ۱۳۰)

(مسین اسفینی)

۱۰۸-

از A به B وصل می‌کنیم. دو رأس دیگر چهار ضلعی باید در یک طرف

AB قرار داشته باشند. بنابراین:

$$\binom{3}{2} + \binom{6}{2} = \frac{3!}{1! \times 2!} + \frac{6!}{4! \times 2!} = 3 + 15 = 18$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۲ تا ۱۱)

(امیر زراتدوز)

۱۰۹-

$$n(S) = 6 \times 6 = 36$$

مضرب‌های ۳ عبارت‌اند از ۳ و ۶، لذا داریم:

$$A = \{(3, 6), (6, 3)\} \Rightarrow n(A) = 2$$

$$\Rightarrow P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{2}{36} = \frac{1}{18}$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۳ تا ۲۱)

(نسترن صمدی)

۱۰۱-

$$(x^2 - 1)(x^4 + x^2 + 1) = x^6 - 1$$

اتحاد تفاضل مکعبات دوجمله‌ای

(ریاضی و آمار (۱)، عبارت‌های پی‌ری، صفحه‌های ۱۵ و ۱۶)

(رفیع مشتاق‌نظم)

۱۰۲-

در این شرکت تابع درآمد برابر است با: $R(x) = 80x$ و سود برابر است با:

$$P(x) = R(x) - C(x)$$

$$P(x) = 80x - (6000 + 40x) = 40x - 6000 > 0 \Rightarrow 40x > 6000$$

$$\Rightarrow x > \frac{6000}{40} = 150$$

بنابراین حداقل ۱۵۱ کالا باید بفروشد.

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دو، صفحه‌های ۲۶ تا ۳۰ و ۳۵ تا ۳۷)

(علی شعراپی)

۱۰۳-

از دو تساوی $f(2) = 5$ و $f(-4) = 14$ نتیجه می‌گیریم، تابع از نقاط

$(2, 5)$ و $(-4, 14)$ می‌گذرد.

$$a = \frac{14 - 5}{-4 - 2} = \frac{9}{-6} = \frac{-3}{2}$$

شیب خط را حساب می‌کنیم:

معادله خط را می‌نویسیم:

$$f(x) = \frac{-3}{2}x + b \xrightarrow{(2, 5)} 5 = -3 + b \Rightarrow b = 8$$

پس ضابطه تابع f به صورت $f(x) = \frac{-3}{2}x + 8$ است و داریم:

$$f(k) = -22 \Rightarrow \frac{-3}{2}k + 8 = -22 \Rightarrow \frac{3}{2}k = 30 \Rightarrow k = 30 \times \frac{2}{3} = 20$$

(ریاضی و آمار (۱)، تابع، صفحه‌های ۷۲ تا ۷۸)

(امیر زراتدوز)

۱۰۴-

رأس سهمی روی محور x ها قرار دارد، پس در معادله

$$0 = (m-1)x^2 - 2x + 3 = \Delta$$

$$\Delta = 0 \Rightarrow b^2 - 4ac = 0 \Rightarrow (-2)^2 - 4(m-1)(3) = 0$$

$$\Rightarrow 4 - 12m + 12 = 0 \Rightarrow 12m = 16 \Rightarrow m = \frac{16}{12} = \frac{4}{3}$$

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دو، تابع، صفحه‌های ۳۳ تا ۳۵ و ۷۹ تا ۸۶)

(فسین اسفینی)

-۱۱۳

$$a_f - a_p = -48 \xrightarrow{a_n = a_1 r^{n-1}} a_1 r^3 - a_1 r^5 = -48$$

$$\Rightarrow a_1 r^3 (1 - r^2) = -48$$

$$a_f - a_n = -240 \Rightarrow a_1 r^3 - a_1 r^7 = -240$$

$$\Rightarrow a_1 r^3 (1 - r^4) = -240$$

تساوی‌های فوق را بر هم تقسیم می‌کنیم:

$$\frac{a_1 r^3 (1 - r^4)}{a_1 r^3 (1 - r^2)} = \frac{-240}{-48} = 5 \Rightarrow \frac{1 - r^4}{1 - r^2} = 5$$

$$\Rightarrow \frac{(1 - r^2)(1 + r^2)}{(1 - r^2)} = 5 \Rightarrow 1 + r^2 = 5 \Rightarrow r^2 = 4$$

بنابراین:

$$\frac{a_{n+4}}{a_n} = \frac{a_1 r^{n+3}}{a_1 r^{n-1}} = r^{(n+3)-(n-1)} = r^4 = (r^2)^2 = 4^2 = 16$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای غیرخطی، صفحه‌های ۷۴ تا ۸۵)

(علی هاشمی)

-۱۱۴

$$\begin{cases} a_f = 3 \\ a_p = 9 \end{cases} \Rightarrow d = \frac{9-3}{6-4} = 3$$

$$a_n = a_1 + (n-1)d \Rightarrow 9 = a_1 + 3 \times 5 \Rightarrow a_1 = -6$$

$$a_n = 0 \Rightarrow 0 = -6 + (n-1) \times 3$$

$$\Rightarrow 6 = 3n - 3 \Rightarrow 3n = 9 \Rightarrow n = 3$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای خطی، صفحه‌های ۶۳ تا ۶۸)

(امیر زرانروز)

-۱۱۵

عدد $\sqrt{3}$ گنگ است، پس ارزش گزاره p نادرست است. معادله

$$x^2 + 25 = 0 \text{ ریشه حقیقی ندارد، چون در } x^2 = -25 \text{ نمی‌توان از}$$

-25 جذر گرفت، لذا ارزش گزاره q درست است، در نتیجه:

$$(\sim p \Rightarrow q) : T \Rightarrow T \equiv T$$

$$p \Leftrightarrow q : F \Leftrightarrow T \equiv F$$

(ریاضی و آمار (۲)، آشنایی با منطق و استدلال ریاضی، صفحه‌های ۲ تا ۱۱)

(مهمرب بگیری)

-۱۱۰

$$\text{تعداد کل مهره‌ها} = 5 + 7 = 12$$

$$n(S) = \binom{12}{3} = \frac{12!}{9! \times 3!} = \frac{12 \times 11 \times 10}{3 \times 2 \times 1} = 220$$

ابتدا احتمال متمم پیشامد آن که حداقل یک مهره سیاه باشد را حساب می‌کنیم:

$$n(A') = \binom{5}{3} = \frac{5!}{2! \times 3!} = 10$$

$$\Rightarrow P(A') = \frac{10}{220} = \frac{1}{22}$$

$$\Rightarrow P(A) = 1 - P(A') = 1 - \frac{1}{22} = \frac{21}{22}$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۴ تا ۲۷)

(علی هاشمی)

-۱۱۱

جملات دنباله عبارتند از:

$$\frac{1}{2}, -\frac{2}{3}, \frac{3}{4}, \dots, -\frac{10}{11}$$

جملات فرد مثبت و جملات زوج منفی هستند. بنابراین ۵ جمله منفی وجود دارد و حاصل ضرب آن‌ها عددی منفی است. از طرفی مخارج کسر اول برابر صورت کسر دوم است و به همین ترتیب تا جمله دهم ادامه دارد. بنابراین حاصل ضرب ۱۰ جمله اول دنباله برابر است با:

$$\frac{1}{2} \times \left(-\frac{2}{3}\right) \times \left(\frac{3}{4}\right) \times \dots \times \left(-\frac{10}{11}\right) = -\frac{1}{11}$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای خطی، صفحه‌های ۵۳ تا ۶۰)

(فسین اسفینی)

-۱۱۲

$$\begin{matrix} +d & & +d \\ \hline 24, a_1, \dots, a_n, 124 \end{matrix}$$

$$\text{مسئله فرض } a_n - a_1 = 80 \xrightarrow{a_n = 124 - d, a_1 = 24 + d} (124 - d) - (24 + d) = 80$$

$$\Rightarrow 100 - 2d = 80 \Rightarrow 2d = 20 \Rightarrow d = 10$$

$$\Rightarrow \begin{cases} a_1 = 24 + d = 24 + 10 = 34 \\ a_n = 124 - d = 124 - 10 = 114 \end{cases}$$

برای محاسبه n از فرمول $a_n = a_1 + (n-1)d$ استفاده می‌کنیم:

$$a_n = a_1 + (n-1)d \Rightarrow 114 = 34 + (n-1)(10)$$

$$\Rightarrow 80 = 10(n-1) \Rightarrow n-1 = 8$$

$$\Rightarrow n = 9 \Rightarrow \frac{n}{d} = \frac{9}{10} = 0.9$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای خطی، صفحه‌های ۶۱ تا ۶۷)

(نسترن صمدی)

۱۲۰-

شیب خط معادله درونیابی در ساعت ۵ به صورت زیر محاسبه می‌شود:

$$\frac{10 - (6 + k)}{6 - 4} = \frac{4 - k}{2}$$

با توجه به معادله $y = t + 2k$ شیب خط باید برابر ۱ باشد:

$$\frac{4 - k}{2} = 1 \Rightarrow 4 - k = 2 \Rightarrow k = 2$$

تعداد مراجعه‌کنندگان در ساعت ۴ برابر است با: $6 + k = 6 + 2 = 8$

(ریاضی و آمار (۲)، آمار، صفحه‌های ۶۳ تا ۷۰)

اقتصاد

(سارا شریفی)

۱۲۱-

الف) اگر انسان در رفع نیازهای طبیعی خود، مراتب نیازها را به خوبی طی نکند و در یک مرتبه متوقف بماند به خلق نیازهای کاذب برای خود اقدام می‌کند تا حس کمال‌جویی خود را سیراب کند. پیگیری نیازهای کاذب و یا زیاده‌روی در رفع نیازهای مادی، موجب توقف و یا انحطاط انسان می‌شود.

ب) در سطح جهان نهادهایی نیاز است که با کمک آن‌ها روابط اقتصادی بین کشورها بیشتر رونق بگیرد و حقوق همه طرف‌های درگیر در تجارت جهانی حفظ شود.

ج) پرورش و تکثیر ماهی: احیا

بهره‌برداری از زمین‌های بایر: حیات

نساجی: صنعت

فعالیت‌های مشاوره‌ای: خدمات (محصولات نرم)

د) بررسی قسمت «د» گزینه‌ها:

گزینه «۱»: درست است.

گزینه «۲»: نادرست است. گاهی از متخصصان به عنوان سرمایه‌انسانی یاد می‌شود.

گزینه «۳»: نادرست است. سرمایه‌های اجتماعی (شامل اخلاق، وفای به عهد، صداقت، احترام به قانون و ...) و سرمایه معنوی (مثل دین و اعتقادات) از دیگر انواع سرمایه به‌شمار می‌رود.

گزینه «۴»: درست است.

(اقتصاد، ترکیبی، صفحه‌های ۹، ۲۱، ۲۴، ۲۶ و ۲۷)

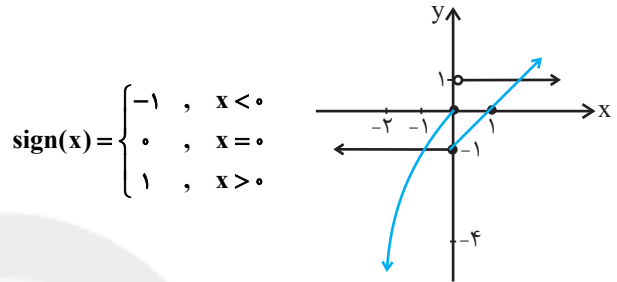
(امیر زائرودز)

۱۱۶-

با رسم هر دو تابع داریم:

$$f(x) = \begin{cases} x-1, & x \geq 0 \\ -x^2, & x < 0 \end{cases} \quad \begin{matrix} x & | & 0 & 1 \\ y & | & -1 & 0 \\ x & | & 0 & -1 & -2 \\ y & | & 0 & -1 & -4 \end{matrix}$$

تذکر: نقطه $(0,0)$ در f تو خالی است.

$$\text{sign}(x) = \begin{cases} -1, & x < 0 \\ 0, & x = 0 \\ 1, & x > 0 \end{cases}$$

تابع‌های f و علامت در دو نقطه برخورد دارند.

تذکر: نقطه $(0,-1)$ در تابع علامت قرار ندارد.

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۲۷ تا ۳۵)

(مهمر بفرایی)

۱۱۷-

$$-2 < -\sqrt{2} < -1 \Rightarrow f(-\sqrt{2}) = [-\sqrt{2}] = -2$$

$$g(-2) = |-2| + 1 = 3 \Rightarrow A = \frac{-2}{3}$$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۳۷ تا ۴۴)

(مهمر بفرایی)

۱۱۸-

$$f_3(x) = (x-2)(x+2) = x^2 - 4$$

$$f_4(x) = x - 2 + x + 2 = 2x$$

$$f_5(x) = x^2 - 4 - 2x = x^2 - 2x - 4$$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۳۵ تا ۵۴)

(نسترن صمدی)

۱۱۹-

خط فقر برحسب میانگین ۱/۵ است، پس میانگین درآمدها ۳ است.

$$3 = \frac{x + 2 + 2/5 + 5 + 2 + 4/5 + 3}{7} \Rightarrow 21 = x + 19 \Rightarrow x = 2$$

(ریاضی و آمار (۲)، آمار، صفحه‌های ۵۶ و ۵۷)

۱۲۲-

(سارا شریفی)

دولار = $6 \times 2,000,000 = 12,000,000$ ارزش مواد غذایی
میلیون دلار = ۱۲

دولار = $205 \times 4,000,000 = 820,000,000$ ارزش ماشین‌آلات
میلیون دلار = ۸۲۰

میلیون دلار = $\frac{1}{3} \times 12 = 4$ ارزش خدمات ارائه شده

میلیون دلار = $12 + 820 + 4 = 836$ تولید ناخالص داخلی

میلیون دلار = $\frac{40}{100} \times 820 = 328$ هزینه استهلاک

میلیون دلار = $836 - 328 = 508$ تولید خالص داخلی

دولار = $127 = \frac{508}{4} = \frac{\text{تولید خالص داخلی}}{\text{جمعیت}}$ تولید خالص داخلی سرانه

(اقتصاد، آشنایی با شاخص‌های اقتصادی، صفحه‌های ۴۲ تا ۴۶)

۱۲۳-

(سارا شریفی)

الف) در حالت رکود اقتصادی، بانک مرکزی با سیاست پولی انبساطی (مانند خرید اوراق مشارکت) می‌تواند برای کوتاه‌مدت مشکل را حل کند. بدیهی است برای حل مشکل در بلندمدت باید سیاست‌های جانب عرضه (مثل بهبود بهره‌وری، افزایش سرمایه‌گذاری و بهبود فضای کسب و کار) را در پیش گرفت.

ب) بررسی قسمت «ب» در گزینه‌ها:

گزینه «۱»: نادرست است. تمامی درآمدهای حاصل از فروش کالا و خدمات شرکت‌های دولتی به استثنای بانک‌ها، بیمه‌های دولتی و برخی سازمان‌های توسعه‌ای به حساب‌های معرفی شده از سوی خزانه‌داری کل کشور واریز می‌شود.

گزینه «۲»: نادرست است. استقراض برای تأمین هزینه‌های جاری، کار معقولی نیست. بهترین راه استقراض، قرض گرفتن از مردم از طریق فروش اوراق مشارکت و بدترین آن، استقراض از بانک مرکزی است.

گزینه «۳»: درست است.

گزینه «۴»: درست است.

ج) پرداخت‌های انتقالی: هزینه‌هایی است که دولت بلاعوض و به صورت هدفمند به منظور تأمین اجتماعی، ایجاد توازن اجتماعی، رفع نابرابری‌ها، حمایت از تولید یا گروه‌های خاص پرداخت می‌کند؛ برای مثال دولت پرداخت‌هایی را برای حمایت از تولیدکننده (یارانه تولید) و یا برای حمایت از نخبگان یا آسیب‌دیدگان ناشی از حوادث طبیعی انجام می‌دهد. پرداخت به روستاییان تحت پوشش طرح شهید رجایی و یارانه‌ای که دولت به منظور ثابت نگاه داشتن قیمت‌ها و عرضه کالاهای اساسی مثل نان، قند، شکر و روغن نباتی به قیمت ارزان می‌پردازد، هم مثال‌های دیگری برای پرداخت‌های انتقالی است.

(اقتصاد، ترکیبی، صفحه‌های ۹۵، ۱۰۱، ۱۰۲، ۱۰۶ و ۱۰۷)

۱۲۴-

(فاطمه قویمیان)

ریال = $550 \times 800,000 = 440,000,000$ درآمد سالیانه

ریال = $850,000 \times 11 \times 12 = 112,200,000$ حقوق سالیانه تمامی کارمندان

ریال = $12,000,000 \times 12 = 144,000,000$ اجاره‌بهای سالیانه کارگاه تولیدی

ریال = $\frac{3}{4} \times 112,200,000 = 84,150,000$ هزینه سالیانه خرید مواد اولیه

هزینه استهلاک سالیانه ماشین‌های تولیدی = $\frac{20}{100} \times 84,150,000$

ریال = ۱۶,۸۳۰,۰۰۰

هزینه‌های مستقیم سالیانه = $112,200,000 + 144,000,000$

ریال = $84,150,000 + 16,830,000 = 357,180,000$

هزینه‌های مستقیم - درآمد = سود حسابداری

$\Rightarrow$ سود حسابداری = $440,000,000 - 357,180,000$

ریال = ۸۲,۸۲۰,۰۰۰

(اقتصاد، تولید، صفحه‌های ۲۸ و ۲۹)

۱۲۵-

(سارا شریفی)

الف) نقاط C و D بر روی منحنی عرضه قرار دارند (زیرا نمودار صعودی است). نقطه C در مقایسه با نقطه D قیمت و مقدار بیش‌تر دارد.

ب) در قیمت ۱۰۰ ریال، تولیدکنندگان ۳۰ واحد از کالا را تولید می‌کنند، اما به دلیل ارزان بودن کالا، تقاضا برای آن ۸۰ واحد است. بنابراین حداکثر درآمد تولیدکنندگان برابر خواهد بود با: ریال $30 \times 100 = 3000$

ج) مقدار تعادلی ۶۰ واحد است. در قیمت ۵۰ ریال، میزان عرضه ۸۰ واحد است، در نتیجه خواهیم داشت: واحد $80 - 60 = 20$

د) در قیمت ۵۰ ریال به دلیل پایین بودن قیمت، هیچ تولیدکننده‌ای حاضر به تولید کالا نخواهد بود، اما مصرف‌کنندگان به میزان ۱۰۰ واحد از کالا تقاضا خواهند داشت. در نتیجه در قیمت ۵۰ ریال بازار با کمبود عرضه یا مازاد تقاضایی معادل ۱۰۰ واحد مواجه است.

(اقتصاد، بازار، صفحه‌های ۳۱ تا ۳۷)

۱۲۶-

(موسا عفتی)

میلیارد ریال = $86 = \frac{1032}{12}$ هزینه استهلاک سالیانه (الف)

میلیارد ریال = $82/56 = 1032 \times \frac{8}{100}$ میزان کاهش بها (ج)

میلیارد ریال = $949/44 = 1032 - 82/56$ قیمت جدید

میلیارد ریال = $79/12 = 949/44$ هزینه استهلاک جدید (ب)

میلیارد ریال = $158/24 = 2 \times 79/12$

(اقتصاد، آشنایی با شاخص‌های اقتصادی، صفحه‌های ۴۳ و ۴۴)

(موسا عفتی)

-۱۳۰

$$\text{ریال } 13,750,000 = \frac{25}{100} \times 55,000,000 = \text{مالیات ماهیانه (الف)}$$

مالیات ماهیانه - درآمد ماهیانه = مانده خالص ماهیانه (ب)

$$\text{ریال } 41,250,000 = 55,000,000 - 13,750,000 = \text{مانده خالص ماهیانه}$$

$$\text{ریال } 495,000,000 = 41,250,000 \times 12 = \text{مانده خالص سالیانه}$$

(اقتصاد، پروریه و امور مالی دولت، صفحه‌های ۱۰۴ و ۱۰۵)

(نسرین پعفری)

-۱۳۱

الف) لیرهای قدیمی ترکیه: وظیفه «وسیله پرداخت در مبادلات» بودن خود را از دست داده است.

ب) در صورتی که پول بتواند حفظ ارزش کند، می‌تواند وسیله مناسبی برای پرداخت‌های آینده نیز باشد، در نتیجه به هنگام تورم پول نمی‌تواند وسیله پرداخت‌های آینده باشد.

پ) نقش اصلی پول در مبادلات، آسان‌سازی مبادله است.

(اقتصاد، پول، صفحه‌های ۵۷ و ۵۸)

(فاطمه فهیمیان)

-۱۳۲

$$\text{الف) سهم دهک ششم} = \frac{1}{5} \times \text{سهم دهک اول}$$

$$\text{درصد } 10 = 2 \times 5 = \text{سهم دهک ششم} \Rightarrow \text{سهم دهک ششم} = \frac{1}{5} \times 2 \Rightarrow 2$$

$$\text{درصد } 16 = \text{سهم دهک سوم} + \text{سهم دهک هفتم}$$

$$\text{درصد } 10 = \text{سهم دهک سوم} - \text{سهم دهک هفتم}$$

$$\text{درصد } 13 = \text{سهم دهک هفتم} \Rightarrow 26 = \text{سهم دهک هفتم} \times 2 \Rightarrow$$

$$\text{درصد } 16 = \text{سهم دهک سوم} + \text{سهم دهک هفتم}$$

$$\text{درصد } 16 = \text{سهم دهک سوم} + 13 \Rightarrow$$

$$\text{درصد } 3 = 16 - 13 = \text{سهم دهک سوم} \Rightarrow$$

ب) (مجموع سهم دهک‌های اول تا نهم) - ۱۰۰ = سهم دهک دهم

$$\text{درصد } 23 = 100 - 77 = 100 - (2+3+5+8+10+13+15+18)$$

$$\frac{\text{سهم دهک دهم}}{\text{سهم دهک اول}} = \frac{23}{2} = \frac{11}{5}$$

ج) ۲۰ درصد کم‌درآمد جامعه یعنی دهک‌های اول و دوم که مجموع سهم آن‌ها از درآمد ملی برابر ۵ درصد (۲ + ۳ = ۵) است. بنابراین:

$$\text{دلار } 3250 = 65,000 \times \frac{5}{100}$$

د) هرچه عدد شاخص توزیع درآمد بیشتر باشد توزیع درآمد نامناسب‌تر است. پس توزیع درآمد در کشور A نامناسب‌تر از توزیع درآمد در کشور B است.

(اقتصاد، فقر و توزیع درآمد، صفحه‌های ۸۶ و ۸۷)

(فاطمه فهیمیان)

-۱۲۷

الف) درآمد سرانه سالیانه و متوسط نرخ مرگ و میر نوزادان در ۴۳ کشور با توسعه انسانی ضعیف به ترتیب کم‌تر از ۱۶۰۰ دلار و ۸۹/۴ نوزاد است و درآمد سرانه سالیانه و متوسط امید به زندگی در آغاز تولد در ۴۹ کشور با توسعه انسانی زیاد به ترتیب از ۴۰,۰۰۰ دلار بالاتر و ۸۰/۵ سال است.

ب) در سال ۲۰۱۵ میلادی تولید ناخالص داخلی سرانه در کشور سوئیس بیش از ۸۰,۶۷۵ دلار و در سودان حدود ۲۲۱ دلار بوده است.

(اقتصاد، رشد توسعه و پیشرفت، صفحه ۸۲)

(موسا عفتی)

-۱۲۸

الف) درآمد ملی دربرگیرنده مجموع درآمدهایی است که در طول سال نصیب ملت می‌شود. این درآمدها عبارت است از: درآمد حقوق‌بگیران (دستمزدها)، درآمد صاحبان سرمایه (قیمت خدمات سرمایه)، درآمد صاحبان املاک و مستغلات (اجاره)، درآمد صاحبان مشاغل آزاد و سودی که نصیب شرکت‌ها و مؤسسه‌ها می‌شود.

$$\text{میلیارد ریال } 4643 = \frac{1}{4} (9987 + 8585) = \text{درآمد صاحبان مشاغل آزاد}$$

$$\text{میلیارد ریال } 6658 = \frac{2}{3} \times (9987) = \text{سود شرکت‌ها و مؤسسه‌ها}$$

$$\text{میلیارد ریال } 1717 = \frac{1}{5} \times (8585) = \text{درآمد حقوق‌بگیران}$$

$$\text{درآمد ملی} = 9987 + 4643 + 6658 + 2224 + 1717 + 8585 = \text{میلیارد ریال } 37,814$$

ب) درآمد سرانه عبارت است از سهم متوسط هر فرد جامعه در میزان تولید یا درآمد آن جامعه

$$\text{ریال } 756,280 = \frac{37,814,000}{50} = \frac{\text{درآمد ملی}}{\text{جمعیت کل}} = \text{درآمد سرانه}$$

(اقتصاد، آشنایی با شاخص‌های اقتصادی، صفحه‌های ۳۴ تا ۳۶)

(نسرین پعفری)

-۱۲۹

= افزایش تولید کل ناشی از افزایش مقدار تولید در سال دوم

میزان تولید در سال پایه - میزان تولید کل به قیمت ثابت در سال دوم

$$\text{میلیارد ریال } 300 = 1000 - 700 = \text{افزایش تولید کل ناشی از افزایش مقدار تولید در سال دوم}$$

= افزایش تولید کل ناشی از افزایش میزان قیمت‌ها در سال سوم

میزان تولید کل به قیمت ثابت در سال سوم - میزان تولید کل به قیمت جاری در سال سوم

$$\text{میلیارد ریال } 70 = 1210 - 1140 = \text{افزایش تولید کل ناشی از افزایش میزان قیمت‌ها در سال سوم}$$

ب) میزان تولید کل در سال چهارم به قیمت جاری = میزان تولید کل در سال چهارم به قیمت ثابت

میزان افزایش تولید کل ناشی از افزایش قیمت‌ها (تورم) -

$$\text{میلیارد ریال } 1800 = 2000 - 200 = \text{میزان تولید کل در سال چهارم به قیمت ثابت}$$

(اقتصاد، آشنایی با شاخص‌های اقتصادی، صفحه‌های ۳۶ و ۳۷)

زبان و ادبیات فارسی (اختصاصی)

(اعظم نوری نیا)

۱۳۶-

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱ «صبا کاشانی» گلشن صبا را به تقلید از بوستان سعدی سرود.
گزینه ۲ «عبارت این گزینه در مورد ایرج میرزا صادق است.
گزینه ۳ «ایده آل نمایشنامه‌ای منظوم است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۱۷، ۱۸ و ۱۳)

(اعظم نوری نیا)

۱۳۷-

عین‌الحیات: علی‌بن‌حسین واعظ کاشفی / لمعات: فخرالدین عراقی /
احسن‌التواریخ: حسن بیگ روملو / جامع‌التواریخ: رشیدالدین فضل‌الله
همدانی

(علوم و فنون ادبی (۲)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۱۵ و ۸۴)

(فرهاد علی‌نژاد)

۱۳۸-

جمال‌زاده را با مجموعه داستان «یکی بود یکی نبود»، آغازگر داستان‌نویسی
نوین فارسی می‌دانند.
«بی‌بال‌پریدن» و «دل‌ویزتر از سبز» به ترتیب، آثار منشور قیصر امین‌پور و
علی مؤذنی هستند. «صدای سبز» و «از آسمان سبز» نیز هر دو منظوم و
به ترتیب اثر موسوی گرمارودی و سلمان هراتی هستند.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۷۴، ۷۷، ۷۸ و ۸۰)

(فرهاد علی‌نژاد)

۱۳۹-

عبید زاکانی در منظومه «موش و گربه» ناهنجاری‌های اجتماعی را به شیوه طنز
و تمثیل بیان کرده است. آثار سایر گزینه‌ها همگی از آثار منشور عبید است.

(علوم و فنون ادبی (۲)، تاریخ ادبیات، صفحه ۱۷)

(عارف‌سادات طباطبایی‌نژاد)

۱۴۰-

در بیت گزینه ۴ «توصیف معشوق زمینی، از ویژگی‌های سبک خراسانی
است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱ «کاربرد ردیف فعلی دشوار
گزینه ۲ «گسترش عرفان و تصوف
گزینه ۳ «انتقاد اجتماعی

(علوم و فنون ادبی (۱)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۳۸، ۳۹، ۵۹ و ۶۰)

(موسا عفتی)

۱۳۳-

سطح قیمت‌های قبلی - سطح قیمت‌های جدید = نرخ تورم
سطح قیمت‌های قبلی

$$B \text{ نرخ تورم کالای } = \frac{468,000 - 390,000}{390,000} = \frac{20}{100} = 20\% \text{ درصد}$$

A = 17% درصد تورم کالای C و = 19% درصد تورم کالای A

$$A \text{ نرخ تورم کالای } = \frac{19}{100} = \frac{32,130 - x}{x}$$

$$= 19x = 3,213,000 - 100x$$

$$\Rightarrow 119x = 3,213,000 \Rightarrow x = 27,000$$

$$C \text{ نرخ تورم کالای } = \frac{17}{100} = \frac{y - 30,500}{30,500} \Rightarrow 518,500 = 100y - 3,050,000$$

$$3,568,500 = 100y \Rightarrow y = 35,685$$

(اقتصاد، پول، صفحه‌های ۵۹ و ۶۰)

(نسرین بیغری)

۱۳۴-

الف) استفاده ترکیه از موقعیت جغرافیایی خود «خلق مزیت اقتصادی
جدید» است که با ایجاد خط لوله‌های انتقال گاز و نفت از همسایگان خود
به اروپا سود می‌برد.

ب) کشور A در تولید گندم و برنج مزیت مطلق ندارد اما در کشور خود در
تولید برنج مزیت نسبی دارد. بنابراین باید در تولید برنج متمرکز شود و
گندم مورد نیاز خود را از کشور B وارد کند.

پ) بازسازی خرابی‌های جنگ: دهه دوم (دوران سازندگی)

افزایش تولید و درآمد سرانه: پس از پایان جنگ
و اگذاری کارخانه‌ها به بخش خصوصی: دهه سوم

ت) تأمین اجتماعی: اصل ۲۹

حقوق اقتصادی شهروندان: اصل‌های ۴۶، ۴۷ و ۴۹

(اقتصاد، ترکیبی، صفحه‌های ۱۱۴، ۱۱۵، ۱۱۸، ۱۲۹، ۱۳۱، ۱۳۶ و ۱۳۷)

(نسرین بیغری)

۱۳۵-

الف) زمانی که پول فلزی رایج بود، پشتوانه پول همان طلا و نقره موجود در
خود پول بود و صاحب سکه برای خریدهای کوچک، مقداری از سکه را
بریده و خرج می‌کرد و بقیه را پس‌انداز می‌کرد. چون ارزش سکه به طلای
موجود در خود سکه بستگی داشت. (پشتوانه)

ب) با افزایش کالاها در جامعه، میزان مبادلات نیز افزایش یافت و نیاز به
پول (طلا و نقره) بیشتر بود ولی معادن طلا و نقره در کشورها محدود بود.

پ) بانک‌ها با ایجاد چک توانستند از میزان پول نقد در گردش بکاهند.

(اقتصاد، پول، صفحه‌های ۵۴، ۵۶ و ۵۷)

۱۴۱-

(عارف سادات طباطبایی نژاد)

بررسی مفاهیم ابیات:

الف: معشوق زمینی

ب: غم‌گرایی

ج: توجه به دنیای بیرون

(علوم و فنون ادبی (۲)، سبک‌شناسی و مفهوم، صفحه‌های ۳۷ و ۳۸)

۱۴۲-

(فرهاد علی نژاد)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: ویژگی زبانی سبک خراسانی

گزینه ۲: ویژگی فکری سبک خراسانی

گزینه ۴: «کاهش سادگی و روانی کلام» ویژگی زبانی سبک عراقی و «قافیه و ردیف ساده» از ویژگی‌های ادبی سبک خراسانی است.

(علوم و فنون ادبی (۱)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۴۸، ۴۹، ۵۹ و ۶۰)

۱۴۳-

(مسنن فدایی - شیراز)

وجه شبه تشبیه‌های سایر ابیات:

گزینه ۱: خون‌ریز

گزینه ۲: عظیم افتاده است (سنگین شده است)

گزینه ۳: آغوش گشودن

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، صفحه ۲۸)

۱۴۴-

(مسنن فدایی - شیراز)

گزینه ۱: «آتش» استعاره از عشق / «سینه» مجاز از دل / «جانسوز» کنایه از دردناک و کشنده (گزینه ۲ فاقد کنایه است)

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، ترکیبی)

۱۴۵-

(ممد میرثی)

بیت «ب»: مجاز: «قافیه» مجاز از شعر است.

بیت «ج»: جناس: «وفا» و «جفا»

بیت «الف»: تشبیه: شب اندیشه

بیت «د»: تضاد: «بگشود» و «بست»

(علوم و فنون ادبی (۳)، بیان و بریع، ترکیبی)

۱۴۶-

(سید علیرضا امیری)

لف و نشر: بیت «ب»: «دشت» لفظ اول، «گردون پر ستاره» نشر اول، «باغ» لفظ دوم و «دریای پر شرار» نشر دوم / موازنه: بیت «الف»: تقابل سجع‌های متوازن در دو مصراع سبب ایجاد موازنه شده است. / استعاره: بیت «د»: شمع نهادن عقل در شبستان ضلال استعاره و تشخیص است. / ایهام تناسب: بیت «ج»: «صورت» به معنی «ظاهر، شکل و صفت» بوده اما در معنای «چهره و سیما» با کلمات «زبان» و «دیده» تناسب دارد.

(علوم و فنون ادبی (۳)، بیان و بریع، ترکیبی)

۱۴۷-

(ممد میرثی)

استعاره: به «سرو» حالات انسانی همچون «سخن گفتن» و «ناراحتی و غم» نسبت داده شده است، بنابراین استعاره و تشخیص دارد. / ایهام تناسب: دوش: ۱- دیشب ۲- کتف، که در این معنا با «دل» و «پا» تناسب دارد.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۲: «اغراق: بزرگ‌نمایی در زیبایی و تأثیرگذاری چشمان معشوق / فاقد جناس

گزینه ۳: «لف و نشر: رفته: لفظ ۱، آینده: لفظ ۲، ماضی: نشر ۱، مستقبل: نشر ۲ / فاقد تشبیه

گزینه ۴: «فاقد حسن تعلیل / تناقض: شادکامی کسی که در غم معشوق است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، بیان و بریع، ترکیبی)

۱۴۸-

(ممد میرثی)

مراعات نظیر: ماه و پروین / فاقد لفظ و نشر

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۲: «مجاز: «فردا» مجاز از روز قیامت / تشبیه: شاعر معشوق خود را در زیبایی به حورالعین بهشتی تشبیه و از آن هم برتر می‌داند.

گزینه ۳: «تلمیح: اشاره به داستان حضرت نوح (ع) / اسلوب معادله: دو مصراع مصداقی برای یکدیگر بوده و بین آنها تساوی برقرار است.

گزینه ۴: «ایهام: چشم بدوزی: ۱- نگاه خیره ۲- مورد اصابت قرار دادن چشم با تیر / کنایه: چشم دوختن

(علوم و فنون ادبی (۳)، بیان و بریع، ترکیبی)

۱۴۹-

(سید علیرضا امیری)

جناس همسان: «برآمد» اول: بالا آمد و طلوع کرد، «برآمد» دوم: ظاهر شد

تشخیص: سیمای شب

جناس ناهمسان: «سیما» و «سیماب»

بیت فاقد «تشبیه» و «اغراق» است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، بیان و بریع، ترکیبی)

۱۵۰-

(ممد میرثی)

«دست می‌کشد» ایهام دارد: ۱- دست از کار می‌کشد و توقف می‌کند ۲- دست خود را بر تصویر کشیده و آن را لمس می‌کند. هم‌چنین در این بیت «می‌کشد» در مصراع اول در معنای «باده پیمودن» با واژه «مست» ایهام تناسب می‌سازد. در بیت دوم، «شاید» ایهام دارد: ۱- احتمال دارد ۲- شایسته است. (واژه‌های «شمه» و «بو» هم ایهام دارند)

(علوم و فنون ادبی (۳)، بیان و بریع، ترکیبی)

(ممدیر مدرثی)

۱۵۵-

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: تغییر کمیت مصوت کوتاه در هجای هشتم هر دو مصراع

گزینه «۲»: حذف همزه در «نگشته است»

گزینه «۴»: تغییر مصوت بلند به کوتاه در هجای چهارم مصراع دوم / تغییر

مصوت کوتاه به بلند در هجای پنجم مصراع دوم

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، ترکیبی)

(سید علیرضا احمدی)

۱۵۶-

وزن این بیت «مفاعله فاعله فاعله فاعله» است.

ای	دِ	مَ	یا	دی	بو	نَ
-	U	U	-	U	-	U
نی	آ	می	ئی	تی	س	نی
-	UU	-	U	-	U	-
مُس	نَ	ئی	ای	ضی	ما	نَ
-	U	U	-	U	-	U
چیت	تْ	ل	حا	ت	بَ	تق
-	U	U	-	U	-	U

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۲۳ و ۲۴)

(ممدیر مدرثی)

۱۵۷-

وزن بیت صورت سؤال و سایر ابیات، «مستفعلن مفاعله مستفعلن فعل»

(مفعول فاعله مفاعله فاعله) است. وزن بیت این گزینه «مفتعلن فاعله

مفتعلن فع» می‌باشد.

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۲۴ و ۲۵)

(ممدیر مدرثی)

۱۵۸-

وزن بیت یک بار به صورت نظم همسان (مستفعلن مستفعلن مستفعلن

مستف) و یک بار به صورت نظم ناهمسان (مفعول مفاعله مفاعله

فعولن) قابل برش هجایی است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «مستفعلن مفاعله مستفعلن فعل» (مفعول فاعله مفاعله

فاعله) = نظم ناهمسان

گزینه «۲»: «مستفعلن فعولن مستفعلن فعولن» (مفعول فاعله فاعله

فاعله) = نظم همسان

گزینه «۴»: «مفاعله فاعله فاعله فاعله» = نظم ناهمسان

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه ۲۶)

(عارفه سادات طباطبایی نژاد)

۱۵۱-

«جان» و «میهمان» کلمات قافیه و «ان» حروف اصلی قافیه و مطابق قاعده

(۲) هستند. قافیه در سایر گزینه‌ها مطابق قاعده (۱) است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: «عصاش» و «شمشیرهاش»: حرف الحاقی: ش، حرف اصلی: ا

گزینه «۳»: «بگویی» و «اوی»: حرف الحاقی: ی، حرف اصلی: و

گزینه «۴»: «ناوستا» و «روستا»: حرف اصلی: ا

(علوم و فنون ادبی (۱)، موسیقی شعر، صفحه ۸۱)

(سعید معفری)

۱۵۲-

ردیف: است / قافیه: «سَخا» و «اَزدها»

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: ماست و کیست ردیف نمی‌شوند. (ما است، کیست)

گزینه «۲»: ردیف: ندارد / قافیه: ۱: دم (نفس)؛ دم (بدم) / قافیه: ۲: منصور؛

صور

گزینه «۳»: ردیف: ندارد / قافیه: توست؛ رست

(علوم و فنون ادبی (۱)، موسیقی شعر، صفحه ۸۰)

(عارفه سادات طباطبایی نژاد)

۱۵۳-

در بیت این گزینه قافیه خطی (هَر / اَ حر) وجود دارد.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: روان و روان چون از لحاظ معنایی متفاوت هستند، می‌توانند

قافیه بسازند.

گزینه «۳»: حروف قافیه (ر - د) و (ر - د) به دلیل وجود حرف الحاقی

صحيح هستند.

گزینه «۴»: حرف مشترک: آ

(علوم و فنون ادبی (۱)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۸۱ و ۸۲)

(عارفه سادات طباطبایی نژاد)

۱۵۴-

تقطیع مصراع نخست بدین صورت است: - UU - - U - - - -

بنابراین در رکن نخست «آمدن فاعله فاعله» وجود دارد، رکن

پایانی دارای ابدال است و حذف همزه در «شد آلوده» (ش / دا / لو / د) دیده

می‌شود.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: آمدن فاعله فاعله به جای فاعله فاعله و ابدال ندارد. «خنک آن» حذف

همزه دارد.

گزینه «۳»: ابدال ندارد. «شکر از» حذف همزه است: - UU - - UU - -

گزینه «۴»: حذف همزه و ابدال ندارد: - UU - - UU - -

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، ترکیبی)

۱۶۵- (کاتلم کاطمی)
مفهوم مشترک ابیات مرتبط: افراد بی بهره از عشق احوال عاشق دلسوخته را درک نمی کنند.
مفهوم بیت گزینه «۳»: نکوهش بی بهره بودن از عشق و تأکید بر ضرورت عشق ورزی

(علوم و فنون ادبی (۳)، مفهوم، صفحه ۶۲)

زبان عربی (اختصاصی)

۱۶۶- (مرتضی کاطم شیروزی)
«لا تتوکلوا إلا علی الله»: (اسلوب حصر) جز بر خدا توکل نکنید، تنها (فقط) بر خدا توکل کنید / «لاتقنطوا من رحمته»: از رحمت او ناامید نشوید (رد) گزینه «۴»: کلمه «تنها» اضافی است / «اعلموا أن الله وحده قادر»: بدانید که خدا به تنهایی قادر است (رد گزینه «۳»؛ کلمه «فقط» اضافی است) / «حل العقدة من أمورکم»: گشودن گره از کارهایتان (رد سایر گزینه‌ها)
(عربی (۲) و (۳)، ترجمه، ترکیبی)

۱۶۷- (حسین رضایی)
«قد تمرّ»: گاهی گذر می کند (رد گزینه ۲) / «أمام الإنسان»: از مقابل انسان (رد گزینه ۱) / «ذکریات الشّباب»: خاطرات جوانی / «یشعر بالتّدم من أخطائه»: از خطاهایش احساس پشیمانی می کند (رد سایر گزینه‌ها) / «لآته»: زیرا / «ما كان له عقل»: عقلی نداشته است (رد سایر گزینه‌ها) / «كعقل هذا اليوم»: مانند عقل امروز (رد گزینه ۴)
(عربی (۲)، ترجمه، ترکیبی)

۱۶۸- (ولی بربری - ابهر)
«هل كنت تعلم»: آیا می دانستی (رد گزینه ۴) / «أنهم كانوا یصیدون الحوت»: که آن‌ها نهنگ را شکار می کردند (رد گزینه‌های ۳ و ۴) / «لیستخرجوا زیوتاً»: تا روغن‌هایی استخراج کنند (رد سایر گزینه‌ها) / «من کبده»: از کبدش / «لصناعة موادّ التّجميل»: برای ساختن مواد آرایشی
(عربی (۳)، ترجمه، ترکیبی)

۱۶۹- (مهری نیک‌زاد)
«یعبینی»: از ... خوشم می آید، مرا به شگفت می آورد (رد گزینه ۳) / «یفرح»: خوشحال شوند (رد گزینه‌های ۳ و ۴) / «جميع الفقراء»: همه فقیران (رد گزینه‌های ۱ و ۴)
«وقتی» و «واقعاً» در ترجمه گزینه «۱» اضافی است.
(عربی (۲)، ترجمه، صفحه ۶۹)

۱۵۹- (ممیر مهرئی)
وزن ابیات «ب» و «د»: فعلات فاعلاتن / فعلات فاعلاتن (وزن از اوزان همسان دولختی است) / وزن بیت «الف»: فعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلاتن (دوری نیست)، وزن بیت «ج»: مفاعلن فعلاتن مفاعلن فعلاتن (دوری است) (علوم و فنون ادبی (۲)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۸۸ تا ۹۲)

۱۶۰- (ممیر مهرئی)
وزن صحیح سایر مصراع‌ها:
گزینه «۱»: فعولن فعولن فعولن فعولن
گزینه «۲»: فعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن
گزینه «۳»: مستفعل فاعلات فعلن (مفعول مفاعلن فعولن)
(علوم و فنون ادبی (۳) و (۲)، موسیقی شعر، ترکیبی)

۱۶۱- (عارفه سادات طباطبایی نژاد)
ملک: سرزمین و حکومت
عقده: گره
صنم: بت
(علوم و فنون ادبی (۲)، واژگان، ترکیبی)

۱۶۲- (ممن اصغری)
مفهوم مشترک ابیات مرتبط: شکایت شاعر از روزهای جدایی و این که پس از تحمل رنج‌های فراوان به وصال معشوق نرسیده است.
مفهوم بیت گزینه «۱»: شاعر دل خود را به پرنده‌ای تشبیه کرده که گرفتار عشق معشوق شده است و ادعا می کند هیچ کس این گونه گرفتار عشق او نشده است.
(علوم و فنون ادبی (۱)، مفهوم، صفحه ۶۱)

۱۶۳- (ممن اصغری)
مفهوم مشترک ابیات مرتبط: شکایت شاعر از سپید شدن موی سر در دوران پیری و غم و اندوه حاصل از آن
مفهوم بیت گزینه «۲»: در زمان پیری به این دلیل هدف سرزنش مردم قرار گرفت که عقل و خردم از من دور شده است. (زایل شدن عقل در زمان پیری)
(علوم و فنون ادبی (۲)، مفهوم، صفحه ۵۳)

۱۶۴- (عارفه سادات طباطبایی نژاد)
مفهوم بیت سؤال این است که با وجود شنیده نشدن نصیحت، پند بده. بیت گزینه «۳» بر این مفهوم تأکید دارد که اگر کسی پندت را گوش نمی کند او را پند نده.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: انسان آرام پند می پذیرد.
گزینه «۲»: نصیحت در من اثر نمی کند.
گزینه «۴»: نصیحت بی غرض اثرگذار و تلخ است.
(علوم و فنون ادبی (۱)، مفهوم، صفحه ۳۴)

۱۷۵- (مهوری نیک‌زاد)

«مُعَلَّمُونَ» جمع مذکر سالم است و در آخر آن همیشه علامت فتحه می‌آید. فعل «تُدْرَسُ» مضارع معلوم از باب «تفعیل» است و باید به صورت «تُدْرَسُ» بیاید.

(عربی (۱)، ضبط حرکات ترکیبی)

۱۷۶- (نویر امسالی)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «اسم الحروف المُشَبَّهة بالفعل» نادرست است. «عَلِمَ» اسم لا نفی جنس است.

گزینه «۲»: «معرب، مضاف‌الیه» نادرست است. ضمیر «نا» از اسم‌های مبنی است و نقش مجرور به حرف جر را دارد.

گزینه «۳»: «جمع تکسیر (مفرد: عالم)» نادرست است. «عَلَامَ» بر وزن «فَعَال»، اسم مبالغه و مذکر است.

(عربی (۳)، تحلیل صرفی و محل اعرابی، ترکیبی)

۱۷۷- (سیر ممبرعلی مرتضوی)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۲»: «مَفْعَل، مبنی» نادرست است. «منازل» جمع مکسر «مَنْزِل» بر وزن «مَفْعِل» است، هم‌چنین جزء هیچ‌کدام از دسته‌های اسم مبنی نیست.

گزینه «۳»: «جمع سالم للمؤنث» نادرست است. «الأموات» جمع مکسر «میت» است.

گزینه «۴»: «نَقْل» فعل ماضی مجهول از صیغه مفرد مذکر غایب است.

(عربی (۳)، تحلیل صرفی و محل اعرابی، صفحه ۳۵)

۱۷۸- (نویر امسالی)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «من باب إفعال، متعد» نادرست است. این فعل از باب انفعال و لازم است.

گزینه «۲»: «اسم فاعل، فعله المضارع ... و نائب فاعل» نادرست است. «المختبر» اسم فاعل نیست، هم‌چنین از فعل مضارع «يختبر» گرفته شده است. «المختبر» از نظر اعراب، فاعل و مرفوع است.

گزینه «۳»: «مجهول، نائب فاعله ...» نادرست است. فعل داده شده معلوم است و فاعل دارد، نه نائب فاعل.

(عربی (۳)، تحلیل صرفی و محل اعرابی، صفحه ۲۰)

۱۷۰- (سیر ممبرعلی مرتضوی)

«لا شيء أنفع من الكتب»: (لا نفی جنس) هیچ چیزی سودمندتر از کتاب‌ها نیست (رد گزینه‌های ۳ و ۴) / «لَتَنقُذَنَا مِنَ الْجَهْلِ»: برای اینکه ما را از جهل نجات دهد (رد گزینه‌های ۱ و ۴) / «تزيد معرفتنا»: شناختمان را افزایش دهد (رد گزینه ۱) / «طوبى لمن يختار»: خوشا به حال کسی که انتخاب می‌کند (رد گزینه ۴) / «أفضلها»: بهترینش را (رد گزینه ۳) / «للقراءة»: برای خواندن

(عربی (۳)، ترجمه، ترکیبی)

۱۷۱- (سیر ممبرعلی مرتضوی)

فعل امر «تذكّر» باید به صورت «به یاد داشته باش» ترجمه شود، هم‌چنین «بسیار» معادلی در عبارت عربی ندارد.

(عربی (۲) و (۳)، ترجمه، ترکیبی)

۱۷۲- (ولی بره‌ی - ابهر)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «کان أجاز» به صورت ماضی بعید، یعنی «اشاره کرده بود»، ترجمه می‌شود.

گزینه «۲»: «أحد» مستثنی‌منه است که در جمله ذکر شده است، پس جمله نباید به صورت اسلوب حصر ترجمه شود. هم‌چنین «المباريات» جمع است. ترجمه صحیح عبارت: «کسی جز فاطمه پرچم کشورمان را در این مسابقات بالا نبرده است!»

گزینه «۳»: افعال بعد از «لو»، از نظر زمان نادرست ترجمه شده‌اند. ترجمه صحیح عبارت: «اگر این پلیس‌ها نبودند، قطعاً ازدحام در خیابان‌ها شدید می‌شد!»

(عربی (۲) و (۳)، ترجمه، ترکیبی)

۱۷۳- (نویر امسالی)

«آیا ندانسته‌ای»: أ لم تعلم، أ لم تعلمی / «انسان بسیار دروغگو»: الكذّاب (رد گزینه‌های ۱ و ۴) / «نمی‌تواند»: لا يستطيع (رد گزینه‌های ۱ و ۴) / «دروغ خود»: كذبه (رد گزینه‌های ۲ و ۴) / «پنهان کند»: أن يخفي (رد گزینه ۱) / «یا»: أو (رد گزینه ۲) / «انکارش نماید»: ينكره

(عربی (۲)، ترجمه، صفحه ۶۳)

۱۷۴- (سیر ممبرعلی مرتضوی)

در گزینه «۱»، عبارت (بخشنده‌ترین مردم کسی است که از قدرت ببخشد!) تناسب مفهومی بیشتری با عبارت داده شده در صورت سؤال دارد.

(عربی (۲)، مفهوم، صفحه ۹۳)

۱۷۹-

(سیر ممدعلی مرتضوی)

تشریح گزینه‌ها:

گزینه «۱»: الاغ حیوانی است که برای حمل و سواری استفاده می‌شود! (درست)

گزینه «۲»: خودخواه: کسی است که برای دیگران به جز خیر نمی‌خواهد! (نادرست)

گزینه «۳»: ترازو: وسیله‌ای است که اشیاء برای دانستن مقدار سنگینی‌شان، با آن وزن می‌شوند! (درست)

گزینه «۴»: خوارشده: کسی است که دیگران او را حقیر ساخته‌اند یا رفتارش او را خوار کرده است! (درست)

(عربی (۲)، مفهوم، ترکیبی)

۱۸۰-

(رضا معصومی)

«لا تفرغ» به معنی «خالی نمی‌شود» فعلی لازم است، نه متعدی.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «حیثیت» به معنای «سرگردان کرد» فعلی متعدی است.

گزینه «۳»: «شاهدت» به معنای «مشاهده کردی» فعلی متعدی و «حدث» به معنای «اتفاق افتاد، روی داد» فعلی لازم است.

گزینه «۴»: «یُفَرِّقُ» به معنای «پراکنده می‌کند» فعلی متعدی است.

(عربی (۱)، قواعد فعل، صفحه ۲۹)

۱۸۱-

(سیر ممدعلی مرتضوی)

«المحاکم» جمع «المحکمة» و اسم مکان است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «مصائب» جمع «مصیبة» است و اسم مکان نیست.

گزینه «۲»: «مغرب» در این جا دلالت بر زمان دارد، نه مکان.

گزینه «۴»: «موعد» در این جا دلالت بر زمان دارد، نه مکان.

(عربی (۲)، قواعد اسم، صفحه ۹)

۱۸۲-

(مرتضی کاظم شیروزی)

در گزینه «۴»، «لن تذهبوا» فعل آینده منفی است ولی «قبل یومین» قید زمانی گذشته است و از نظر معنی با فعل آینده منفی سازگار نیست.

ترجمه عبارت: «با وجود ویروس کرونا به مدرسه نخواهید رفت مگر دو روز قبل!»

(عربی (۲)، قواعد فعل، صفحه ۵۱)

۱۸۳-

(سیر ممدعلی مرتضوی)

صورت سؤال، خبری را می‌خواهد که مورد تأکید قرار گرفته باشد. در گزینه «۴»، «إهتَمُوا» خبر است که برای آن، مفعول مطلق تأکیدی آمده و آن را تأکید کرده است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «یرفع» خبر است که تأکیدی بر روی آن نیست.

گزینه «۲»: «دقت کنید «إِنَّ» کلّ جمله را تأکید می‌کند و تأکید آن روی یک جزء جمله (مثلاً خبر) نیست.

گزینه «۳»: «یحتیون» خبر است که تأکیدی بر روی آن نیست. دقت کنید «صادقاً» صفت برای «حیّاً» است، بنابراین «حیّاً» مفعول مطلق نوعی (بیانی) است که کارکرد آن، بیان نوع فعل است، نه تأکید.

(عربی (۳)، مفعول مطلق، صفحه‌های ۵۹ تا ۶۲)

۱۸۴-

(اسماعیل یونس پور)

«لا»ی نفی جنس بر سر یک اسم نکره می‌آید. در گزینه «۲»، «طاقة» اسم نکره است که قبل از آن «لا»ی نفی جنس آمده است.

در سایر گزینه‌ها «لا» بر سر «تحزن»، «تطعموا»، «تأکلون» و «تسبوا» آمده است که همگی آن‌ها فعل هستند.

(عربی (۳)، انواع جملات، صفحه ۹)

۱۸۵-

(مهمرب صادق مفسنی)

صورت سؤال، جمله‌ای را می‌خواهد که در آن اسلوب حصر به کار رفته باشد، زیرا در ترجمه اسلوب حصر می‌توانیم از الفاظی مانند «فقط، تنها» استفاده کنیم. در گزینه «۱» اسلوب حصر وجود دارد و جمله قبل از «إلّا» مستثنی منه ندارد.

در سایر گزینه‌ها در جمله قبل از «إلّا» مستثنی منه دیده می‌شود و اسلوب حصر وجود ندارد.

(عربی (۳)، استثناء، صفحه‌های ۴۳ تا ۴۵)

تاریخ

۱۸۶-

(آزاده میرزایی)

از روزگار باستانی ایران به ویژه دوره هخامنشیان و ساسانیان سنگ‌نوشته‌هایی باقی مانده است که نشان از توجه ایرانیان به ثبت و ضبط وقایع تاریخی دارد.

(تاریخ (۱)، تاریخ‌شناسی، صفحه ۳)

۱۸۷-

(آزاده میرزایی)

پس از مرگ شی‌هوانگ‌تی، چین دچار آشوب و جنگ داخلی شد و اندکی بعد سلسله هان روی کار آمد.

(تاریخ (۱)، جهان در عصر باستان، صفحه ۴۸)

۱۹۵- (میلاد هوشیار)
 شاه تهماسب صفوی توانست با اتخاذ تدابیر و سیاست‌های مناسب داخلی و خارجی، پایه‌های حکومت صفوی را تثبیت و تحکیم کند.

(تاریخ (۲)، ایران از ورود اسلام تا پایان صفویه، صفحه ۱۳۹)

۱۹۶- (علی‌محمد کریمی)
 انورسادات، رئیس‌جمهور مصر، نخستین رئیس یک کشور عربی و مسلمان بود که با وساطت آمریکا با اسرائیل صلح کرد و پیمان صلح کم‌دیوید را امضا نمود.

(تاریخ (۳)، تاریخ جهان در قرون هجری و معاصر، صفحه ۱۱۱)

۱۹۷- (علی‌محمد کریمی)
 حکومت استالین در عرصه خارجی به دنبال گسترش مرزها و تسلط بر برخی کشورها و سرزمین‌های اروپای شرقی بود. با وجود بی‌اعتمادی و دشمنی‌ای که میان شوروی و آلمان وجود داشت، دو کشور با یکدیگر پیمان عدم تجاوز امضا کردند.

(تاریخ (۳)، تاریخ جهان در قرون هجری و معاصر، صفحه ۹۹)

۱۹۸- (علی‌محمد کریمی)
 انگلستان با تحمیل قرارداد پاریس به حکومت قاجار، افغانستان و هرات را از ایران جدا کرد و سپس با قرارداد گلداسمیت، مناطقی از سیستان و بلوچستان را نیز از ایران جدا و ضمیمه خاک هندوستان کرد.

(تاریخ (۳)، تاریخ ایران در قرون هجری و معاصر، صفحه ۴۴)

۱۹۹- (علی‌محمد کریمی)
 پس از سرکوبی شورش شیخ خزعل و بعضی شورش‌های پراکنده دیگر و با توجه به امنیتی که رضاخان به وجود آورده بود، محبوبیت او افزایش یافت؛ در همین حال در اثر تبلیغات طرفداران رضاخان بدبینی مردم نسبت به احمدشاه و گرایش به رضاخان نیز بیشتر شد.

(تاریخ (۳)، تاریخ ایران در قرون هجری و معاصر، صفحه ۹۲)

۲۰۰- (علی‌محمد کریمی)
 میرزا فتحعلی خان آخوندزاده، یکی از متفکران دوره قاجار با اینکه مورخ نبود، تاریخ‌نویسی سنتی را به شیوه علمی نقد کرد، وی در رساله ایراد، شیوه تاریخ‌نویسی رضاقلی خان هدایت را به دلیل استفاده او از شعر در بیان رویدادها و به کار بردن الفاظ مصنوع ادبی مورد انتقاد قرار داد.

(تاریخ (۳)، تاریخ نگاری، صفحه ۵)

۱۸۸- (آزاده میرزایی)
 در زمان محمدشاه قاجار یک افسر انگلیسی به نام سر هنری راولینسون موفق به خواندن خط میخی شد و سنگ‌نوشته داریوش هخامنشی را در بیستون ترجمه کرد. با خوانده شدن خط میخی، علاقه اروپاییان به فعالیت‌های باستان‌شناسی در ایران بیشتر شد و دولت فرانسه اجازه حفاری و سپس امتیاز انحصاری کاوش‌های باستانی را در سرتاسر ایران به دست آورد.

(تاریخ (۱)، جهان در عصر باستان، صفحه ۶۴)

۱۸۹- (آزاده میرزایی)
 در زمان قباد یکم، حکومت ساسانی با جنبشی اجتماعی و اقتصادی به رهبری مزدک مواجه شد.

(تاریخ (۱)، ایران در عصر باستان، صفحه ۹۵)

۱۹۰- (آزاده میرزایی)
 هنر مجسمه‌سازی در دوره اشکانیان، متأثر از هنر یونانی رونق گرفت و مجسمه‌سازان آثار متعددی پدید آوردند.

(تاریخ (۱)، ایران در عصر باستان، صفحه ۱۳۸)

۱۹۱- (آزاده میرزایی)
 کتاب تاریخ روضةالصفاء تألیف محمدبن خاوندشاه از جمله نمونه‌های تاریخ‌نویسی به شیوه عمومی است.

(تاریخ (۲)، تاریخ‌شناسی، صفحه‌های ۵ و ۶)

۱۹۲- (آزاده میرزایی)
 حدود دو سال پس از پیمان صلح حدیبیه، قریش این پیمان را نقض کرد. از این رو پیامبر به سرعت سپاهی را برای فتح مکه بسیج کرد.

(تاریخ (۲)، ظهور اسلام، حرکتی تازه در تاریخ بشر، صفحه ۳۹)

۱۹۳- (آزاده میرزایی)
 علت نادرستی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: جنبش‌های سیاسی، اجتماعی و مذهبی نه فرهنگی و اقتصادی

گزینه «۳»: پیامد اقتصادی است.

گزینه «۴»: پیامد مذهبی است.

(تاریخ (۲)، ایران از ورود اسلام تا پایان صفویه، صفحه ۹۴)

۱۹۴- (آزاده میرزایی)
 کریستف کلمب ایتالیایی پادشاه و ملکه اسپانیا را تشویق کرد که از برنامه سفر دریایی او برای رسیدن به هند با عبور از اقیانوس اطلس پشتیبانی کنند.

(تاریخ (۲)، اروپا در قرون وسطا و عصر هجری، صفحه‌های ۱۸۲ و ۱۸۳)

جغرافیا

۲۰۱-

(فاطمه سقایی)

قلهٔ دماوند و قله‌هایی چون علم‌کوه، تخت سلیمان و توچال در رشته‌کوه البرز قرار دارند.

کوهستان‌های تالش با جهت شمالی‌جنوبی، منطقهٔ آذربایجان را از کناره‌های دریای خزر جدا کرده است.

(جغرافیای ایران، جغرافیای طبیعی ایران، صفحه ۲۴)

۲۰۲-

(مهمعلی قطیعی باگی)

تودهٔ هوای مرطوب موسمی، در فصل گرم به ایران نفوذ می‌کند و موجب باران‌های سیلابی می‌شود. تودهٔ هوای گرم و خشک نیز در فصل تابستان به ایران نفوذ می‌کند و باعث افزایش شدید دما می‌شود.

سایر توده‌های هوا (سرد و خشک سبیری، مرطوب غربی و سودانی) در دورهٔ سرد وارد ایران می‌شوند و بارندگی به همراه دارند.

(جغرافیای ایران، جغرافیای طبیعی ایران، صفحه ۳۹)

۲۰۳-

(فاطمه سقایی)

برای اندازه‌گیری رشد طبیعی جمعیت، میزان مرگ‌ومیر و مرگ‌ومیر را در یک سال مشخص از هم کم و بر تعداد کل جمعیت تقسیم و سپس آن را به درصد بیان می‌کنند.

$$\text{میزان مرگ‌ومیر} - \frac{\text{میزان موالید}}{\text{کل جمعیت}} = \text{رشد طبیعی جمعیت} \times 100$$

$$\text{رشد طبیعی کشور} = 1 \times 100 = \frac{1/300/000 - 490/000}{75/000/000}$$

(جغرافیای ایران، جغرافیای انسانی ایران، صفحه ۶۳)

۲۰۴-

(فاطمه سقایی)

شهر تهران دارای نقش سیاسی - اداری و همین‌طور نقش دانشگاهی است. شهرهای اصفهان و اراک به دلیل وجود کارخانه‌های مهم و متعدد، نقش صنعتی دارد. شهر انزلی هم یک شهر با نقش بندری است.

(جغرافیای ایران، جغرافیای انسانی ایران، صفحه ۸۴)

۲۰۵-

(آزاده میرزایی)

انسان‌ها در محیط‌های طبیعی تغییراتی را به وجود می‌آورند. آن‌ها برای زندگی و بهره‌برداری از محیط طبیعی از شیوه‌ها و ابزارهای متفاوتی استفاده می‌کنند و در نتیجه، نواحی مختلفی را پدید می‌آورند یا نواحی را تغییر می‌دهند؛ مانند بازارهای شناور بانکوک.

(جغرافیا (۲)، نامه پیوست ۵، صفحه ۱۱)

۲۰۶-

(فاطمه سقایی)

بارندگی جبهه‌ای و سیکلونی بیشتر در محل جبهه‌ها به وجود می‌آید، جایی که توده‌های هوا با یکدیگر برخورد می‌کنند. در همهٔ انواع بارندگی‌ها، اگر عامل صعود هوای مرطوب شکل نگیرد، بارندگی ایجاد نمی‌شود.

(جغرافیا (۲)، نواحی طبیعی، صفحه ۲۷)

۲۰۷-

(فاطمه سقایی)

گیاهان با عمل نورساخت (فتوسنتز) ترکیبات آلی تولید می‌کنند. زیست‌بوم‌ها از نظر میزان تولید ترکیبات آلی و تودهٔ زیستی که از آن حاصل می‌شود، تفاوت دارند. انرژی روزانهٔ دریافتی از خورشید در مناطق معتدله حدود ۴۰۰ کالری و در مناطق استوایی ۸۰۰ کالری در سانتی‌متر مربع است.

(جغرافیا (۲)، نواحی طبیعی، صفحه‌های ۵۶ و ۵۷)

۲۰۸-

(آزاده میرزایی)

دام‌پروری ← فعالیت اقتصادی نوع اول (کشاورزی)

امور آموزشی ← فعالیت اقتصادی نوع سوم (خدمات)

(جغرافیا (۲)، نواحی طبیعی، صفحه ۸۴)

۲۰۹-

(آزاده میرزایی)

در رودهای قابل کشتی‌رانی، تالوگ بهترین خط مرزی است؛ چون هر دو کشور حق (امکان) کشتی‌رانی در دو طرف آن را دارند.

(جغرافیا (۲)، نواحی طبیعی، صفحه ۱۳۰)

۲۱۰-

(فاطمه سقایی)

موقعیت جغرافیایی (ریاضی و نسبی) عبارت است از چگونگی قرارگرفتن یک مکان در سطح کرهٔ زمین. موقعیت جغرافیایی تأثیر بسزایی در افزایش یا کاهش قدرت یک کشور دارد؛ برای مثال، قرارگرفتن یک کشور در بین همسایگان قدرتمند یا ضعیف، در سیاست خارجی آن کشور تأثیرگذار است.

(جغرافیا (۲)، نواحی سیاسی، صفحه ۱۴۹)

۲۱۱-

(فاطمه سقایی)

در این شکل که یک نمونهٔ رتبه‌بندی با سلسله‌مراتب را در سکونتگاه‌ها نشان می‌دهد، با حرکت به سوی بالای هرم، جمعیت سکونتگاه‌ها بیشتر می‌شود و خدماتی هم که ارائه می‌دهند، بیشتر و متنوع‌تر می‌شود.

(جغرافیا (۳)، جغرافیای سکونتگاه‌ها، صفحه ۷)

۲۱۲-

(فاطمه سقایی)

$$\text{سرانه عبارت است از نسبت مساحت هر کاربری به جمعیت} = \frac{\text{مساحت (مترمربع)}}{\text{جمعیت (نفر)}} = \frac{۱۷۰/۰۰۰}{۱۵/۰۰۰} = ۱۱/۳$$

سرانه عبارت است از نسبت مساحت هر کاربری به جمعیت.

(جغرافیا (۳)، جغرافیای سکونتگاه‌ها، صفحه ۲۹)

۲۱۳-

(فاطمه سقایی)

حمل و نقل ریلی از نظر هزینه احداث پایانه (ترمینال) متوسط ارزیابی می‌شود. به طور کلی جابه‌جایی با قطار امنیت زیادی دارد. مصرف سوخت در این نوع حمل و نقل یک‌هفتم حمل و نقل جاده‌ای است.

(جغرافیا (۳)، جغرافیای حمل و نقل، صفحه ۴۸)

۲۱۴-

(فاطمه سقایی)

شبکه عبارت است از تعدادی مکان‌های جغرافیایی که به صورت یک سامانه به وسیله مسیرهایی به یکدیگر پیوند داده شده‌اند.

(جغرافیا (۳)، جغرافیای حمل و نقل، صفحه ۶۰)

۲۱۵-

(آرزو میرزایی)

با توجه به حرکت زمین از غرب به شرق، مناطق مختلف کره زمین واقع بر نصف‌النهارها پی‌درپی در مقابل خورشید قرار می‌گیرند. شهرهایی که در شرق تهران قرار دارند اذان ظهرشان زودتر و شهرهایی که در غرب تهران هستند اذان ظهرشان دیرتر از تهران است.

(جغرافیا (۳)، جغرافیای حمل و نقل، صفحه‌های ۷۳ و ۷۴)

علوم اجتماعی

۲۱۶-

(آرزو میرزایی)

عدالت و امنیت و آزادی، پیامد کنش اجتماعی هستند. خردترین پدیده اجتماعی، کنش اجتماعی است. هرگاه آگاهی و اراده آدمی ناظر به دیگران باشد، کنش اجتماعی شکل می‌گیرد.

(جامعه‌شناسی (۱)، جهان اجتماعی، صفحه‌های ۹، ۱۱ و ۱۲)

۲۱۷-

(میناسارات تاپیک)

رفتار شتابزده انسان، باعث آلودگی طبیعت و محیط زیست می‌شود. پس‌انداز کردن، پدیده‌ای خرد و عینی و کنش اجتماعی است. احداث قنات، پدیده‌ای اجتماعی و از اقدامات خاص برای مقابله با خشکسالی است.

(جامعه‌شناسی (۱)، جهان اجتماعی، صفحه‌های ۱۹، ۲۰، ۲۴ و ۲۵)

۲۱۸-

(آرزو میرزایی)

علت فرو ریختن جهان اجتماعی ← حذف بخش‌هایی که تأثیرات همه‌جانبه و فراگیر دارند. (لایه‌های عمیق جهان اجتماعی)

علت پیدایش جهان‌های اجتماعی مختلف ← تنوع معرفت، اراده، اختیار و آگاهی انسان‌ها

علت شکل‌گیری تفاوت‌های درون یک جهان اجتماعی ← تفاوت‌هایی که به حوزه نمادها و هنجارها (لایه‌های سطحی) بازمی‌گردد.

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۲۷، ۳۳ و ۳۴)

۲۱۹-

(نصیبه کلانتری)

- ارزش‌ها و هنجارهایی که مردم به آن عمل می‌کنند، در قلمرو واقعی جهان اجتماعی قرار می‌گیرند.

- هر بخش از جهان اجتماعی که به لحاظ علمی قابل دفاع نباشد، باطل است.

- ترشح بیش از حد غده تیروئید، باعث عصبانیت در فرد می‌شود. این موضوع بیان‌گر تأثیر بدن و طبیعت بر ویژگی‌های نفسانی است.

- بسیاری از ویژگی‌های هویتی مانند صفات روانی و اخلاقی را خودمان شکل می‌دهیم که این موضوع، مربوط به هویت اکتسابی است.

(جامعه‌شناسی (۱)، جهان اجتماعی، صفحه‌های ۴۸، ۵۰، ۵۸ و ۶۰)

۲۲۰-

(نصیبه کلانتری)

جهان متجدد فقط علمی را که با روش‌های تجربی به دست می‌آیند، علم می‌داند و علمی را که از روش‌های فراتجربی (عقلانی و وحیانی) استفاده می‌کنند، علم نمی‌شناسد. با افول این دسته از علوم، امکان ارزیابی ارزش‌ها و آرمان‌های بشری که پدیده‌های فراتجربی‌اند و با علوم تجربی قابل مطالعه نیستند، از دست می‌رود و داوری درباره این امور، به تمایلات افراد و گروه‌های متفرق سپرده می‌شود. از این روند، به زوال معنا و عقلانیت ذاتی، یاد می‌شود.

توحید و یکتاپرستی و خلافت و کرامت انسان، از عناصر محوری جهان اسلام (ارزش‌های جهان اسلام) است.

ارزش‌های کلان، آرمان‌ها و اعتقادات، عامل تفاوت‌های میان جهان‌های اجتماعی مختلف است.

(جامعه‌شناسی (۱)، جهان اجتماعی، صفحه‌های ۳۱، ۳۴ و ۴۵)

۲۲۱-

(مهمرب ابراهیم مازنی)

تشریح عبارات نادرست:

- اگر فرهنگی، فاقد سطح اول عقلانیت باشد، توانایی دفاع از هویت خود را نخواهد داشت.

- فرهنگ‌های جبرگرا و غیرمسئول، قدرت مقاومت را از آدمیان می‌گیرند و آن‌ها را به موجوداتی منفعل تبدیل می‌کنند.

- فارابی جامعه‌ای را که عقاید و ارزش‌های آن حق باشد، اما هنجارها و رفتارهای آن موافق و همسو با حق نباشد، مدینه فاسقه می‌نامد.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه‌های ۱۲، ۱۳، ۱۵ و ۱۶)

۲۲۲-

(مبنا سارات تایک)

- آشکار نشدن ظرفیت‌های فرهنگ اسلامی و ارزش‌های اجتماعی آن، پیامد غلبه قدرت‌هایی مانند سلجوقیان، عثمانیان و ... که در چارچوب عادات تاریخی و فرهنگ قومی قبیله‌ای رفتار می‌کردند، بود.
- پیوند قدرت سیاسی جوامع اسلامی با قدرت استعمارگران، پیامد سازش حاکمان کشورهای اسلامی با دولت‌های غربی است.
- قرار گرفتن امت اسلامی در مرحله نوینی از گسترش فرهنگ جهانی اسلام، پیامد بازگشت به سوی هویت الهی (بیداری اسلامی) است.

(پامعه شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه‌های ۲۹، ۳۱ و ۳۲)

۲۲۳-

(معمرا ابراهیم مازنی)

روشنگری در سده‌های نوزدهم و بیستم، بیشتر حس‌گرایانه بود. وقتی روشنگری به شناخت حسی و تجربی محدود شود، نوعی علم تجربی سکولار پدید می‌آورد.
در دوره رنسانس، فرهنگ غرب برای بسط و گسترش ابعاد دنیوی خود، به سوی حذف پوشش دینی گام برداشت و به تفسیر غیرتوحیدی فرهنگ یونان و روم باستان بازگشت.
موفقیت‌های انقلاب اسلامی ایران و پیامدهای جهانی‌اش، باطل بودن نظریه فوکویاما را نشان داد.

در نیمه دوم قرن بیستم، با روشن شدن این که علم تجربی دارای مبانی غیرتجربی است، علم مدرن زیر سؤال رفت.

(پامعه شناسی (۲)، ترکیبی، صفحه‌های ۴۳، ۵۰، ۹۷ و ۱۳۱)

۲۲۴-

(مبنا سارات تایک)

نظام اجتماعی مورد نظر مارکس از فردگرایی لیبرالیستی و اقتصاد سرمایه‌داری عبور می‌کرد، مالکیت خصوصی را از بین می‌برد و صورتی سوسیالیستی و کمونیستی پیدا می‌کرد.

(پامعه شناسی (۲)، پالش‌های جهانی، صفحه‌های ۷۷ و ۷۸)

۲۲۵-

(معمرا ابراهیم مازنی)

در استعمار نو، کشورهای استعمارگر از مجریان بومی و داخلی کشورهای مستعمره برای رسیدن به اهداف استعماری خود استفاده می‌کنند.
در استعمار نو، کشور استعمارگر با اتکا به قدرت اقتصادی خود، به استفاده از نهادها و سازمان‌های اقتصادی و سیاسی بین‌المللی و از طریق دولت‌های دست‌نشانده (روش)، کنترل بازار و سیاست کشورهای دیگر را در اختیار می‌گیرد. (هدف)

مفاهیمی چون تهاجم فرهنگی، شیخون فرهنگی و ناتوی فرهنگی به استعمار فرانو مرتبط است.
استعمار، مهم‌ترین عامل ادغام جوامع غیرغربی در نظام جهانی جدید بود.

(پامعه شناسی (۲)، ترکیبی، صفحه‌های ۲۴، ۲۵ و ۵۹)

۲۲۶-

(مبنا سارات تایک)

- منورالفکران غرب‌گرا و نخستین بیدارگران اسلامی، هر دو خواستار اصلاح رفتار دولت‌های اسلامی بودند.
- پیامد حکومت منورالفکران غرب‌گرا استبداد استعماری بود.
- رهبران دینی بعد از شکست در مشروطه، از موضع فعالیت رقابت‌آمیز به موضع مقاومت منفی بازگشتند.

(پامعه شناسی (۲)، بیداری اسلامی و جهان پریر، صفحه‌های ۱۰۷، ۱۰۸، ۱۱۰ و ۱۱۷)

۲۲۷-

(نصیبه کلانتری)

جریان‌ها	عملکرد یا پیامد
تحقق بیداری اسلامی	سازمان‌یابی جوامع اسلامی بر مدار فقاقت و عدالت
جنبش‌های آزادی‌بخش قرن بیستم	تقلیدی بدلی از انقلاب‌های مدرن
کشورهای اسلامی زیر نفوذ بلوک شرق	تشکیل جبهه پایداری و مقاومت در برابر اسرائیل

الف) اگر بیداری اسلامی در جوامع اسلامی تحقق پیدا کند، این جوامع به سوی نظامی حرکت خواهند کرد که فارغ از قدرت‌های قومی و قبیله‌ای براساس فقاقت و عدالت سازمان می‌یابند.

ب) انقلاب‌های آزادی‌بخش قرن بیستم، تقلیدهای بدلی از انقلاب‌های مدرن بودند.

ج) کشورهای اسلامی زیر نفوذ بلوک شرق، جبهه پایداری و مقاومت در برابر اسرائیل را تشکیل دادند.

(پامعه شناسی (۲)، بیداری اسلامی و جهان پریر، صفحه‌های ۱۲۴، ۱۲۵ و ۱۲۷)

۲۲۸-

(معمرا ابراهیم مازنی)

در دیدگاه مستشرقان، هویت فرهنگی جوامع اسلامی، سکولار و دنیوی است و به ابعاد تاریخی و جغرافیایی آن محدود می‌شود.
میرزای نائینی از نخستین اندیشمندانی است که درباره لزوم قانون اساسی در دولت اسلامی سخن گفته است.
از نظر علامه طباطبایی، عقل عملی به انسان در انجام عملش یاری می‌رساند.
نظریه تجدد اسلامی، نظریه کنش دینی و نظریه مقاومت، از مهم‌ترین نوآوری‌های طه عبدالرحمن است.

(پامعه شناسی (۱)، هویت، صفحه ۹۶)

(پامعه شناسی (۳)، افق علوم اجتماعی در جهان اسلام، صفحه‌های ۱۰۹، ۱۱۱ و ۱۱۳)

۲۲۹-

(ارغوان عبدالملکی)

گاهی تعارض فرهنگی یا همان شیوه زندگی ناسازگار با عقاید و ارزش‌های یک جهان اجتماعی تداوم می‌یابد و جهان اجتماعی نمی‌تواند کنش‌های اجتماعی را براساس فرهنگ خود سامان دهد. این وضعیت می‌تواند به تزلزل فرهنگی منجر شود. تزلزل فرهنگی هنگامی رخ می‌دهد که عقاید، آرمان‌ها و ارزش‌هایی که هویت فرهنگی جهان اجتماعی را می‌سازند، مورد تردید قرار گیرند و ثبات و استقرار خود را در زندگی مردم از دست بدهند. به عبارت دیگر، ناسازگاری اغلب از سطح رفتارها و هنجارها آغاز می‌شود و به سطوح عمیق‌تر یعنی عقاید و ارزش‌ها می‌رسد.

تزلزل فرهنگی می‌تواند به بحران هویت منجر شود. بحران هویت فرهنگی در جایی به وجود می‌آید که جهان اجتماعی، توان حفظ و دفاع از عقاید و ارزش‌های اجتماعی خود را نداشته باشد.

علوم اجتماعی با شناخت پدیده‌های اجتماعی، به انسان‌ها امکان می‌دهند که آثار و پیامدهای پدیده‌های اجتماعی را پیش‌بینی کنند. البته به سبب آگاهانه و ارادی بودن کنش‌ها و سایر پدیده‌های اجتماعی و تنوع آن‌ها، پیش‌بینی در علوم اجتماعی پیچیده‌تر از علوم طبیعی است.

علوم اجتماعی، زمینه فهم متقابل انسان‌ها و جوامع مختلف از یکدیگر را فراهم می‌سازند و از این طریق، به افزایش همدلی و همراهی انسان‌ها کمک می‌کنند. علوم اجتماعی، ظرفیت داوری درباره ارزش‌ها و هنجارهای اجتماعی و نقد و اصلاح آن‌ها را دارند. علوم اجتماعی با داوری درباره پدیده‌های اجتماعی و انتقاد از آن‌ها، فرصت موضع‌گیری اجتماعی مناسب و صحیح را برای دانشمندان فراهم می‌آورند. علوم اجتماعی ظرفیت داوری درباره علوم طبیعی و فناوری حاصل از آن را نیز دارند. علوم اجتماعی، درباره فرصت‌ها و محدودیت‌های فناوری به انسان‌ها آگاهی می‌دهند و به آن‌ها کمک می‌کنند که از طبیعت و علوم طبیعی به شیوه صحیح استفاده کنند.

تشریح گزینه‌ها:

گزینه ۱: نادرست - درست

گزینه ۲: درست - درست

گزینه ۳: درست - درست

گزینه ۴: نادرست - نادرست

(پایه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه ۸۳؛ پایه‌شناسی (۳)، علوم اجتماعی، صفحه ۱۳)

۲۳۰-

(طاهره کریمی سلیمی)

اگر جهان اجتماعی فرهنگ خود را فراموش کند، دچار ازخودبیگانگی تاریخی می‌شود. جوامع خودباخته‌ای که در مواجهه با فرهنگ دیگر، هویت خود را از یاد می‌برند، به این معنای ازخودبیگانگی گرفتار می‌شوند.

تشریح گزینه‌های نادرست:

گزینه ۱: ابتدا چالش‌های اقتصادی، سیاسی و نظامی رخ می‌دهند و سپس چالش‌های معرفتی، معنوی، اخلاقی و عاطفی ظاهر می‌شوند.

گزینه ۳: چالش‌های جهانی به تدریج و یکی پس از دیگری آشکار می‌شوند و چالش‌های پیشین علی‌رغم بروز چالش‌های جدید همچنان باقی می‌مانند. برای مثال اگر چه چالش فقر و غنا در قرن هجدهم بروز کرد اما همچنان پا برجاست.

گزینه ۴: سکولاریسم به ترتیب در حوزه‌های هنر، اقتصاد، سیاست و علم ظاهر گردید اما فرهنگ عمومی جامعه غربی، آن هم در محدوده زندگی خصوصی همچنان دینی باقی ماند.

(پایه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه ۹۱)

پایه‌شناسی (۲)، چالش‌های جهانی، صفحه‌های ۹۶ و ۹۸)

۲۳۱-

(آزیتا بیدری)

وبر، تفهم را مقدمه روش علمی تجربی می‌دانست.

آزمایش در جامعه‌شناسی دامنه کاربرد بسیار محدودی دارد.

رویکرد تفسیری در تقابل با رویکرد تبیینی بر این باور بود که برای فهم معنا باید از ظاهر پدیده‌ها عبور کرد و به معنای نهفته در آن راه یافت.

(پایه‌شناسی (۳)، معنای زندگی، صفحه‌های ۴۹ و ۵۰)

۲۳۲-

(ارغوان عبدالملکی)

سلطه هژمونیک، نمونه به‌کارگیری قدرت نرم است و از شیوه‌ها و ابزارهای فرهنگی مانند هنر و رسانه، برای مهندسی رضایت عمومی و توجیه برتری جویی خود استفاده می‌کند.

در تقسیم‌بندی ارسطو از نظام‌های سیاسی، حکومت اقلیت بر اساس خواست و میل حاکم، «لیگارشی» و حکومت اکثریت بر اساس فضیلت، «جمهوری» نام دارد.

در یک جهان سکولار، هویت دینی و معنوی افراد نمی‌تواند بروز و ظهور اجتماعی داشته باشد. در این جهان، فعالیت‌هایی که هویت دینی افراد را آشکار کند، منع می‌شوند.

(پایه‌شناسی (۱)، جوان اجتماعی، صفحه ۷۷؛ پایه‌شناسی (۳)، قدرت اجتماعی،

صفحه‌های ۵۹، ۶۰ و ۶۲)

۲۳۳-

(طاهره کریمی سلیمی)

- جامعه‌شناسی انتقادی بر ضرورت انتقاد علمی از ساختارهای سرکوبگر، تأکید می‌کند تا از سلطه چنین ساختارهایی بر انسان‌ها پیشگیری کنند و زمینه شکل‌گیری ساختارهای اجتماعی انسانی‌تر را فراهم آورند.

- با ارزش جهان‌شمول عدالت و قسط، می‌توان مانع قطبی شدن جهان و بهره‌کشی ظالمانه برخی از برخی دیگر و در نتیجه مانع پایداری شدن حقوق انسان‌ها شد.

- برخی فرهنگ‌ها رویکرد جبرگرا و غیرمسئول دارند. فرهنگ جبرگرا منکر نقش انسان‌ها در تعیین سرنوشتشان می‌باشند.

- طرفداران مدل کمونیستی (رویکرد دوم)، عدالت اقتصادی را مهم می‌دانند و معتقدند که با توزیع برابر ثروت، عدالت برقرار خواهد شد.

(پایه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه ۱۵؛ پایه‌شناسی (۳)، نابرابری اجتماعی،

صفحه‌های ۷۳ و ۷۷)

۲۳۴-

(نصیب کلانتری)

در دوره پسامدرن، هویت از منظر گروه‌های اجتماعی مختلف و توسط آن‌ها تعریف می‌شود.

تأکید بر هویت تاریخی و جغرافیایی دولت‌ها در جهان مدرن که مشخصه آن ملی‌گرایی بود، منجر به ظهور ناسیونالیسم گردید.

مدل رایج سیاست‌گذاری هویتی در دوران مدرن است.

(پایه‌شناسی (۳)، سیاست هویت، صفحه‌های ۸۳ تا ۸۶)

۲۳۵-

(آزیتا بیرقی)

اردو ← پدیده اجتماعی
عشایر ← هویت انتسابی، اجتماعی و ثابت (مکان تولد)
خونگرم ← جهان ذهنی (فردی)، خلقیات انسان
آداب و رسوم ← جهان فرهنگی
تمایل داشتن به خوردن چای ← معنای نهفته در کنش (استکان را وارونه قرار ندادن)

(بامعه‌شناسی (۱)، ترکیبی صفحه‌های ۱۱، ۱۲ و ۵۸؛ بامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ جوانی، صفحه‌های ۴ و ۵؛ بامعه‌شناسی (۳)، معنای زنگی، صفحه‌های ۳۷ و ۳۸)

فلسفه و منطق

۲۳۶-

(فرهاد قاسمی نژاد)

شکلی که دارای سه ضلع است، یک تعریف است و چون موضوع ندارد نمی‌تواند یک تصدیق باشد.

(منطق، منطق ترازوی انریشه، صفحه‌های ۷ تا ۹)

۲۳۷-

(نیما پوهاری)

جزئی و کلی بودن مفهوم مربوط به تعداد مواردی است که در ذهن می‌توانیم برای آن مفهوم فرض کنیم و نه تعداد مصادیق آن در خارج و واقعیت.

بررسی دلایل نادرستی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: از اوصاف مفاهیم کلی است. برخی مفاهیم کلی یک مصداق بیشتر در خارج ندارند اما ذهن می‌تواند در ایشان مصادیق دیگری هم فرض کند. مانند خدا.

گزینه «۲»: ممکن است مفهوم جزئی مصداقی در خارج نداشته باشد. مثل رستم شاهنامه.

گزینه «۳»: با توجه به توضیحات گزینه «۱» این وصف هم مفاهیم جزئی و هم مفاهیم کلی را در برمی‌گیرد.

(منطق، مفهوم و مصداق، صفحه‌های ۲۲ و ۲۳)

۲۳۸-

(فاطمه سارارت شریف‌زاده)

نسبت‌ها به ترتیب: عموم و خصوص من وجه، تباین و عموم و خصوص مطلق

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: مطلق - مطلق - مطلق

گزینه «۳»: مطلق - تباین - من وجه

گزینه «۴»: من وجه - تباین - من وجه

(منطق، مفهوم و مصداق، صفحه‌های ۲۴ و ۲۵)

۲۳۹-

(فرهاد قاسمی نژاد)

اگر در تعریف غیر ایرانی بگوئیم غیر آسیایی، تعریف جامع نیست ولی مانع است.

(منطق، انواع و شرایط تعریف، صفحه‌های ۳۷ و ۳۸)

۲۴۰-

(مجید پیرهسینلو)

می‌نکردی او دعا بر اصفیا: او برای اصفیا (برگزیدگان) دعا نمی‌کرد. چون در منطق تنها افعال ربطی (است، بود، شد، گشت و گردید) به‌عنوان رابطه در نظر گرفته می‌شوند؛ قضیه را به نحوی باید تبدیل کنیم که دارای این افعال شود. در نتیجه می‌شود: او دعاکننده بر اصفیا نبود. بنابراین محمول قضیه، «دعاکننده بر اصفیا» است.

هست اندر غم تو دلشده دانشمندی: دانشمندی در غم تو (به خاطر غم عشق تو) دلشده (عاشق) است. بنابراین موضوع قضیه، «دانشمندی» است.

(منطق، قضیه عملی، صفحه‌های ۶۰ و ۶۱)

۲۴۱-

(فرهاد قاسمی نژاد)

در عکس مستوی اگر اصل قضیه سالبه کلی و کاذب باشد، عکس آن هم سالبه کلی و کاذب خواهد بود.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: در عکس مستوی می‌توان از یک قضیه موجبه جزئی صادق به موجبه جزئی صادق دست یافت.

گزینه «۲»: در تداخل می‌توان از کذب جزئی به کذب کلی دست یافت.

گزینه «۳»: در عکس مستوی می‌توان از سالبه کلی صادق به سالبه کلی صادق دست یافت و در تضاد از قضیه کلی صادق به کلی کاذب رسید.

(منطق، اکلام قضایا، صفحه‌های ۶۷ تا ۷۲)

۲۴۲-

(فرهاد قاسمی نژاد)

در شکل دوم قیاس اقترانی اگر حدوسط در هر دو مقدمه علامت مثبت داشته باشد یعنی هر دو مقدمه سالبه هستند، زیرا حد وسط در هر دو مقدمه در جایگاه محمول است و مثبت بودن علامت محمول به معنای آمدن فعل سلبی در انتهای قضیه است. می‌دانیم اگر هر دو مقدمه سالبه باشند، قیاس نامعتبر خواهد بود.

(منطق، قیاس اقترانی، صفحه‌های ۷۷، ۸۰ و ۸۱)

۲۴۳-

(فاطمه سارارت شریف‌زاده)

قیاس در گزینه «۳»، هر سه شرط اعتبار قیاس را دارد.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه‌های «۱» و «۲»: حدوسط در هر دو مقدمه علامت منفی دارد و شرط دوم را ندارند.

گزینه «۴»: محمول نتیجه (مسیحی) علامت مثبت دارد اما در مقدمه دوم منفی است و شرط سوم را ندارد.

(منطق، قیاس اقترانی، صفحه‌های ۸۰ و ۸۱)

۲۴۴-

(مبیر پیرسینلو)

قضیه «مثلث یا متساوی الاضلاع است یا قائم الزاویه» منفصل غیرقابل جمع در صدق (مانعه الجمع) است. زیرا هم‌زمان هر دو طرف قضیه نمی‌توانند با هم صادق باشند ولی می‌شود هیچ‌کدام صادق نباشند.

قضیه «حمید یا در آب است یا غرق نمی‌شود» منفصل غیرقابل جمع در کذب (مانعه الرفع یا مانعه الخلو) است. زیرا هم‌زمان هر دو طرف قضیه نمی‌توانند با هم کاذب باشند (هم حمید در آب نباشد و هم غرق شود) ولی هر دو می‌توانند صادق باشند: حمید در آب باشد و غرق هم نشود (شنا کند).

قضیه «این پراید یا سبز است یا سبز نیست» منفصل حقیقی است. زیرا هم‌زمان نه هر دو طرف قضیه با هم می‌توانند صادق باشند (هم سبز باشد و هم سبز نباشد) و نه هر دو با هم می‌توانند کاذب باشند (نه سبز باشد و نه غیر سبز).

(منطق، قضیه شرطی و قیاس استثنایی، صفحه ۹۱)

۲۴۵-

(مبیر پیرسینلو)

در صورتی که بدون ذکر دلایل معتبر از احساسات افراد سوءاستفاده شود، آن را «مغالطه توسل به احساسات» می‌نامند. در اینجا هم دلیل منطقی در دفاع از وزیر ذکر نشده است و تنها حس دلسوزی دیگران برای همدلی با وزیر، تحریک شده است.

(منطق، سنسنگری در تفکر، صفحه‌های ۱۱۰ و ۱۱۱)

۲۴۶-

(نیما بواهری)

پارمنیدس قائل به وجود حرکت و سیوروت نبود. او شناخت حسی را به دلیل خطاهایی که گاه در حواس رخ می‌دهد، معتبر نمی‌دانست. از نظر پارمنیدس هستی و وجود حقیقی ثابت دارد، نه در حال حرکت و شدن. وجود نمی‌تواند از نیستی به وجود آید و اگر از وجود به وجود آید در این صورت قبلاً هست.

(فلسفه یازدهم، ترکیبی، صفحه‌های ۱۹، ۲۱ و ۵۳)

۲۴۷-

(نیما بواهری)

سقراط گفت: «اما این افتراء که من منکر خدا باشم، وارد نیست. از تو می‌پرسم: آیا ممکن است که کسی صفات و امور مربوط به انسان را بپذیرد، اما منکر وجود انسان باشد؟ آیا کسی پیدا می‌شود که علم و قدرت و عدالت فوق بشری را قبول داشته باشد ولی وجود خداوند را منکر شود؟»

پس علت مقدم بر وجود معلول هست و نتایج و معلول‌هایی ایجاد می‌کند (رد گزینه‌های ۱ و ۲/ تأیید گزینه ۳) و ما پیش از اینکه به لوازم امری اعتقاد و باور پیدا کنیم باید به خود آن امر اعتقاد یابیم (رد گزینه ۴). پس با مشاهده اعتقاد به لوازم یک امر می‌توان به وجود اعتقاد به خود آن پی برد.

(فلسفه یازدهم، زندگی بر اساس اندیشه، صفحه ۳۵)

۲۴۸-

(فاطمه سادات شریف‌زاده)

- عقل با کمک حواس و تحلیل عقلانی می‌تواند به بسیاری از اسرار و رموز طبیعت پی ببرد که این نوع شناخت را شناخت تجربی می‌گوییم.

- شناخت اختیار و اراده یک امر درونی است و رابطه میان اراده انسان و افعال او از راه درون‌نگری حاصل می‌شود.

- شناخت حسی، توانایی ما در شناخت تفاوت‌ها و تمایزهای اشیاء است.

(فلسفه یازدهم، ابزارهای شناخت، صفحه‌های ۴۶ تا ۴۸)

۲۴۹-

(فاطمه سادات شریف‌زاده)

رد گزینه‌های «۱» و «۲»: معرفت فلسفی متکی بر استدلال عقلی است و بدون آن فلسفه اساساً وجود ندارد، یعنی نمی‌توان صرفاً با اتکا بر تجربه یا شهود قلبی یا وحی به معرفت فلسفی رسید.

رد گزینه «۳»: عموم فیلسوفان جهان اسلام معرفت شهودی و وحیانی را قبول دارند و ملاصدرا معرفت فلسفی را متکی بر معرفت شهودی و وحیانی نمی‌داند بلکه بحث‌های فلسفی خود را روی پیوند میان عقل و شهود و وحی می‌گذارد.

(فلسفه یازدهم، نگاهی به تاریخچه معرفت، صفحه ۵۶)

۲۵۰-

(فاطمه سادات شریف‌زاده)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: هر فرد متناسب با ویژگی‌های خود درباره امور به شناخت می‌رسد که با شناخت فرد دیگر متفاوت باشد.

گزینه «۳»: بر اساس این دیدگاه ممکن نیست بتوان به نظر واحدی رسید و هر کس به شناختی می‌رسد که با فردی دیگر متفاوت است.

گزینه «۴»: فرد نسبی‌گرا حداکثر می‌تواند بگوید من در این وضعیت، فکر می‌کنم فلز بر اثر حرارت منبسط می‌شود.

(فلسفه یازدهم، نگاهی به تاریخچه معرفت، صفحه ۵۸)

۲۵۱-

(مبیر پیرسینلو)

ابن سینا همچون عارفان برای روح جایگاهی بسیار رفیع در نظام خلقت قائل شد.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: ابن سینا معتقد است که وقتی بدن دوره جنینی را در رحم مادر گذراند و به مرحله‌ای رسید که صاحب همه اندام‌های انسانی شد، خداوند روح انسانی را به آن عطا می‌کند. پس پیش از تولد این اتفاق می‌افتد نه حین تولد.

گزینه «۲»: این روح، جنبه غیرمادی دارد و از جنس موجودات مجرد و غیرمادی است.

گزینه «۳»: نظر ارسطو درباره حقیقت انسان را پسندید و کوشید این دیدگاه را عمیق‌تر بیان کند و ابعاد دیگر آن را روشن نماید.

(فلسفه یازدهم، هستی انسان، صفحه‌های ۶۵ و ۶۶)

تشریح گزینه‌ها:

گزینه «۱»: درست - نادرست

گزینه «۲»: نادرست - درست

گزینه «۳»: نادرست - نادرست

گزینه «۴»: درست - درست

(فلسفه دوازدهم، کراچی تصویر از یوان، ص ۲۵)

۲۵۷-

(فرهاد قاسمی نژاد)

از نظر دکارت این تصور را خداوند به صورت فطری در او ایجاد و خلق کرده است.

(فلسفه دوازدهم، فراه در فلسفه (۱)، ص ۳۵)

۲۵۸-

(مجید پیرسینلو)

تقدم وجود علت بر وجود معلول از مقدمات اختصاصی برهان فارابی است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: در هر دو برهان ابتدا به موجودات این جهان می‌نگریم و وضعیت آن‌ها را بررسی می‌کنیم.

گزینه «۳»: در هر دو برهان نهایتاً به نیاز موجودات این جهان به موجودی غیر وابسته می‌رسیم.

گزینه «۴»: در هر دو برهان، نیازمندی و عدم استقلال موجودات این جهان در وجود داشتنشان مطرح می‌شود.

(فلسفه دوازدهم، فراه در فلسفه (۲)، ص ۴۱ تا ۴۳)

۲۵۹-

(مجید پیرسینلو)

کانت در داوری میان عقل‌گرایان و تجربه‌گرایان، این بخش از نظر تجربه‌گرایان را پذیرفت که عقل نمی‌تواند وجود اموری مانند خدا و نفس مجرد انسان را اثبات کند. (پس نظر تجربه‌گرایان معلوم می‌شود)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: دکارت معتقد بود که عقل می‌تواند وجود خدا و نفس مجرد انسان و اختیار او را با استدلال اثبات کند. البته او دیگر به عقل به‌عنوان یک حقیقت برتر و متعالی در جهان و در انسان عقیده‌ای نداشت و عقل را صرفاً یک دستگاه منطقی استدلال می‌دانست.

گزینه «۲»: بخش اول سخن کانت است اما بخش بعدی از فرانسیس بیکن است.

گزینه «۳»: از نظر اوگوست کنت، فیلسوفان، دستگاهی فلسفی از جهان ارائه می‌دهند ولی حقیقتاً این دستگاه، ناظر بر واقعیت نیست بلکه بر ساخته ذهن آنان و حاصل تأملات ذهنی است.

(فلسفه دوازدهم، عقل در فلسفه (۱)، ص ۵۳ تا ۵۵)

۲۵۲-

(فاطمه سادات شریف‌زاده)

عبارات موردنظر به ترتیب از کانت، طبیعت‌گرایان، افلاطون، ارسطو و ابن‌سینا می‌باشند.

(فلسفه یازدهم، انسان مویود افلاق‌گرا، ص ۷۳ تا ۷۸)

۲۵۳-

(نیما پوهاری)

در حمل ماهیت بر خودش (حمل اولی ذاتی) رابطه‌ی وجوبی برقرار است (مثلاً انسان حیوان ناطق است). اما در حمل وجود بر ماهیت رابطه، وجوبی نیست. بلکه آن چیز ممکن است باشد یا نباشد. پس اگر وجود و ماهیت یکی بودند تصور هر ماهیت برای موجودشدنش کافی بود. این بدین معنی است که وجودیافتن هیچ ماهیتی دیگر به دلیل نیاز نداشت زیرا تصور برای وجودداشتن کافی بود (رد گزینه ۱). در این صورت می‌توانیم بگوییم که اساساً ممکن‌الوجود یک عبارت بی‌معناست، زیرا هر چیزی با تصور و بدون علت موجود خواهد بود و مفاهیم خیالی نیز به صرف داشتن ماهیت باید وجود می‌داشتند (تأیید گزینه ۳). پس مفهوم ممکن‌الوجود بی‌معنا می‌شد. (رد گزینه ۲). حمل وجود بر ماهیت در یک قضیه دوجزئی (یعنی قضایایی مانند انسان هست، اسب هست و ...) نشانگر تمایز و مغایرت آن‌ها در ذهن است (رد گزینه ۴).

(فلسفه دوازدهم، هستی و پیستی، ص ۴ تا ۶)

۲۵۴-

(فاطمه سادات شریف‌زاده)

«انسان خداپرست است»، امکانی است، انسان می‌تواند خداپرست باشد یا نباشد.

«عدد چهار فرد نیست»، ضروری است. عدد چهار ضرورتاً فرد نیست.

«دوزنقه پنج ضلعی است»، امتناعی است. دوزنقه هرگز نمی‌تواند پنج ضلعی باشد.

«گل‌های باغچه پژمرده است»، امکانی است. گل‌های باغچه می‌تواند پژمرده باشد یا نباشد.

(فلسفه دوازدهم، یوان ممکنات، ص ۹ و ۱۰)

۲۵۵-

(مجید پیرسینلو)

در همه ابیات مفهوم سنخیت وجود دارد. اما در گزینه «۲» اشاره دارد که ای کاش هستی زبان داشت و از همه موجودات، حجاب‌های نفسانی مانع فهم را رفع می‌کرد...

(فلسفه دوازدهم، یوان علی و معلولی، ص ۲۰)

۲۵۶-

(فاطمه سادات شریف‌زاده)

نظم و انتظام و قانونمندی و تکیه‌گاه دانشمندان برای تحقیقات علمی از اصل سنخیت، ارتباط و پیوستگی میان اشیاء طبیعت از اصل علیت، قطعیت و تخلف‌ناپذیری و حتمیت در نظام هستی از اصل وجوب بخشی علت به معلول

روان‌شناسی

۲۶۰-

(فاطمه‌سازدات شریف‌زاده)

ملاصدرا می‌گوید امکان ندارد که احکام و قوانین دین حق و روشن الهی با دانش و معرفت یقینی و قطعی در تقابل باشد.

(فلسفه دوازدهم، عقل در فلسفه (۲)، صفحه ۶۲)

۲۶۷-

(پروانه کریمی)

فرایند انتخاب یک محرک از بین محرک‌های حسی مختلف را توجه می‌نامند که با تمرکز متفاوت است. اگر توجه مداوم و پایدار باشد، با تمرکز مواجه هستیم. به دلیل ارتباط نزدیک میان دو مفهوم توجه و تمرکز ممکن است افراد قادر به تفکیک آن دو نباشند.

(روان‌شناسی، اساس، توبه، ادراک، صفحه ۷۳)

۲۶۱-

(نصیبه کلانتری)

باید برای کنترل اثر تداخل، یادگیری عمیق داشته باشیم؛ یعنی سعی کنیم، علاوه بر واژگان، معانی آن‌ها را هم بفهمیم.

(روان‌شناسی، حافظه و علل فراموشی، صفحه ۱۰۵)

۲۶۸-

(موسا عفتی)

عوامل محیطی که در بیرون از فرد وجود دارند، در تغییرات رشد مؤثر و بر بروز تغییرات در جنبه‌ها و در مراحل مختلف رشد تأثیرگذار هستند.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی رشد، صفحه ۳۹)

۲۶۲-

(موسا عفتی)

بسیاری از انسان‌ها با روش‌هایی منحصر به فرد، مسئله حل می‌کنند. هرچند این افراد ممکن است به نتیجه مورد نظر برسند، اما چون پاسخ آن‌ها به وسیله دیگران قابل تکرار نیست، در مجموعه روش علمی قرار نمی‌گیرد.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی، تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه ۱۹)

۲۶۹-

(فرهار علی نژاد)

فرضیه یک جمله خبری است و پاسخی را نمی‌طلبد، بلکه در صورت تأیید تجربی به قانون یا اصل تبدیل می‌شوند. در بیان‌های علمی، فرضیه پاسخی اولیه به مسئله مطرح‌شده از سوی دانشمند است.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی، تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه ۱۲)

۲۶۳-

(معمد ابراهیم مازنی)

توجه به معیار داشتن آرامش در زندگی، بیانگر مرحله چهارم تصمیم‌گیری یعنی ارزیابی پیامدهای هر انتخاب یا اولویت است.

(روان‌شناسی، تفکر (۲) تصمیم‌گیری، صفحه ۱۴۸)

۲۷۰-

(مینو هابی علی مالکی)

سهیل که با مشکلات اقتصادی دست و پنجه نرم می‌کند، باید برای حل این مشکل، راه‌حل مناسبی را در پیش بگیرد که متأسفانه این مرحله را به‌درستی طی نکرده است.

(روان‌شناسی، تفکر (۱) حل مسئله، صفحه‌های ۱۱۹ و ۱۲۰)

۲۶۴-

(فرهار علی نژاد)

گذشت زمان تا حد زیادی باعث از بین رفتن اطلاعات می‌شود. جمله مذکور به این نکته اشاره دارد که نوشتن اطلاعات و ثبت آن‌ها بر روی کاغذ، از اثر منفی گذشت زمان بر حافظه جلوگیری می‌کند.

(روان‌شناسی، حافظه و علل فراموشی، صفحه‌های ۹۹ و ۱۰۰)

۲۷۱-

(پروانه کریمی)

نوجوانی دوره‌ای است که با شدیدترین و گسترده‌ترین تغییرات زیستی همراه است.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی رشد، صفحه ۵۳)

۲۶۵-

(موسا عفتی)

ساخت آزمون‌ها بسیار دشوار است و فرایند پیچیده‌ای را طی می‌کند.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی، تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه‌های ۲۸ و ۲۹)

۲۷۲-

(معمد ابراهیم مازنی)

اتخاذ این رویکرد در قانون، برای ارباب (ترساندن) مجرم و سایر افراد جامعه، از تکرار یک رفتار مجرمانه صورت گرفته است. بازداشتن افراد از یک کار با در نظر گرفتن تنبیه و مجازات، در واقع همان انگیزه‌های بیرونی است که به عنوان یک عامل خارجی، فرد را از انجام دادن یک عمل باز می‌دارد.

(روان‌شناسی، انگیزه و تکرش، صفحه ۱۶۳)

۲۶۶-

(مبینا سازدات تاپیک)

در هر موقعیت مسئله، با دو حالت وجود مسئله (وضعیت موجود) و حالت دسترسی به راه‌حل (وضعیت مطلوب) مواجه هستیم. در این روش، حل‌کننده مسئله تلاش می‌کند فاصله این دو وضعیت را کاهش دهد.

(روان‌شناسی، تفکر (۱) حل مسئله، صفحه‌های ۱۲۵ و ۱۲۶)

۲۷۷- (مینو هابی علی مالکی)
همیشه نمی‌توان فشارهای روانی را برطرف کرد. مثلاً برای فردی که پدر خود را از دست داده و دچار غم از دست دادن عزیز شده است، کاری نمی‌توان کرد، مگر آن‌که به طور سازگارانه‌ای شرایط پیش آمده را پذیرفته و فشار روانی را تحمل کند، به گونه‌ای که اندوه پیش آمده، اثرات منفی کمتری داشته باشد.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی سلامت، صفحه ۱۹۸)

۲۷۸- (محمدرابریهیم مازنی)
استفاده از روش‌های تحلیلی، زمان‌بر است؛ بنابراین افراد کم‌حوصله و عجول از روش‌های اکتشافی حل مسئله، بهره می‌برند. روش‌های اکتشافی، عمدتاً تابع نظر و احساس شخصی است و اجرای آن، دستیابی به راه‌حل مسئله را تضمین نمی‌کند.

(روان‌شناسی، تفکر (۱) حل مسئله، صفحه‌های ۱۲۴ و ۱۲۵)

۲۷۹- (موسا عفتی)
در مثال مطرح‌شده ریش که به معنای آمادگی زیستی است، به طور طبیعی رخ نداده است و تحت تأثیر عوامل محیطی (در اینجا عدم تکلم با کودک و برقراری ارتباط با ایماء و اشاره) قرار گرفته است.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی رشد، صفحه ۴۱)

۲۸۰- (محمدرابریهیم مازنی)
حمایت‌های اجتماعی، از روش‌های سازگارانه بلندمدت برای مقابله با استرس است. همچنین این عامل از طریق مذهب و رفتارهای معنوی، به طور مستقیم موجب بهبود عملکرد سیستم ایمنی بدن می‌شود.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی سلامت، صفحه‌های ۲۰۳ و ۲۰۴)

۲۷۳- (موسا عفتی)
در مثال مطرح‌شده، خطری ماشین را تهدید نمی‌کند، اما دزدگیر آرام می‌دهد؛ یعنی محرکی ردیابی شده که غایب بوده است، این حالت را هشدار کاذب می‌گویند.
فرد با علم به این‌که ممکن است واقعاً خودرو را خطری تهدید کند، اما چون خسته شده، پس از مدتی عملکرد کارکرد گوش به زنگی در او کاهش یافته است.

(روان‌شناسی، احساس، توجیه، ادراک، صفحه‌های ۷۷ و ۷۸)

۲۷۴- (مبیناسارات تاپیک)
برای کنترل اثر تداخل، باید یادگیری با فاصله و عمیق داشته باشیم.
منظور از سازماندهی مطالب، نظم‌بخشی و قفسه‌بندی اطلاعات مانند فهرست‌نویسی کتابخانه‌ها است.
قسمت اول گزینه‌های «۱» و «۲» مربوط به کنترل اثر گذشت زمان است.

(روان‌شناسی، حافظه و علل فراموشی، صفحه ۱۰۵)

۲۷۵- (مبیناسارات تاپیک)
- زمانی استفاده می‌شود که نتوان منبع مشکل را در کوتاه مدت از بین برد
← استفاده از شوخ‌طبعی
- اگر فرد نتواند به تنهایی مشکلش را حل کند و نتواند برای شناسایی منبع فشار تمرکز کند ← مشورت و راهنمایی گرفتن
- استفاده از این روش باعث بی‌توجهی فرد به فشار روانی می‌شود ← فعالیت بدنی و ورزش کردن

(روان‌شناسی، روان‌شناسی سلامت، صفحه‌های ۱۹۹ و ۲۰۰)

۲۷۶- (فرهاد علی‌نژاد)
منظور از اسناد، نسبت دادن علتی (واقعی یا غیرواقعی) به رفتار مشاهده‌شده (از سوی خود فرد یا افراد دیگر) است. در گزینه «۱» نیز علتی به رفتار ورزشکار نسبت داده شده است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: نمونه‌ای از باورها و نظام ارزشی فرد است.

گزینه «۳»: نمونه‌ای از ناهماهنگی شناختی است.

گزینه «۴»: نمونه‌ای از ناهماهنگی بعد از تصمیم است.

(روان‌شناسی، انگیزه و نگرش، صفحه‌های ۱۶۵، ۱۶۹ تا ۱۷۱، ۱۷۴ و ۱۷۵)